

Cyfarfod

PWYLLGOR PENSIYNAU

Dyddiad ac Amser

2.00 y.h., DYDD IAU, 16EG MAWRTH, 2017

Lleoliad

**Ystafell Gwyrfai, Swyddfeydd y Cyngor,
Caernarfon, Gwynedd. LL55 1SH**

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 9 Mawrth 2017)

PWYLLGOR PENSIYNAU

AELODAETH (7)

Plaid Cymru (3)

Y Cynghorwyr

Peredur Jenkins

W. Tudor Owen

Simon Glyn

Annibynnol (2)

Y Cynghorwyr

Trevor Edwards

John Pughe Roberts

Llafur (1)

Y Cynghorydd

Glyn Thomas

Democratiaid Rhyddfrydol (1)

Y Cynghorwyr

Stephen W. Churchman

Aelodau Cyfetholedig

Hywel Eifion Jones

Margaret Lyon

Cyngor Môn

Cyngor Bwrdeistref Conwy

Aelodau Ex-officio

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Derbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYD

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION

4 - 6

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 19.1.17 fel rhai cywir

5. DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS A STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL AR GYFER 2017/18

7 - 22

Ystyried adroddiad y Pennaeth Cyllid

6. DATGANIAD STRATEGAETH CYLLIDO 2017/18 - 2019/20

23 - 67

Ystyried adroddiad y Pennaeth Buddsoddi

7. DATGANIAD STRATEGAETH BUDDSODDI 2017/18 - 2019/20

68 - 77

Ystyried adroddiad y Rheolwr Buddsoddi

PWYLLGOR PENSIYNAU 19.01.2017

Yn bresennol: Y Cyngorwyr: Stephen Churchman (Cadeirydd), Simon Glyn, Peredur Jenkins, H. Eifion Jones (Cynrychiolydd Cyngor Sir Ynys Môn) a Glyn Thomas

Swyddogion:- Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Caroline Roberts (Rheolwr Buddsoddi), Nicholas Hopkins (Rheolwr Pensiynau), Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol) a Lowri Haf Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyngorwyr Trevor Edwards, Margaret Lyon (Cynrychiolydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), John P. Roberts a Tudor Owen

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYS

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar yr 20fed o Hydref a'r 10fed o Dachwedd 2016 fel rhai cywir.

5. DATGANIAD STRATEGAETH CYLLIDO 2017/18 – 2019/20

Yn dilyn cyhoeddiad y Prisiad Actiwaraidd yn Tachwedd 2016, amlygodd y Rheolwr Buddsoddi ei bod yn ofynnol i'r Cyngor adolygu a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC) teirblyneddol erbyn 31 Mawrth 2017 (nodwyd bod DSC cyfredol Gwynedd wedi ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Pensiynau ar 17 Mawrth 2014). Cyflwynwyd adroddiad (drafft) gan y Rheolwr Buddsoddi oedd yn barod i'w rannu am gyfnod ymgynghori gyda'r cyflogwyr sy'n rhan o'r cynllun, yr actiwari ac ymgynghorydd y gronfa.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chyflwyno'r strategaeth, nodwyd mai ffurfioli'r trafodaethau a gynhaliwyd 10 Tachwedd 2017 oedd y strategaeth - yn crynhoi'r penderfyniadau a wnaed gyda'r cyflogwyr. Adroddwyd, er bod y ddogfen yn un dechnegol a swmpus ei bod wedi ei pharatoi mewn ymgynghoriad a chefnogaeth Hymans.

PENDERFYNWYD DERBYN YR ADRODDIAD A CADARNHAWYD Y RHAGDYBIAETHAU A'R POLISI'AU A AMLINELLWYD YN YR ADRODDIAD AR GYFER YMGYNGHORI'N BRIODOL

6. DATGANIAD STRATEGAETH BUDDSODDI

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn gofyn i'r Pwyllgor gymeradwyo'r Datganiad (drafft) Strategaeth Buddsoddi (sydd yn cymryd lle, mewn enw yn unig, y Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi - yn unol â gofynion deddfwriaeth newydd) ar gyfer ymgynghoriad gyda'r holl bartïon a diddordeb erbyn Mawrth 31ain 2017.

Adroddwyd bod y strategaeth yn seiliedig ar drefniadau buddsoddi ar hyn sydd angen ei wneud i ddelio â Rheolwyr Buddsoddiadau. Petai y trefniadau buddsoddi angen eu newid, byddai angen ail adolygu'r strategaeth yma.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â Phrydain yn gadael yr Undeb Ewropeaidd, a'r angen i addasu dulliau buddsoddi, amlygwyd gyda portffolios byd-eang na fyddai angen addasu dulliau buddsoddi gan mai'r cwmnïau fydd yn cael eu heffeithio yn uniongyrchol.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â buddsoddiadau moesegol, amlygwyd mai prif gyfrifoldeb ac amcan y gweinyddwr yw sicrhau'r dychweliadau gorau i'r gronfa a bod angen rhesymau pendant ac amddiffynadwy am ddilyn strategaeth fuddsoddi 'wleidyddol' fyddai'n gallu peryglu hyn.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â buddsoddi mewn isadeiledd lleol, nodwyd nad oedd cyfleoedd rhanbarthol cyffrous yn cynnig eu hunain i Ogledd Cymru a bod buddsoddi mewn isadeiledd nad oedd yn cynnig ei hun, yn risg o ran enillion. Wrth ystyried cronfeydd Pŵl Cymru, awgrymwyd y posibilrwydd o annog trafodaethau a chyfleu barn ar fuddsoddi mewn isadeiledd, gan roi ystyriaeth lawn i fentrau posib yng Ngogledd Cymru. Awgrymwyd y byddai Pŵl Cymru efallai, gyda'r hyblygrwydd i fuddsoddi mewn isadeiledd mwy lleol gan fod maint yn galluogi buddsoddiad uniongyrchol mewn isadeiledd.

Nodwyd, petai yr angen yn codi i adolygu buddsoddiadau'r Gronfa, byddai angen addasu cytundebau gyda Rheolwyr Buddsoddi. Y cam rhesymegol fyddai cynnig sylwadau i gynrychiolwyr Pŵl Buddsoddi Cymru. Awgrymwyd cynnal trafodaeth yn y panel buddsoddi cyn cynnig unrhyw beth ffurfiol.

Gwnaed awgrym hefyd y dylai'r rheolwyr buddsoddi barchu'r angen i gadw buddsoddiadau yn gyfreithiol, ac ymddwyn yn gyfrifol. Atebwyd y gellid herio eu gweithredoedd i sicrhau eu bod yn ddigon doeth i beidio â buddsoddi mewn rhywbeth amheus.

PENDERFYNWYD DERBYN YR ADRODDIAD A CHYMERADWYWYD Y DATGANIAD DRAFFT AR GYFER CYFNOD YMGYNGHORI

7. PŴL BUDDSODDI CYMRU

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Cyllid yn hysbysu Aelodau'r Pwyllgor o'r cynnydd gyda datblygu Pŵl Buddsoddi Cymru i reoli asedion buddsoddi'r wyth Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yng Nghymru ar sail gydweithredol; ac i geisio cymeradwyaeth y Pwyllgor ar gyfer y Cytundeb Rhwng-Awdurdodau i'w argymhell i'r Cyngor llawn dderbyn, er mwyn ymrwymo i sefydlu Pŵl Cymru Gyfan a llywodraethu'r Cydbwyllgor perthnasol.

Nodwyd mai cwmni Burges Salmon oedd wedi llunio'r Cytundeb Rhwng – Awdurdodau gyda chyfraniad gan swyddogion cyllid a swyddogion cyfreithiol yr wyth gronfa. Roedd y cytundeb yn adlewyrchu'r hyn oedd wedi ei drafod dros y misoedd diwethaf.

Amlygwyd nad oedd y ddogfen yn derfynol, ond gofynnwyd i'r aelodau ddirprwyo hawl i'r Pennaeth Cyllid, mewn ymgynghoriad a'r Pennaeth Cyfreithiol â'r Cadeirydd i gytuno unrhyw newidiadau i'r Cytundeb Rhwng-Awdurdod cyn ei gyflwyno i'r Cyngor llawn am gymeradwyaeth ar 2 Mawrth 2017. Nodwyd bod angen gwneud mân addasiadau cyn ei gyflwyno, ond bod y cytundeb, o ran ffurf, yn eithaf agos i'w le.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol, amlygwyd y sylwadau canlynol gan Aelodau unigol:

- Dylid anelu i sicrhau bod y Gymraeg yn ganolog i waith y Pŵl
- Bydd angen i'r awdurdod lletya drefnu bod dogfennau ar gael yn ddwyieithog a bydd cyfarfodydd ffurfiol, cyhoeddus yn cael eu cynnal yn ddwyieithog
- Bod angen lleoliad addas ar gyfer cyfarfodydd Cydbwyllgor y Pŵl

Mewn ymateb i'r sylw, nodwyd bod y materion iaith wedi eu hamlygu mewn cyfarfod o Gadeiryddion y Pŵl ar 11/1/2017 ac wedi ei 'dderbyn fel dealltwriaeth'. Amlygodd y Cyfreithiwr bod posib ychwanegu hyn i'r cytundeb. Cydnabuwyd bod safonau darpariaeth iaith yn amrywio dros Gymru.

Cynigiwyd ac eiliwyd y dylid sicrhau bod cyfarfodydd swyddogol ffurfiol Cydbwyllgor y Pŵl yn dilyn trefn dwyieithrwydd llawn, ac y dylid cynnwys cymalau priodol yn y cytundeb.

Wrth fynegi diolch am y gwaith oedd wedi ei wneud i lunio'r cytundeb, gwnaed cais i'r swyddogion nodi, pe byddent yn anghyfforddus gydag unrhyw sefyllfa, eu bod yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.

Mewn ymateb i'r sylwadau nododd y Cyfreithiwr, wrth sefydlu Partneriaethau, rhaid peidio gosod elfennau caeth. Amlygwyd bod materion allweddol, lefel uchel yn parhau ar lefelau lleol a bod hyn yn rhan o'r cytundeb. Nodwyd hefyd y byddai'r cydbwyllgor yn mabwysiadu rheolau lleol.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â gwahaniaethau mewn rheoliadau cynghorau mewn aelodaeth pwyllgorau, ac yn benodol y cyfnod Cadeiryddiaeth, nodwyd na fyddai trefniadau Gwynedd yn cael eu haddasu i gydymffurfio â rheolau a threfniadau cynghorau eraill.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â Gwynedd yn cynnig eu hunain fel awdurdod lletya, derbyniwyd bod y sylw yn fater trafodaeth a bod modd cynnig hyn i'r cydbwyllgor petai hyn oedd dymuniad y Pwyllgor. Amlygodd y Cyfreithiwr bod Gwynedd yn arwain ar nifer o brosiectau, ac felly byddai angen sicrhau bod adnoddau yn eu lle cyn mentro - byddai angen adolygu hyd a lled y gwaith i gyfarch y gofynion. Eglurwyd y byddai'r adnodd lletya yn cael ei gyllido gan yr wyth gronfa ac felly gellid ystyried y sylw fel ymateb i gyfle.

PENDERFYNWYD,

- Bod y Pwyllgor yn nodi'r cynnydd yn datblygu Pŵl Buddsoddi Cymru ac yn cefnogi ymrwymo i'r Pŵl.**
- Bod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r Cytundeb Rhwng-Awdurdod drafft, ac yn cefnogi ei argymell i'r Cyngor llawn ar 2 Mawrth 2017.**
- Bod y Pwyllgor yn argymell sefydlu Cyd-Bwyllgor Cymru Gyfan yn unol â'r Cytundeb a bod cyfarfodydd swyddogol o'r cydbwyllgor yn dilyn trefn dwyieithrwydd llawn.**
- Bod y Pwyllgor yn dirprwyo hawl i'r Pennaeth Cyllid mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cyfreithiol a'r Cadeirydd i gytuno unrhyw newidiadau i'r Cytundeb Rhwng-Awdurdod cyn ei gyflwyno i'r Cyngor am gymeradwyaeth.**

Dechreuodd y cyfarfod am 2pm a daeth i ben 3:20pm

CYFARFOD:	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD:	16 MAWRTH 2017
TEITL:	DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS A STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL AR GYFER 2017/18
PWRPAS:	Gofyn i'r pwyllgor pensiynau fabwysiadu'r strategaethau
ARGYMHELLIAD:	DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH
AWDUR:	DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

1. STRATEGAETH FUDDSODDI Y GRONFA BENSIWN

Yn unol â Chyfarwyddyd Statudol Llywodraeth Cynulliad Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol, mae'n ofynnol i'r Cyngor, fel rhan o'i swyddogaeth wrth reoli'r trysorlys, i baratoi Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol. Fel ymarfer da, ystyrir y dylai Cronfa Bensiwn Gwynedd (y "Gronfa") fabwysiadu Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys (DSRhT) Cyngor Gwynedd am 2017/18, fel ei addaswyd i bwrpas y Gronfa Bensiwn (sy'n amgaeedig fel Atodiad A). Cafodd DSRhT Cyngor Gwynedd am 2017/18 ei gymeradwyo gan y Cyngor llawn ar 2 Mawrth 2017.

2. CANLLAWIAU CIPFA

Bydd y Gronfa yn rhoi ystyriaeth i adolygiad 2009 o "CIPFA Treasury Management in Public Services Code of Practice and Cross Sectoral Guidance Notes".

3. LLIF ARIAN Y GRONFA BENSIWN

Mae mewnlif net o arian i'r Gronfa gan ei haelodau, felly mewn unrhyw fis, mae'r incwm o gyfraniadau a throsglwyddiadau mewnol yn sylweddol uwch na'r hyn a delir allan mewn pensiynau, trosglwyddiadau allanol â chostau. Pan fydd lefel yr arian dros ben yn sylweddol, bydd arian yn cael ei drosglwyddo i un neu fwy o reolwyr buddsoddi y Gronfa. Fel rheol bydd tua £5 miliwn yn cael ei gadw ar gyfer dibenion llif arian, megis talu pensiynau ac i ariannu'r galw am arian gan y cronfeydd ecwiti preifat. Yn y gorffennol fodd bynnag, oherwydd ymrwymïadau gwybyddus, ar rai adegau mae'r arian sy'n cael ei ddal yng nghyfrifon banc y Gronfa gyda Chyngor Gwynedd wedi bod dros £20 miliwn.

4. CRONNI ER MWYN UCHAFU DYCHWELIADAU

Ar hyn o bryd mae holl arian dros ben y Gronfa yn cael ei gronni gyda balansau ariannol Cyngor Gwynedd ac yn cael ei fuddsoddi gyda gwrthbartion yn unol â Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys Cyngor Gwynedd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn ar sail balansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Gall hyn gario ymlaen os bydd y Pwyllgor Pensiynau yn dymuno i arian dros ben y gronfa bensiwn gael ei gronni efo balansau ariannol y Cyngor. Mae'n amlwg fod cronni yn caniatáu manteision maint, ac o ganlyniad yn denu llog uwch, isafu costau banc, ac yn osgoi dyblygu gwaith o fewn y Cyngor. Mae'r adroddiad a gafodd ei gymeradwyo gan y Cyngor Llawn ar 2 Mawrth 2017

yn cynnwys cytundeb i barhau'r trefniant cronni gyda'r Gronfa Bensiwn yn dilyn unrhyw gais gan y Pwyllgor Pensiynau.

5. GWRTHBARTION

Mae Datganiad Polisi Rheolaeth Trysorlys y Cyngor a'r papurau ymarfer yn cynnwys matrices risg a defnyddir i ddiffinio'r offerynau a'r gwrthbartion i'w defnyddio ar gyfer dibenion buddsoddi yn hytrach na rhestr diffiniedig bob blwyddyn.

6. SGÔP

Ni fydd y strategaeth arfaethedig yn delio gyda'r arian sy'n cael ei ddal gan reolwyr buddsoddi y Gronfa ar gyfer setliadau.

7. ARGYMHELLION

- 7.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Pensiynau gymeradwyo'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a'r Strategaeth Buddsoddi Blynyddol atodol am 2017/18, fel ei addaswyd i bwrpas y Gronfa Bensiwn (Atodiad A).
- 7.2 Gofynnir hefyd i'r Pwyllgor Pensiynau wneud cais i'r Cyngor (er nad yw'n gorff ar wahân) i ganiatáu i arian dros ben y Gronfa Bensiwn barhau i gael ei gronni gyda llif-arian cyffredinol y Cyngor o 1 Ebrill 2017 ymlaen.

Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys 2017/18

1. Cyflwyniad

- 1.1 Ym mis Mawrth 2011 fe wnaeth yr Awdurdod fabwysiadu *Cod Ymarfer Rhifyn 2011*): *Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth* (Cod CIPFA) sy'n gofyn i'r Awdurdod gymeradwyo strategaeth rheolaeth trysorlys cyn dechrau pob blwyddyn ariannol.
- 1.2 Yn ogystal, fe wnaeth Llywodraeth Cymru (LIC) gyhoeddi canllaw diwygiedig a elwir y *Canllaw ar Fuddsoddiadau Awdurdodau Lleol* ym mis Ebrill 2010 sy'n gofyn i'r Awdurdod gymeradwyo strategaeth fuddsoddi cyn dechrau pob blwyddyn ariannol.
- 1.3 Mae'r adroddiad hwn yn cyflawni cyfrifoldeb cyfreithiol yr Awdurdod dan *Ddeddf Llywodraeth Leol 2003* i roi ystyriaeth i'r ddau beth hyn, sef Cod CIPFA a Chanllaw LIC.
- 1.4 Mae'r Awdurdod wedi benthyca a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac mae felly'n agored i risgiau ariannol gan gynnwys colli cronfeydd a fuddsoddwyd ac effaith referniw cyfraddau llog sy'n newid. Felly, mae adnabod, monitro a rheoli risgiau'n llwyddiannus yn greiddiol i strategaeth rheolaeth trysorlys yr Awdurdod.
- 1.5 Yn unol ag Arweiniad LIC, gofynnir yr Awdurdod i gymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys diwygiedig os yw'r tybiaethau sydd yn seiliedig i'r adroddiad hon yn newid yn sylweddol. Byddai amgylchiadau o'r fath yn cynnwys, er enghraifft, newid mawr annisgwyl mewn cyfraddau llog, neu yn rhaglen cyfalaf y Cyngor neu yn lefel ei balans buddsoddi.

2. Y Cyd-destun Allanol

2.1 Y Cefndir Economaidd

Y prif ddylanwad allanol ar strategaeth rheolaeth trysorlys y Cyngor yn ystod 2017/18 fydd cynnydd wrth negodi ymadawiad esmwyth o'r Undeb Ewropeaidd. Mae marchnadoedd Ariannol, yn dilyn canlyniad annisgwyl i'r refferendwm, wedi'u pwysu gan ansicrwydd os yw gadael yr Undeb yn golygu gadael y farchnad sengl hefyd. Disgwylir bydd y drafodaeth yn dechrau pan mae'r DU yn dechrau'r ymadawiad ffurfiol yn fuan yn 2017 ac yn parhau am o leiaf ddwy flynedd. Felly bydd yr ansicrwydd dros ragolygon economaidd y dyfodol yn parhau drwodd 2017/18.

Mae'r disgyniad a'r gwendid sterling parhaol a phris olew bron yn dyblu yn 2016 wedi cyfuno i yrru disgwyliadau chwyddiant yn uwch. Mae Banc Lloegr yn rhagweld bydd Chwyddiant Pris Prynwyr (CPI) yn bylchu ei darged 2% yn 2017, am y tro cyntaf ers yn hwyr yn 2013, ond disgwylir i'r Banc anwybyddu

chwyddiant dros y targed yn ystod 2017 wrth osod cyfraddau llog er mwyn osgoi cynhyrfu'r economi.

Dangosodd data economaidd cychwynol yn dilyn y refferendwm nad oedd y cwymp a ofnwyd mewn busnes a hyder prynwyr wedi arwain at dwf GDP is. Fodd bynnag, mae'r rhagolwg o adael y farchnad sengl wedi taro hyder busnes gyda canlyniad o oedi mewn buddsoddiad busnes ac oni bai bydd gwariant cyhoeddus neu werthiannau adwerthol uwch, bydd yn gwanhau'r twf economaidd yn 2017/18.

Wrth edrych dramor, gydag economi'r UD a'i marchnad llafur yn dangos gwellhad cadarn, mae'r farchnad wedi prisio posibilrwydd uchel bydd y Federal Reserve yn codi cyfraddau llog yn Rhagfyr 2016. Mae rhanbarth yr Ewro yn parhau i frwydro yn erbyn chwyddiant isel a diffyg momentwm i dwf, ac mae Banc Canolog Ewrop yn dal i fedru defnyddio 'quantitative easing' pellach.

Bydd effaith risg gwleidyddol ar y marchnadoedd arian yn dal yn sylweddol dros y flwyddyn nesaf. Gyda'r heriau fel mewnfudiad, codiad o bleidiau poblyddwyr, yn erbyn y sefydliad a chyfraddau llog negyddol yn golygu nad yw cynilwyr yn cael eu talu ar gyfer eu hymdrechion neu hyd yn oed yn cael eu cosbi, mae gan canlyniadau refferendwm yr Eidal ar ei gyfansoddiad (Rhagfyr 2016), etholiadau'r llywydd a chyffredinol Ffrainc (Ebrill - Mehefin 2017) a'r etholiadau ffederal (Awst - Hydref 2017) y potensial i gynhyrfu'r dyfroedd.

2.2 Rhagolygon credyd

Mae marchnadoedd wedi datgan pryder dros hyfywdra nifer o fanciau Ewropeaidd yn ddiweddar. Mae economïau diog a dirwyon parhaol am ymddygiad cyn yr argyfwng wedi cael effaith ar enillion banciau a bydd unrhyw arafu yn y dyfodol yn gwaethygu pryder.

Mae deddfwriaeth "*bail-in*", sydd yn sicrhau mai buddsoddwyr mawr gan gynnwys awdurdodau lleol fydd yn achub banciau sy'n methu yn y dyfodol, yn hytrach na threthdalwyr, wedi cael ei weithredu yn llawn yn yr Undeb Ewropeaidd, Swistir UDA tra bod Awstralia a Chanada yn mynd rhagddynt yn dda gyda'u cynlluniau eu hunain. Mae'r risg credyd sy'n gysylltiedig â gwneud adneuon banc heb eu gwarantu, felly, wedi cynyddu yn gymharol a'r risg o opsiynau buddsoddi eraill sydd ar gael i'r Awdurdod; tra bod yr enillion ar adneuon arian parod, fodd bynnag, yn parhau i fod yn isel iawn.

2.3 Rhagolygon Cyfraddau Llog

Mae Arlingclose ymgynghorwyr trysorlys yr Awdurdod, yn amcan y bydd yr achos canolig ar gyfer Cyfradd Banc y DU yn aros ar 0.25% yn ystod 2017/18. Er hynny, mae Banc Lloegr wedi amlygu na fydd lefelau chwyddiant uchel yn cael eu goddef dros gyfnodau parhaus. Fel canlyniad o'r farn hon a'r ragolwg chwyddiant cyfredol, mae disgyniadau pellach yn Gyfradd y Banc i'w weld llai tebyg. Mae cyfradd banc negyddol yn cael ei chanfod gan rai sydd

cyfrifol am bolisi yn wrth gynhyrchiol, ond er bod y tebygolrwydd yn isel, nid yw hyn yn gallu cael ei wrthod yn y tymor canolig, yn enwedig os yw'r DU yn symud i ddirwasgiad fel canlyniad i bryderon yn sgil gadael yr Undeb Ewropeaidd.

Mae dychweliadau giltiau wedi codi'n gyflym, ond yn dal ar lefel isel. Achos canolog Arlingclose yw y bydd dychweliadau yn dirywio pan mae'r Llywodraeth yn sbarduno Erthygl 50. Mae'r sefyllfa economeg sylfaenol yn dal yn wan, ac mae'r ysgogiad 'quantitative easing' (QE) a roddwyd gan y banciau canolog byd-eang ond wedi oedi canlyniad yng nghynnydd dyled y sectorau cyhoeddus a phreifat. Mae Banc Lloegr wedi amddiffyn QE fel teclyn ariannol ac mae QE fel cefnogaeth i economi'r DU yn 2017/18 yn dal posibilrwydd, er mwyn cadw cyfraddau llog tymor hir yn isel.

2.4 Mae rhagolwg economaidd a chyfraddau llog mwy manwl a ddarparwyd gan Arlingclose i'w weld yn **Atodiad 1**.

2.5 Er diben gosod y gyllideb, tybiwyd y bydd buddsoddiadau newydd yn cael eu gwneud ar gyfradd o 0.25% ar gyfartaledd, ac na fydd angen unrhyw fenthyciadau tymor hir newydd.

3. **Y Cyd-destun Lleol (Sefyllfa Benthycia net) – Ddim yn berthnasol i'r Gronfa Bensiwn**

4. **Y Strategaeth Fenthycia – Ddim yn berthnasol i'r Gronfa Bensiwn**

5. **Y Strategaeth Fuddsoddi**

5.1 Mae'r Awdurdod yn dal cronfeydd sydd wedi'u buddsoddi, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn gwariant ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn a ddelir. Yn y 12 mis diwethaf, mae balans buddsoddiadau'r Awdurdod wedi amrywio rhwng £38 a £87 miliwn, a disgwylir cynnal lefelau tebyg am y flwyddyn sydd i ddod.

Mae hyn yn cynnwys balansau arian Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd yn cael eu pwlio gyda chronfeydd y Cyngor at ddibenion buddsoddi. Mae'r Gronfa Bensiwn yn gofyn am hyn bob blwyddyn gan fod y dychweliadau a dderbynnir yn well ac mae'r risgiau wedi eu lleihau wrth uno'r arian gyda chronfeydd y Cyngor. Bydd y Pwyllgor Pensiynau yn cymeradwyo'r elfennau perthnasol y Datganiad Strategaeth hwn a gofyn i barhau gyda'r trefniadau pwl ar gyfer 2017/18 yn ei gyfarfod ar 16 Mawrth 2017.

5.2 **Amcanion**

Mae Cod CIPFA a Chanllaw LIC yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod fuddsoddi ei gronfeydd yn ddarbodus, gan roi ystyriaeth i ddiogelwch a hylifedd ei fuddsoddiadau cyn ceisio'r gyfradd enillion uchaf, neu'r cynnyrch uchaf. Amcan yr Awdurdod wrth fuddsoddi arian yw taro'r cydbwysedd cywir rhwng risg ac enillion, gan leihau'r risg o beri colledion o fuddsoddiadau'n

diffygdalu a'r risg o dderbyn incwm sy'n anaddas o isel ar fuddsoddiadau. Pan ddisgwylir i falansau cael eu buddsoddi am fwy na flwyddyn, bydd yr Awdurdod yn anelu at gael dychweliad cyfan sydd yn gyfartal neu'n uwch na chyfradd gyffredinol chwyddiant, er mwyn cynnal grym gwario'r swm a fuddsoddir.

5.3 **Cyfraddau Llog Negyddol**

Pe bai'r DU yn mynd mewn i ddirwasgiad yn ystod 2017/18, mae siawns fechan y gall Banc Lloegr osod y Gyfradd Banc ar neu o dan sero, sydd yn debyg yn cario drwodd i gyfraddau llog negyddol ar yr holl opsiynau buddsoddiadau tymor byr risg isel. Mae'r sefyllfa yma yn bodoli yn llawer o wledydd Ewrop yn barod. Os yw hyn yn digwydd, bydd diogelwch yn cael ei fesur fel derbyn y swm cytunwyd cytundebol a buddsoddwyd ar aeddfedrwydd, er gallai'r swm yma bod yn llai na fuddsoddwyd yn wreiddiol.

5.4 **Strategaeth**

O ystyried y cynnydd yn y risgiau a gostyngiad mewn enillion o fuddsoddiadau byrdymor ansicredig, mae'r Awdurdod yn bwriadu arallgyfeirio i ddisbarthiadau o asedau sy'n fwy sicr a/neu sy'n cynnig enillion uwch yn ystod 2017/18. Ar hyn o bryd mae'r rhan helaeth o'r arian parod sydd dros ben gan yr Awdurdod wedi'i fuddsoddi mewn adneuon banc anwarantedig, tystysgrifau adneuon a chronfeydd marchnadoedd arian. Bydd yr arallgyfeirio felly'n parhau'r strategaeth a fabwysiadwyd yn 2015/16.

5.5 Gwrthbartion cymeradwy

Gall yr Awdurdod fuddsoddi'r cronfeydd dros ben sydd ganddo gydag unrhyw fath o'r gwrthbartion yn nhabl 2 isod, yn amodol ar y cyfyngiadau arian (fesul gwrthbarti) a'r cyfyngiadau amser a ddangosir.

Tabl 2: Gwrthbartion Buddsoddi sydd wedi'u Cymeradwyo

Cyfradd Credyd	Banciau Ansicredig	Banciau â Sicrwydd	Llywodraeth	Corfforaethau	Darparwyr Cofrestredig
Llywodraeth DU	d/b	d/b	£ diderfyn 50 mlynedd	d/b	d/b
AAA	5% 5 mlynedd	10% 20 mlynedd	10% 50 mlynedd	5% 20 mlynedd	5% 20 mlynedd
AA+	5% 5 mlynedd	10% 10 mlynedd	10% 25 blynedd	5% 10 blynedd	5% 10 blynedd
AA	5% 4 blynedd	10% 5 mlynedd	10% 15 blynedd	5% 5 blynedd	5% 10 blynedd
AA-	5% 3 blynedd	10% 4 blynedd	10% 10 mlynedd	5% 4 blynedd	5% 10 blynedd
A+	5% 2 flynedd	10% 3 blynedd	5% 5 mlynedd	5% 3 blynedd	5% 5 blynedd
A	5% 13 mis	10% 2 flynedd	5% 5 mlynedd	5% 2 flynedd	5% 5 blynedd
A-	5% 6 mis	10% 13 mis	5% 5 mlynedd	5% 13 mis	5% 5 blynedd
BBB+	2.5% 100 diwrnod	5% 6 mis	2.5% 2 flynedd	2.5% 6 mis	2.5% 2 flynedd
BBB	2.5% Diwrnod nesaf yn unig	5% 100 diwrnod	d/b	d/b	d/b
Dim	£1m 6 mis	d/b	10% 25 blynedd	£50,000 5 mlynedd	5% 5 mlynedd
Cronfeydd wedi eu cyfuno	10% fesul gronfa				
Benthyciadau i gwmnïau lleol*			£3m cyfanswm 10 mlynedd		

Rhaid darllen y tabl hwn mewn cysylltiad â'r nodiadau isod.

* Bydd rhoi'r benthyciadau hyn yn cael eu cymeradwyo trwy'r broses y manylir arni ym mharagraff 5.9 isod. Nid yw gwerthuso'r Benthyciadau Busnes yn rhan o'r cyngor na'r gwasanaethau a dderbynnir gan ymgynghorwr trysorlys y Cyngor.

5.6 Statws Credyd

Gosodir cyfyngiadau buddsoddi drwy gyfeirio at y statws credyd hirdymor isaf sydd wedi'i gyhoeddi gan Fitch, Moody's neu Standard & Poor's. Defnyddir y statws credyd sy'n berthnasol i'r buddsoddiad penodol neu'r dosbarth o fuddsoddiad pan fo hwnnw ar gael, ac fel arall defnyddir statws credyd y gwrthbartion. Er hynny, nid yw penderfyniadau buddsoddiad yn unol ar sail cyfraddau credyd, ac mae'r holl ffactorau perthnasol gan gynnwys cyngor allanol yn cael eu hystyried.

5.7 **Banciau Ansicredig**

Cyfrifon, adneuon, tystysgrifau adneuon a bondiau ansicredig uwch gyda banciau a chymdeithasau adeiladu, ac eithrio banciau datblygu amlochrog. Mae'r buddsoddiadau'n agored i risg o golli credyd drwy gyfrwng '*bail-in*' petai'r rheoleiddiolwr yn penderfynu bod banc yn methu neu'n debygol o fethu. Mae buddsoddiadau ansicredig gyda banciau â ganddynt statws BBB wedi'u cyfyngu i adneuon dros nos ym manc cyfrif cyfredol yr Awdurdod Barclays Bank plc.

5.8 **Banciau â Sicrwydd**

Bondiau gorchuddiedig, cytundebau adbrynu o chwith a threfniadau gyda sicrwydd cyfochrog gyda banciau a chymdeithasau adeiladu. Mae'r buddsoddiadau hyn wedi'u sicrhau ar asedau'r banc, sy'n cyfyngu'r colledion potensial petai fethdaliad, er bod hynny'n annhebygol, ac mae'n golygu eu bod wedi'u heithrio rhag '*bail-in*'. Os nad oes unrhyw statws credyd penodol ar gyfer y buddsoddiad, bydd statws credyd yn bodoli ar gyfer y sicrwydd cyfochrog sy'n sail i'r buddsoddiad. Defnyddir y statws uchaf o'r statws credyd sicrwydd cyfochrog a'r statws credyd gwrthbarti i benderfynu ar y cyfyngiadau o ran arian barod ac amser. Ni fydd cyfanswm y buddsoddiadau â sicrwydd a'r buddsoddiadau ansicredig mewn unrhyw un banc yn fwy na'r cyfyngiad arian parod ar gyfer buddsoddiadau â sicrwydd.

5.9 **Llywodraeth**

Benthyciadau, bondiau a biliau a gyhoeddir neu a warrantir gan lywodraethau cenedlaethol, rhanbarthol, awdurdodau lleol a banciau datblygu amlochrog. Ni fyddai'r buddsoddiadau hyn yn destun '*bail-in*', a bychan iawn yw'r risg o fethdal. Nid oes cyfyngiad ar faint y buddsoddiadau y gellir eu gwneud gyda Llywodraeth Ganolog y DU am hyd at 50 mlynedd.

5.10 **Corfforaethau**

Benthyciadau, bondiau a phapur masnachol a gyhoeddir gan gwmnïau ac eithrio banciau a darparwyr cofrestredig. Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn destun '*bail-in*' ond maent yn agored i'r risg y gallai'r cwmni ddod yn fethdalwr. Dim ond fel rhan o bŵl amrywiol y gwneir benthyciadau i gwmnïau heb statws er mwyn lledaenu'r risg yn eang.

5.11 **Darparwyr Cofrestredig**

Benthyciadau a bondiau a gyhoeddir, neu a warrantir gan, neu sydd wedi'u sicrhau ar asedau Darparwyr Tai Cymdeithasol Cofrestredig, a elwid gynt yn Gymdeithasau Tai. Caiff y cyrff hyn eu rheoleiddio'n llym gan yr Asiantaeth Tai a Chymunedau ac fel darparwyr gwasanaethau cyhoeddus, maent yn debygol iawn o barhau i dderbyn cymorth gan y llywodraeth os bydd angen.

5.12 **Cronfeydd wedi'u cyfuno**

Cyfranddaliadau mewn dulliau buddsoddi amrywiol sy'n cynnwys unrhyw un o'r mathau o fuddsoddiadau a restrwyd uchod, ynghyd â chyfranddaliadau ecwiti ac eiddo. Y fantais i'r rhain yw bod y risgiau buddsoddi wedi'u gwasgaru'n ehangach, a bod gwasanaethau rheolwr proffesiynol y gronfa ar gael drwy dalu ffi. Bydd Cronfeydd Marchnadoedd Arian tymor byr sy'n cynnig diddymu ar yr un diwrnod ac anwedddolrwydd isel neu dim o gwbl yn cael eu defnyddio fel dewis amgen i gyfrifon banc lle ceir mynediad ar

unwaith, tra bydd cronfeydd wedi'u cyfuno y mae eu gwerth yn newid yn ôl prisiau'r farchnad ac/neu a chanddynt gyfnod rhybudd yn cael eu defnyddio ar gyfer cyfnodau buddsoddi hirach.

Mae cronfeydd bondiau, ecwiti ac eiddo yn cynnig gwell enillion hirdymor, ond maent yn fwy anwadal yn y tymor byr. Mae'r rhain yn caniatáu i'r Awdurdod ehangu i ddsbarthiadau o asedau heblaw am arian parod heb yr angen i fod yn berchen ar y buddsoddiadau gwaelodol a'u rheoli. Gan nad oes dyddiad aeddfedu pendant ar gyfer y cronfeydd hyn, maent ar gael i'w tynnu allan ar ôl cyfnod o rybudd, bydd eu perfformiad a'u haddasrwydd i gwrdd ag amcanion buddsoddi'r Awdurdod yn cael eu monitro'n gyson.

5.13 Cronfa Benthyciadau Lleol

Mae'r Cyngor wedi sefydlu Cronfa Benthyciadau Lleol, fydd yn rhoi benthyciadau i fusnesau lleol. Mae'r buddsoddiadau hyn wedi'u cynnwys yn y tabl o Fuddsoddiadau Penodedig uchod, a byddant am gyfnod uchafswm o 10 mlynedd. Mae cyfanswm gwerth y gronfa ar gyfer buddsoddiadau o'r fath yn £3 miliwn. Ni fydd ceisiadau am fenthyciadau dan y cynllun hwn yn rhan o'r asesiad credyd arferol i ddibenion buddsoddiadau rheolaeth trysorlys, ond yn hytrach byddant yn cael eu hasesu gan ymgynghorwyr wedi'u penodi, a'r Panel Buddsoddi ar gyfer y cynllun fydd yn gwneud unrhyw benderfyniad i fenthyciadau yr arian.

5.14 Asesu Risg a Statws Credyd

Mae ymgynghorwyr trysorlys yr Awdurdod yn derbyn ac yn monitro'r graddfeydd credyd, a byddant yn hysbysu unrhyw newid yn y statws wrth iddynt ddigwydd. Pan fo statws credyd endid yn cael ei israddio, ac yn methu â diwallu'r meini prawf ar gyfer buddsoddi:

- ni wneir unrhyw fuddsoddiadau newydd;
- bydd unrhyw fuddsoddiadau presennol yn cael eu hadalw neu eu gwerthu os gellir gwneud hynny heb unrhyw gost, a
- rhoddir ystyriaeth lawn i adalw neu werthu'r holl fuddsoddiadau presennol eraill gyda'r gwrthbarti a effeithiwyd.

Pan fo asiantaeth sy'n graddio credyd yn cyhoeddi bod statws credyd rhyw sefydliad yn cael ei adolygu er mwyn ei israddio o bosib (gelwir hyn hefyd yn "*rating watch negative*" neu "*credit watch negative*") fel y gall ddisgyn islaw'r meini prawf cymeradwy ar gyfer y statws credyd, yna dim ond buddsoddiadau y gellir eu tynnu allan ar y diwrnod gwaith nesaf fydd yn cael eu gwneud gyda'r sefydliad hwnnw hyd nes y cyhoeddir canlyniad yr adolygiad. Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol i ragolygon negatif, sy'n awgrymu newid cyfeiriad yn yr hir dymor yn hytrach na newid statws credyd ar unwaith.

5.15 Gwybodaeth Arall ar Ddiogelwch Buddsoddiadau

Mae'r Awdurdod yn deall bod graddau statws credyd yn broffwydi da, ond nid perffaith, ar gyfer buddsoddiadau'n diffygdlu. Rhoddir ystyriaeth lawn felly i wybodaeth arall sydd ar gael ar ansawdd credyd y sefydliadau y mae'n buddsoddi ynddynt, gan gynnwys prisiau cyfenwid diffygion credyd, datganiadau ariannol, gwybodaeth ar gymorth posib gan y llywodraeth ac adroddiadau yn y wasg ariannol. Ni wneir unrhyw fuddsoddiadau gyda sefydliad os oes amheuan cadarn ynghylch ei ansawdd credyd, hyd yn oed os yw'n cwrdd â'r meini prawf statws credyd.

Pan fo amodau'n dirywio yn y farchnad ariannol ac yn effeithio ar ansawdd credyd yr holl sefydliadau, fel y digwyddodd yn 2008 ac yn 2011, nid yw'r elfen hon ar y cyfan yn cael ei hadlewyrchu mewn graddau statws credyd, ond gellir ei gweld mewn mesurau marchnad eraill. Yn yr amgylchiadau hyn, bydd yr Awdurdod yn cyfyngu ei fuddsoddiadau i'r sefydliadau hynny a chanddynt ansawdd credyd uwch, ac yn lleihau ar gyfnod hiraf ei fuddsoddiadau er mwyn cynnal y lefel diogelwch angenrheidiol. Bydd graddau'r cyfyngiadau hyn yn unol â'r amodau presennol yn y farchnad ariannol. Os yw'r cyfyngiadau hyn yn golygu nad oes digon o sefydliadau masnachol o ansawdd credyd uchel ar gael i fuddsoddi balansau arian yr Awdurdod, yna caiff yr arian dros ben ei adneuo gyda Llywodraeth y DU, trwy'r Swyddfa Rheoli Dyledion er enghraifft, neu gydag awdurdodau lleol eraill. Bydd hyn yn peri gostyngiad yn lefel yr incwm a geir ar fuddsoddiadau, ond bydd yn diogelu'r prif swm a fuddsoddwyd.

5.16 Buddsoddiadau Penodedig

Mae Canllaw LIC yn diffinio buddsoddiadau penodedig fel rhai:

- sydd ar ffurf punnoedd sterling,
- sy'n ddyledus i gael eu had-dalu o fewn 12 mis o'r trefniant,
- na chânt eu diffinio fel gwariant cyfalaf yn ôl y ddeddfwriaeth, a
- rhai a fuddsoddwyd gydag un o'r canlynol:
 - Llywodraeth y DU,
 - awdurdod lleol, cyngor plwyf neu gyngor cymuned yn y DU, neu
 - gyda chorff neu gynllun buddsoddi o "ansawdd credyd uchel".

Mae'r Awdurdod yn diffinio sefydliadau sydd ag "ansawdd credyd uchel" fel y rheini sydd â statws credyd o A- neu uwch, sy'n preswyllo yn y DU neu mewn gwlad dramor sydd â statws sofran o AA+ neu uwch. Ar gyfer cronfeydd marchnad arian a chronfeydd cyfunedig eraill diffinnir "ansawdd credyd uchel" fel y rhai sydd gyda chyfradd credyd A- neu uwch.

5.17 **Buddsoddiadau Amhenodedig**

Mae unrhyw fuddsoddiad nad yw'n bodloni'r diffiniad ar gyfer buddsoddiad penodedig yn cael ei gategoreiddio fel buddsoddiad amhenodedig. Nid yw'r Awdurdod yn bwriadu gwneud unrhyw fuddsoddiadau mewn arian gwlad tramor. Bydd buddsoddiadau amhenodedig felly'n gyfyngedig i fuddsoddiadau tymor hir h.y. y rheini sydd i fod i aeddfedu 12 mis neu hwy ar ôl dyddiad y trefniant; y rheini gaiff eu diffinio fel gwariant cyfalaf yn ôl y ddeddfwriaeth, megis cyfranddaliadau mewn cronfeydd marchnad arian a chronfeydd cyfunedig eraill; a buddsoddiadau gyda chyrrff a rhaglenni nad ydynt yn bodloni'r diffiniad o ansawdd credyd uchel. Mae'r cyfyngiadau ar fuddsoddiadau amhenodedig i'w gweld yn nhabl 3 isod.

Tabl 3: Cyfyngiadau ar Fuddsoddiadau Amhenodedig

	Cyfyngiad arian
Cyfanswm buddsoddiadau tymor hir	£40m
Cyfanswm y cyfranddaliadau mewn Cronfeydd Marchnad Arian	£40m
Cyfanswm y cyfranddaliadau mewn cronfeydd cyfunedig	£8m
Cyfanswm y buddsoddiadau heb statws credyd neu gyda statws sy'n is na [A-]	£8m
Cyfanswm y buddsoddiadau (heblaw cronfeydd cyfunedig) mewn gwledydd tramor sydd â statws sy'n is na [AA+]	£8m
Cyfanswm y buddsoddiadau amhenodedig	£80m

5.18 **Cyfyngiadau Buddsoddi**

Rhagwelir y bydd cronfeydd wrth gefn yr Awdurdod ac arian y Gronfa Bensiwn sydd ar gael i gyfarch colledion ar fuddsoddiadau yn £56 miliwn ar 31 Mawrth 2017. Er mwyn sicrhau na fydd mwy na 15% o'r cronfeydd wrth gefn sydd ar gael yn cael eu rhoi mewn perygl pe bai un buddsoddiad sengl yn diffygdlu, yr uchafswm fydd yn cael ei fenthylg i unrhyw sefydliad unigol (ar wahân i Lywodraeth y DU) fydd £8 miliwn. Bydd grŵp o fanciau dan yr un berchnogaeth yn cael eu trin fel sefydliad unigol er dibenion cyfyngiadau. Rhoddir cyfyngiadau hefyd ar fuddsoddiadau yng nghyfrifon enwebedig broceriaid, gwledydd tramor a sectorau diwydiant fel a ganlyn. Nid yw buddsoddiadau mewn cronfeydd cyfunedig a banciau datblygu amlochrog yn cyfri yn erbyn cyfyngiad i unrhyw wlad tramor unigol, gan fod y risg wedi ei amryfalu dros nifer o wledydd.

Tabl 4: Cyfyngiadau Buddsoddi

	Cyfyngiad arian
Unrhyw sefydliad unigol, ar wahân i Lywodraeth y DU	£8m yr un
Llywodraeth Ganolog y DU	anghyfyngedig
Unrhyw grŵp o sefydliadau dan yr un berchnogaeth	£8m fesul grŵp
Unrhyw grŵp o gronfeydd cyfunedig dan yr un rheolwyr	£20m fesul rheolwr
Offerynnau y mae'n bosib eu cyfnewid a ddelir yng nghyfrif enwebedig brocer	£40m fesul brocer
Gwledydd tramor	£8m fesul gwlad
Darparwyr Cofrestredig	Cyfanswm o £20m
Buddsoddiadau Ansicredig gyda Chymdeithasau Adeiladu	Cyfanswm o £8m
Benthyciadau i fusnesau bach	Cyfanswm o £8m
Cronfeydd Marchnad Arian	Cyfanswm o £40m

5.19 Rheoli hylifedd

Mae'r Awdurdod yn defnyddio technegau rhagolwg darbodus ar gyfer llif arian er mwyn pennu'r cyfnod hwyaf y gellir ymrwymo cronfeydd yn ddarbodus.

6. Dangosyddion Rheolaeth Trysorlys – Dim yn berthnasol i'r Gronfa Bensiwn

7. Eitemau Eraill

7.1 Mae nifer o eitemau ychwanegol y mae'n rhaid i'r Awdurdod eu cynnwys yn ei Strategaeth Rheolaeth Trysorlys, yn ôl CIPFA neu Lywodraeth Cymru.

7.2 Polisi ar Ddefnyddio Cytundebau Deilliadau

Yn absenoldeb unrhyw rym cyfreithiol penodol i wneud hynny, ni fydd yr Awdurdod yn defnyddio cytundebau ariannol annibynnol (megis cytundeb cyfenwid, cytundeb ymlaen, cytundeb dyfodol a chytundeb opsiwn). Mae'n bosib y bydd cytundebau sydd wedi'u hymgorffori mewn benthyciadau a buddsoddiadau, gan gynnwys cronfeydd wedi eu cyfuno a thrafodion sy'n dechrau yn y dyfodol, yn cael eu defnyddio, a bydd y risgiau sydd ynghlwm â hwy yn cael eu monitro yn unol â'r risg cyffredinol i'r strategaeth rheolaeth trysorlys.

7.3 Hyfforddiant Buddsoddi

Caiff anghenion staff rheolaeth trysorlys yr Awdurdod am hyfforddiant mewn rheolaeth buddsoddi eu hasesu bob blwyddyn fel rhan o'r broses gwerthuso staff, ac yn ychwanegol i hynny pan fydd cyfrifoldebau aelodau staff unigol yn newid.

Mae staff yn mynychu cyrsiau hyfforddi, seminarau a chynadleddau a ddarperir gan Arlingclose a CIPFA yn rheolaidd. Caiff staff perthnasol eu hannog hefyd i astudio cymwysterau proffesiynol gan CIPFA a sefydliadau priodol eraill.

7.4 Ymgynghorwyr Buddsoddi

Mae'r Awdurdod wedi penodi Arlingclose Limited fel ymgynghorwyr rheolaeth trysorlys ac mae'n derbyn cyngor penodol ar faterion buddsoddi, dyledion a chyllid cyfalaf. Mae ansawdd y gwasanaeth hwn yn cael ei fonitro gan Bennaeth yr Adran Gyllid a'r Rheolwr Buddsoddi yn rheolaidd.

7.5 Buddsoddi Arian a Fenthyciwyd cyn i'r Angen Godi

O bryd i'w gilydd, hwyrach y bydd yr Awdurdod yn benthycu arian cyn i'r angen godi, pan ddisgwylir mai hyn fydd yn rhoi'r gwerth am arian gorau yn y tymor hir. Gan y bydd y symiau a fenthycir yn cael eu buddsoddi hyd nes caiff yr arian ei wario, mae'r Awdurdod yn ymwybodol y bydd yn agored i'r risg o gollir symiau a fenthyciwyd, a'r risg y bydd cyfraddau llog ar fuddsoddiadau a benthyciadau yn newid yn y cyfamser. Bydd y risgiau hyn yn cael eu rheoli fel rhan o rheolaeth gyffredinol yr Awdurdod o'i risgiau trysorlys.

Ni fydd y cyfanswm a fenthycir yn uwch na'r terfyn benthycu awdurdodedig o £195 miliwn. Disgwylir mai dwy flynedd fydd y cyfnod mwyaf rhwng benthycu a gwario'r arian, serch hyn, nid oes gofyn i'r Awdurdod gysylltu benthyciadau penodol gydag eitemau gwariant penodol.

8. Goblygiadau Ariannol

Y gyllideb ar gyfer yr incwm buddsoddi yn 2017/18 yw £0.17 miliwn, yn seiliedig ar gyfartaledd portffolio buddsoddi o £69.1 miliwn ar gyfradd llog o 0.25%. Y gyllideb ar gyfer y llog ar ddyledion yn 2017/18 yw £6.0 miliwn, yn seiliedig ar gyfartaledd portffolio dyledion o £106.6 miliwn ar gyfradd llog o 5.62%. Os bydd lefelau gwirioneddol y buddsoddiadau a'r benthyciadau a'r cyfraddau llog yn wahanol i'r rhagolygon, yna bydd gwahaniaeth cyfatebol yn y perfformiad yn erbyn y gyllideb.

9. Ystyried Opsiynau Eraill

Nid yw Canllawiau Llywodraeth Cymru na Chod CIPFA yn pennu unrhyw strategaeth rheoli trysorlys penodol i'w fabwysiadu gan awdurdodau lleol. Ar ôl ymgynghori gyda'r Aelod Cabinet Adnoddau, mae'r Pennaeth Cyllid yn credu fod y strategaeth uchod yn cynnig cydbwysedd addas rhwng rheoli risgiau a chost-effeithiolrwydd. Isod, rhestrir rhai strategaethau eraill, ynghyd â'u hoblygiadau o ran rheoli risgiau.

Dewis Arall	Effaith ar incwm a gwariant	Effaith ar reoli risgiau
Buddsoddi mewn amrediad mwy cyfyng o wrthbartïon ac/neu am gyfnod byrrach	Bydd incwm ar y llog yn is	Llai o berygl o golledion o ganlyniad i ddiffygdalu'n ymwneud â chredyd, er byddai unrhyw golledion yn fwy
Buddsoddi mewn amrediad ehangach o wrthbartïon ac/neu am gyfnod hirach	Bydd incwm ar y llog yn uwch	Mwy o risg o golledion o ganlyniad i ddiffygdalu'n ymwneud â chredyd, er byddai unrhyw golledion yn llai
Benthycia symiau ychwanegol ar gyfraddau llôg sefydlog hirdymor	Bydd costau llog dyledion yn codi; mae'n annhebygol y gellid gwrthbwysu hyn drwy incwm buddsoddi uwch	Balans buddsoddi uwch yn arwain at fwy o effaith petai ddiffygdalu; fodd bynnag byddai'r costau llog hirdymor yn fwy sicr
Benthyciadau byrdymor newidiol yn hytrach na chyfraddau hirdymor sefydlog	Bydd costau llog dyledion yn is i gychwyn	Bydd y cynnydd yn y costau llog ar ddyledion yn cael eu gwrthbwysu i raddau helaeth gan y cynnydd yn yr incwm buddsoddi yn y tymor canolig, ond bydd mwy o ansicrwydd am y costau hirdymor
Lleihau lefel y benthyciadau	Mae'r arbediad ar lôg y ddyled yn debygol o fod yn fwy na'r incwm buddsoddi a gollir Gallai'r premiymau uchel am ad-dalu'r ddyled fod yn uwch nag unrhyw arbedion	Balans buddsoddi is yn arwain at lai o effaith petai ddiffygdalu; fodd bynnag byddai'r costau llog hirdymor yn llai sicr

Rhagolygon Economaidd a Chyfraddau Llog Arlingclose, Ionawr 2017

Rhagdybiaethau sylfaenol:

- Mae rhagolwg y tymor canolig yn cael ei dominyddu gan y negodiadau i adael yr UE. Bydd sefyllfa tymor hir economi'r DU yn ddibynnol gan mwyaf ar y cytundebau a gellir sicrhau gyda'r UE a gwledydd eraill. Mae buddugoliaeth Donald Trump yn etholiad cyffredinol y DUA a Brexit yn arwyddol o'r anfodlonrwydd poblogaidd gyda thueddiadau globaleiddio.
- Mae'r amgylchedd byd-eang hefyd yn llawn ansicrwydd, gydag effeithiau ar anweddolrwydd y farchnad ariannol a chyfraddau llog tymor hir.
- Mae'r marchnadoedd ariannol wedi prasio twf byd eang cryfach i mewn yn dilyn ysgogiad cyllidol byd-eang arwyddocaol ac ariannol; mae'r rhagolwg tymor byr ar gyfer yr economi byd-eang yn well na dechrau 2016. Mae ysgogiad ariannol yn y DUA hefyd yn bosibilrwydd yn dilyn buddugoliaeth Trump. Beth bynnag gellir codiad mewn amddiffyniad lleihau rhagolwg twf.
- Mae dangosyddion buddsoddi busnes wedi dangos sefyllfa fwy positif ar gyfer economi'r DU yn dilyn y refferendwm na ragwelwyd oherwydd gwariant cartref cryf. Fodd bynnag, bydd y codiad mewn chwyddiant CPI oherwydd arian tramor (1.6% bob blwyddyn/blwyddyn) yn parhau a thorri'r targed yn 2017.
- Dros y blynyddoedd i ddod bydd codiad chwyddiant yn lleihau twf gwariant cartref, tra bydd ansicrwydd economaidd a gwleidyddol lleihau bwriadau buddsoddi ac annog lefelau gweithgaredd.
- Beth bynnag bydd dibrisiant sterling yn cynorthwyo'r economi i gydbwysu oddi wrth wario. Mae'r cyfraniad negyddol arferol gan dwf masnach net i dwf GDP yn debyg i leihau, yn bennaf oherwydd lleihau'r galw domestig. Bydd cyfaint allforion codi ymylol.
- Oherwydd y pwysau ar wariant teuluoedd a buddsoddiadau busnes, mae twf chwyddiant yn annhebygol i ddechrau tynhau ariannol gan Fanc Lloegr, gyda gwneuthurwyr polisïau yn edrych trwy'r sbigynnau CPI oherwydd mewnfario at yr effeithion negyddol Brexit ar weithgareddau economaidd ac yn y pen draw chwyddiant.
- Beth bynnag mae gwneuthurwyr polisïau Banc Lloegr wedi amlygu na chaniateir lefelau gormodol chwyddiant am gyfnodau hir, yn benodol os yw hyn yn bwydo drwodd i godiadau cyflogau. Oherwydd y farn hon a'r rhagolwg cyfredol chwyddiant, mae'n debyg byddai datod ariannol pellach yn llai tebygol.

Rhagolygon:

- Yn fyd-eang mae'r rhagolwg yn ansicr ac mae risgiau yn pwysu at i lawr. Mae'r rhagolwg domestig y DU yn ansicr, ond mae'n debyg bydd o'n wannach na ddisgwyliwyd yn y tymor byr.
- Y llwybr tebyg ar gyfer y Gyfradd Banc yn tueddi at i lawr. Achos canolig Arlingclose yw bydd y Gyfradd Banc yn aros at 0.25%, ond mae posibilrwydd o 25% bydd cwmp at agos i sero, gyda siawns isel iawn o leihad o dan sero.
- Mae dychweliadau giltiau wedi codi'n gyflym, ond yn dal ar lefelau isel. Achos canolig Arlingclose yw y bydd dychweliadau yn gostwng pan mae'r llywodraeth yn sbarduno Erthygl 50.

	Mar-17	Jun-17	Sep-17	Dec-17	Mar-18	Jun-18	Sep-18	Dec-18	Mar-19	Jun-19	Sep-19	Dec-19	Mar-20
Official Bank Rate													
Upside risk	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Arlingclose Central Case	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Downside risk	0.25	0.25	0.25	0.25	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
3-month LIBID rate													
Upside risk	0.05	0.10	0.10	0.10	0.15	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Arlingclose Central Case	0.25	0.25	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Downside risk	0.25	0.25	0.25	0.30	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40
1-yr LIBID rate													
Upside risk	0.10	0.15	0.15	0.15	0.20	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Arlingclose Central Case	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.60	0.70	0.85	0.90	0.90	0.90	0.95
Downside risk	0.15	0.15	0.15	0.20	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
5-yr gilt yield													
Upside risk	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40
Arlingclose Central Case	0.60	0.50	0.45	0.45	0.50	0.50	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.75	0.80
Downside risk	0.45	0.45	0.45	0.45	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
10-yr gilt yield													
Upside risk	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40
Arlingclose Central Case	1.10	1.05	0.95	0.95	0.95	0.95	0.95	1.00	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25
Downside risk	0.45	0.45	0.45	0.45	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
20-yr gilt yield													
Upside risk	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40
Arlingclose Central Case	1.65	1.55	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.55	1.60	1.65	1.70	1.75	1.80
Downside risk	0.55	0.55	0.55	0.55	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
50-yr gilt yield													
Upside risk	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40
Arlingclose Central Case	1.55	1.45	1.40	1.40	1.40	1.40	1.40	1.45	1.50	1.55	1.60	1.65	1.70
Downside risk	0.55	0.55	0.55	0.55	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60

Eitem 6

CYFARFOD	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD	16 MAWRTH 2017
TEITL	YMATEB Y CYFLOGWYR I'R YMGYNGHORIAD AR Y DATGANIAD STRATEGAETH CYLLIDO
AWDUR	CAROLINE ROBERTS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. CYFLWYNIAD

1.1 Fel yr adroddwyd i'r Pwyllgor yma yn ei gyfarfod ar 19 January 2017, mae'n ofynnol arnom i adolygu a chyhoeddi Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC) erbyn 31 Mawrth 2017. Fel rhan o'r adolygiad yma mae'n rhaid i'r awdurdod gweinyddol, ymgynghori gyda phob cyflogwr sy'n rhan o'r cynllun, gydag actiwari ac ymgynghorydd y gronfa a chydag unrhyw bersonau eraill y maent yn eu hystyried yn addas.

1.2 Yn ei gyfarfod ar 19 Ionawr 2017, penderfynodd y Pwyllgor Pensiynau ar y polisiau canlynol:

- Oherwydd bod cyfraddau bondiau, sydd yn cael eu defnyddio i gyfrifo ymrwymadau yn y dyfodol, ar lefel hanesyddol isel ar 31 Mawrth 2013 ond wedi gwella ers hynny a disgwylir cynnydd yn y tymor hirach felly mae'r dychweliadau ychwanegol disgwylidig o fuddsoddiadau mewn ecwiti wedi ei gosod ar 1.7%. Bydd hyn yn llyfnhau cyfraniadau cyflogwyr dros gyfnod eithriadol a cheir ei adolygu yn y prisiad nesaf gyda'r amcan i ostwng i 1.4% pan mae dychweliadau giltiau yn gwella.
- Ym mhrisiantau 2010 a 2013 parhaodd yr awdurdod gweinyddol gyda'r cyfnodau adfer diffyg fel y ganlyn:
 - Cyrff statudol – 20 mlynedd
 - Grŵp Landrillo Menai - 15 mlynedd
 - Bob cyflogwr arall – gweddill oes gwaith

Defnyddir y cyfnodau uchod ar gyfer prisiad 2016 hefyd.

- Bydd prif gyrff gyda phwerau codi trethi yn dal i dalu'r un gyfradd cyfraniadau a'r gyfradd 2016/17.

- Ar gyfer codiadau'r prisiad 2016 gellir eu lledaenu dros 6 mlynedd. Bydd cyflogwyr eraill sydd gyda gostyngiad yn eu cyfraddau cyfraniadau yn symud yn syth i'r gyfradd newydd ar 1 Ebrill 2017.
- Mae cyflogwyr sydd mewn diffyg yn talu cyfraniadau cyflogwyr ychwanegol er mwyn adennill y diffyg. Mabwysiadwyd polisi ar gyfer prisiad 2013 i ddatgelir taliadau diffyg fel cyfandaliad arian i'w talu mewn 12 rhandaliad misol fel rhan o'u cyfraniadau cyflogwr. Mae'r polisi hwn yn barhau yn dilyn y prisiad 2016.

1.3 Ar 20 Ionawr 2017, gyrrwyd llythyr ymgynghorol allan i bob cyflogwr sy'n rhan o'r cynllun, i actiwari ac ymgynghorydd y Gronfa ac i gynrychiolwyr Unsain, TGWU a'r GMB, yn ymgynghori ar y tri pholisi a nodir yn 1.2 uchod. Gofynnwyd iddynt ymateb gydag unrhyw sylwadau erbyn 28 Chwefror 2017.

2. Yr Ymateb

2.1 Derbyniwyd un ymateb yn cytuno i'r cyfradd cyfraniadau cyflogwr arfaethedig unigol ar gyfer y tair mlynedd nesaf.

3. Datganiad Strategaeth Cyllido Arfaethedig

3.2 Mae copi o'r Datganiad Strategaeth Cyllido arfaethedig yn Atodiad 1. Nid oes unrhyw newid o'r fersiwn a gafodd ei gyflwyno i'r pwyllgor hon ar 19 Ionawr 2017 a danfonwyd i'r cyflogwyr fel esbonioir yn rhan 3.1 uchod.

4. Argymhelliad

4.1 Bod y Datganiad Strategaeth Cyllido arfaethedig (yn Atodiad A) yn cael ei fabwysiadu.

Cronfa Bensiwn Gwynedd

Datganiad Strategaeth Gyllido

1. Cyflwyniad

1.1 Beth yw'r ddogfen hon?

Dyma Ddatganiad Strategaeth Gyllido (FSS) Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd ("yr Awdurdod Gweinyddu").

Fe'i paratowyd gan yr Awdurdod Gweinyddu ar y cyd ag actwari'r Gronfa, Hymans Robertson LLP, ac mewn ymgynghoriad â chyflogwyr ac ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa. Mae'n weithredol o 26 Mawrth 2017.

1.2 Beth yw Cronfa Bensiwn Gwynedd?

Mae'r Gronfa'n rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) cenedlaethol. Sefydlwyd y CPLIL gan Lywodraeth y DU i weithwyr llywodraeth leol, a gweithwyr eraill sydd wedi'u cyflogi gan gyrff tebyg neu gysylltiedig ledled y DU, er mwyn iddynt gael buddion wrth iddynt ymddeol ac ar ôl iddynt farw. Yr Awdurdod Gweinyddu sy'n rhedeg Cronfa Bensiwn Gwynedd, sef CPLIL ardal Gwynedd, ac mae'n sicrhau ei fod:

- yn derbyn cyfraniadau priodol gan weithwyr a chyflogwyr, a thaliadau trosglwyddo priodol;
- yn buddsoddi'r cyfraniadau'n briodol, gyda'r nod i asedau'r Gronfa dyfu dros amser yn sgil incwm o fuddsoddiadau a thwf cyfalaf; ac
- yn defnyddio'r asedau hynny i dalu buddion o'r Gronfa i aelodau (pan maent yn ymddeol, ac am weddill eu hoes), ac i'w dibynyddion (pan mae aelodau'n marw), yn unol â diffiniadau Rheoliadau'r CPLIL. Fel arfer, defnyddir asedau hefyd i dalu gwerthoedd trosglwyddo a chostau gweinyddol.

Gweler crynodeb o rolau a chyfrifoldebau'r partïon allweddol sy'n gysylltiedig â rheoli'r Gronfa yn [Atodiad B](#).

1.3 Pam fod angen Datganiad Strategaeth Gyllido ar y Gronfa?

Mae Rheoliadau CPLIL yn gwarantu buddion gweithwyr, ac nid ydynt yn newid yn unol â gwerthoedd y farchnad neu gyfraniadau'r cyflogwr. Bydd yr enillion a ddaw o fuddsoddiadau yn helpu i dalu am rai o'r buddion, ond ddim am y cwbl, ac yn bendant nid oes sicrwydd o hynny. Mae'r Rheoliadau hefyd yn gosod swm penodol i gyfraniadau'r gweithwyr, ar lefel sy'n talu cyfran yn unig o gost y buddion.

Felly, mae angen i gyflogwyr dalu'r hyn sy'n weddill o ran y gost o roi buddion i aelodau a'u dibynyddion.

Mae'r FSS yn canolbwyntio ar sut y mesurir ymrwymadau'r cyflogwr, pa mor gyflym y caiff yr ymrwymadau hyn eu hariannu, a sut mae cyflogwyr neu grwpiau o gyflogwyr yn talu am eu hymrwymadau eu hunain. Amlinella'r datganiad hwn sut mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi cydbwysu nodau sy'n tynnu'n groes i'w gilydd:

- fforddiadwyedd cyfraniadau'r cyflogwr,
- tryloywder prosesau,
- sefydlogrwydd cyfraniadau cyflogwyr, a
- bod y sail gyllido yn ddarbodus.

Mae gan FSS ofynion rheoleiddiol hefyd, fel y gwelir yn Atodiad A.

Mae'r FSS yn grynodedb o ddull y mae'r Gronfa yn ei defnyddio i gyllido ei ymrwymadau, ac mae hyn yn cynnwys cyfeirio at bolisiâu eraill y Gronfa; nid yw'n ddatganiad cynhwysfawr o bolisi ar yr holl faterion. Mae'r FFS yn ffurfio rhan o fframwaith sy'n cynnwys:

- Rheoliadau CPLIL;
- y Dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau (sy'n cadarnhau cyfraddau cyfraniadau'r cyflogwr am y tair blynedd nesaf) sydd mewn atodiad i'r adroddiad prisio;
- polisïau'r Gronfa ar dderbyniadau, darfyddiadau a throsglwyddiadau swmpus;
- ffactorau actwaraidd ar gyfer prisio trosglwyddiadau unigol, costau ymddeol yn gynnar a chostau prynu gwasanaeth ychwanegol;
- Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi / Datganiad Strategaeth Fuddsoddi'r Gronfa (gweler Rhan 4)

1.4 Sut mae'r Gronfa a'r FSS hwn yn effeithio arnaf i?

Mae'n dibynnu pwy ydych chi:

- aelod o'r Gronfa, h.y. yn weithiwr ar hyn o bryd, yn gyn-weithiwr, neu'n ddibynnydd: mae angen i'r Gronfa fod yn sicr ei bod yn casglu ac yn dal digon o arian er mwyn medru talu eich buddion yn llawn bob tro;
- cyflogwr yn y Gronfa (neu sy'n ystyried ymuno â'r Gronfa): byddwch eisiau gwybod o dro i dro sut mae eich cyfraniadau'n cael eu cyfrifo, a bod hynny'n deg o gymharu â chyflogwyr eraill yn y Gronfa, yn ogystal â pha bryd fyddai angen i chi dalu mwy. Noder bod FSS yn berthnasol i'r holl gyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa;
- Aelod Etholedig sy'n perthyn i gyngor sy'n rhan o'r Gronfa: byddwch eisiau bod yn sicr fod y cyngor yn cydbwyso'r angen i gadw arian darbodus wrth gefn ar gyfer buddion ymddeol a marwolaeth aelodau gyda materion eraill sy'n galw ar arian y cyngor;
- Trethdalwr: mae eich cyngor yn ceisio taro'r cydbwysedd fel yr uchod a hefyd lleihau symud arian fel croes gymhorthdal rhwng gwahanol genedlaethau o drethdalwyr.

1.5 Beth mae'r FSS yn bwriadu ei wneud?

Mae'r FSS yn amlinellu beth yw amcanion strategaeth gyllido'r Gronfa, megis:

- sicrhau diddyledrwydd hirdymor y Gronfa, edrych ar bethau yn yr hirdymor mewn modd darbodus. Bydd hyn yn sicrhau bod digon o arian ar gael i fodloni holl fuddion aelodau / dibynnyddion wrth iddynt ddod yn daladwy;
- sicrhau bod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog pan fo hynny'n briodol;

- lleihau'r cyfraniadau arian sydd yn rhaid i gyflogwyr eu talu i'r Gronfa, drwy adnabod y cysylltiad rhwng asedau ac ymrwymadau a mabwysiadu strategaeth fuddsoddi sy'n cydbwysu risg ac enillion (**DS** bydd hyn hefyd yn lleihau'r gost i drethdalwyr);
- i adlewyrchu gwahanol nodweddion y gwahanol gyflogwyr wrth bennu cyfraddau'r cyfraniadau. Fel rhan o hyn mae'n rhaid i'r Gronfa gael strategaeth gyllido glir a thryloyw i ddangos sut y gall pob cyflogwr gyflawni ei ymrwymadau yn y modd gorau yn y dyfodol;
- a defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg i gyflogwyr eraill ac yn y pendraw i drethdalwyr pe bai cyflogwr yn methu talu ei ymrwymadau pensiwn.

1.6 Sut mae dod o hyd i bethau yn y ddogfen hon?

Yn Rhan 2, ceir cyflwyniad bras i rai o brif egwyddorion cyllido, h.y. penderfynu faint ddylai cyflogwr gyfrannu i'r Gronfa o dro i dro.

Yn Rhan 3 ceir amlinelliad o sut mae'r Gronfa'n cyfrifo cyfraniadau gwahanol gyflogwyr mewn gwahanol sefyllfaoedd.

Mae Rhan 4 yn dangos sut mae'r strategaeth gyllido'n cael ei chysylltu i strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r Atodiadau'n cynnwys gwybodaeth fanylach ar amrywiaeth o faterion, megis:

- y cefndir o ran rheoleiddio, gan gynnwys sut a phryd fydd yr FSS yn cael ei adolygu,
- pwy sy'n gyfrifol am beth,
- y materion sydd angen i'r Gronfa eu monitro, a sut mae'n rheoli ei risgiau,
- mwy o fanylion am y cyfrifiadau actwaraidd sydd eu hangen,
- y rhagdybiaethau sydd gan actwari'r Gronfa am y dyfodol,
- rhestr termau sy'n egluro'r termau technegol a ddefnyddir yma o dro i dro.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau eraill, gallwch gysylltu yn y lle cyntaf â Caroline Roberts, Rheolwr Buddsoddi drwy anfon e-bost i carolinelesleyroberts@gwynedd.llyw.cymru.

2 Materion Cyllido Sylfaenol

(Ceir disgrifiadau manwl a helaeth yn Atodiad D).

2.1 Sut mae'r actwari'n mesur y gyfradd cyfraniadau sydd ei hangen?

Mae hon yn broses tri cham:

1. Cyfrifo'r targed cyllido eithaf ar gyfer y cyflogwr hwnnw, h.y. nifer yr asedau y dylai eu dal yn ddelfrydol er mwyn medru talu buddion ei holl aelodau. Gweler Atodiad E am fwy o fanylion ynghylch y rhagdybiaethau yr ydym yn eu gwneud i bennu'r targed cyllido hwnnw;
2. Pennu'r cyfnod amser sydd gan y cyflogwr i gyrraedd y targed cyllido hwnnw. Gweler y tabl yn 3.3 a Nodyn (c) am fwy o fanylion;
3. Cyfrifo cyfradd gyfraniadau'r cyflogwr fel ei bod o leiaf yn debygol o gyflawni'r targed cyllido o fewn y cyfnod amser penodedig, gan ystyried gwahanol ganlyniadau economaidd posib a pha mor debygol ydynt yn ystod y cyfnod amser hwnnw. Gweler 2.3 isod, a'r tabl yn 3.3 Nodyn (e) am fwy o fanylion.

2.2 Beth yw cyfradd gyfraniadau pob cyflogwr?

Caiff hyn ei ddisgrifio'n fanylach yn Atodiad D. Fel arfer mae cyfraniadau cyflogwr yn cynnwys dwy elfen:

- a) amcan o gost y buddion wrth iddynt gynyddu pob blwyddyn, ar ôl tynnu cyfraniadau'r aelod ei hun a chynnwys costau gweinyddol. Gelwir hyn yn "*gyfradd sylfaenol*" a chaiff ei mynegi fel canran o dal pensiynadwy'r aelodau; yn ogystal ag
- b) addasiad am y gwahaniaeth rhwng y raddfa Sylfaenol uchod a'r cyfraniad gwirioneddol mae angen i'r cyflogwr ei dalu, y cyfeirir ato fel y "*gyfradd eilaidd*". Yn gyffredinol, nod talu'r gyfradd Eilaidd fydd sicrhau i'r cyflogwr ddychwelyd i gyllid llawn dros gyfnod priodol (y "*cyfnod amser*"). Gellir mynegi'r gyfradd Eilaidd fel canran y cyflog a/neu fel swm ariannol ym mhob blwyddyn.

Mae cyfraddau pob cyflogwr i'w gweld yn Nhystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau'r Gronfa, sy'n ffurfio rhan o'r Adroddiad Prasio Actiwariadaid. Caiff cyfraniadau'r cyflogwyr eu mynegi fel lleiafswm, a bydd cyflogwyr yn medru talu cyfraniadau ar gyfradd uwch. Bydd actwari'r Gronfa yn cyfrif unrhyw gyfraddau uwch yn y prisiadau nesaf, h.y. bydd yn cael ei adlewyrchu fel credyd y tro nesaf caiff cyfraniadau'r cyflogwr eu cyfrifo.

2.3 Pa fathau o gyflogwyr sy'n rhan o'r Gronfa?

Yn hanesyddol, roedd y CPLIL ar gyfer gweithwyr awdurdod lleol yn unig. Fodd bynnag, dros y blynyddoedd, yn sgil arallgyfeirio a newidiadau i ddarpariaeth gwasanaethau lleol, mae llawer mwy o gyflogwyr gwahanol bellach yn rhan o'r Gronfa.

Yn y bôn, caiff gweithwyr o'r sector cyhoeddus sy'n darparu rhyw fath o wasanaeth i'r gymuned leol fod yn rhan o'r CPLIL. Er mai gweithwyr awdurdod lleol (a chyn-weithwyr) fydd y mwyafrif o'r aelodau, mae'r rhan fwyaf o gyflogwyr sy'n rhan o'r gronfa yn rhai sy'n darparu gwasanaeth yn lle (neu ar y cyd) gwasanaethau awdurdodau lleol: ysgolion academi, contractwyr, cymdeithasau tai, elusennau ac ati.

Mae Rheoliadau CPLIL yn diffinio'r gwahanol fathau o gyflogwyr fel a ganlyn:

Cyrff ar yr atodlen - cynghorau, a chyflogwyr penodol eraill megis ysgolion academi a sefydliadau addysg bellach. Rhaid i'r rhain adael i weithwyr nad ydynt yn gymwys i ymuno ag unrhyw gynllun sector cyhoeddus arall (megis Cynllun yr Athrawon) gael mynediad i'r CPLIL. Gelwir y cyflogwyr yn hyn am eu bod wedi cael eu henwi mewn atodlen yn Rheoliadau CPLIL.

Cyflogwyr sy'n dynodi - gall cyflogwyr megis cynghorau tref a chymuned fod yn rhan o CPLIL drwy benderfyniad (ac ni chaiff y Gronfa wrthod mynediad os yw'r penderfyniad wedi'i gymeradwyo). Gall y cyflogwyr hyn ddynodi pa weithwyr sy'n gymwys i ymuno â'r CPLIL.

Gall cyflogwyr eraill fod yn rhan o'r Gronfa drwy gael cytundeb derbyn, a chyfeirir at y rhain fel 'cyrff a ganiateir'. Fel arfer mae gan y cyflogwyr hyn sydd â "chymuned o ddiddordeb" gyda chyflogwr arall yn y cynllun - **cyrff cymunedol a ganiateir** ("CAB") neu'r sawl sy'n darparu gwasanaeth ar ran cyflogwr sy'n rhan o'r cynllun - **cyrff trosglwyddo a ganiateir** ("TAB"). Bydd y CABs yn cynnwys cymdeithasau tai ac elusennau, ac yn gyffredinol, contractwyr yw'r TABs. Mae'r Gronfa'n medru gosod meini prawf i bennu a gaiff cyflogwyr fod yn rhan ohoni ai peidio. Gall wrthod gadael iddynt gymryd rhan os nad ydynt yn cyrraedd y gofynion a amlinellir ym mholisi mynediad y Gronfa. (DS Nid yw'r termau CAB a TAB yn cael eu defnyddio mewn Rheoliadau CPLIL diweddar, yn hytrach cyfunir y ddau dan un term, sef 'cyrff a ganiateir'; fodd bynnag, rydym wedi cadw at yr hen dermau fan hyn gan fod hynny'n ddefnyddiol ar gyfer sefydlu strategaethau cyllido ar gyfer y gwahanol gyflogwyr).

2.4 Sut mae'r gyfradd gyfraniadau a fesurir yn amrywio i wahanol gyflogwyr?

Ystyrir pob un o'r tri cham uchod wrth bennu cyfraniadau (rhoddir mwy o fanylion yn [Rhan 3](#) ac [Atodiad D](#)).

1. Mae'r **targed cyllido** yn seiliedig ar gyfres o ragdybiaethau am y dyfodol, (e.e. enillion buddsoddi, chwyddiant, disgwyliad oes pensiynwyr). Er hynny, os yw cyflogwr yn dod at ddiwedd ei gyfranogiad yn y Gronfa yna gellid gosod ei darged cyllido ar sail fwy darbodus, fel bod ei ymrwymadau yn llai tebygol o gael eu gwasgaru ymysg cyflogwyr eraill ar ôl iddo derfynu ei gyfranogiad;
2. Yn gyffredinol, y **cyfnod amser** felly yw'r cyfnod sydd ei angen i adennill unrhyw ddiffyg. Bydd cyfnod llai yn arwain at gyfraniadau uwch ac fel arall (os fydd popeth arall yn ei le). Efallai y bydd cyflogwyr yn cael cyfnod amser llai os oes ganddynt aelodaeth ragweladwy lai parhaol neu os nad oes ganddynt bwerau i godi trethi i gynyddu cyfraniadau pe bai enillion ar fuddsoddiadau yn llai na'r disgwyl;
3. Bydd y **tebygolrwydd o gyflawni'r** targed cyllido yn ystod y cyfnod amser hwnnw yn ddibynnol ar farn y Gronfa ar gryfder ymrwymadau cyfreithiol a gallu ariannol y cyflogwr yn ogystal â'i broffil cyllido. Pan ystyrir fod cyflogwr yn wannach, neu o bosib yn rhoi'r gorau i'r Gronfa, yna bydd y tebygolrwydd fydd ei angen yn cael ei osod yn uwch a fydd yn ei dro yn cynyddu'r cyfraniadau sydd eu hangen (ac fel arall).

Rhaid i'r cyflogwr dalu costau unrhyw ymddeoliadau cynnar nad ydynt ar sail salwch, gweler [3.6](#).

Ceir manylion ar gostau ymddeoliadau cynnar ar sail salwch yn [3.7](#) a [3.8](#).

2.5 Sut mae cyfrifo diffyg (neu warged)?

Diffinnir "lefel gyllido" cyflogwr fel cymhareb:

- gwerth cyfran asedau'r cyflogwr ar y farchnad (gweler Atodiad D, Rhan D5 am fwy o fanylion am sut y caiff hyn ei gyfrifo), i'r
- gwerth y mae'r actwari yn ei roi ar y buddion sydd wedi cronni hyd yn hyn ar gyfer gweithwyr a chyn-weithwyr y cyflogwr (yr "ymrwymadau"). Mae actwari'r Gronfa yn cytuno ar y rhagdybiaethau sydd i'w defnyddio i gyfrifo'r gwerth hwn gyda'r Awdurdod Gweinyddu.

Os yw hyn yn llai na 100% bydd gan y cyflogwr ddiffyg, a hwn yw diffyg y cyflogwr; os yw'n fwy na 100% yna dywedir fod gan y cyflogwr warged. Cyfrifir y diffyg neu'r gwarged trwy edrych ar y gwahaniaeth rhwng gwerth yr asedau a gwerth yr ymrwymadau.

Mae'n bwysig nodi mai dim ond mesuriadau ar un adeg benodol mewn amser yw'r diffyg/gwarged a'r lefel gyllido, a hynny'n seiliedig ar gyfres benodol o ragdybiaethau am y dyfodol. Er ein bod yn cydnabod y bydd gan amrywiol bartïon ddiddordeb yn y mesurau hyn, y prif fater i'r rhan fwyaf o gyflogwyr yw pa mor debygol yw hi y bydd eu cyfraniadau'n ddigon i dalu am fuddion eu haelodau (ar ôl eu hadio i'w cyfran asedau cyfredol ac enillion buddsoddi disgwylidig).

Yn fyr, mae diffygion a lefelau cyllido yn fesurau byrdymor, ond mae pennu cyfraniadau yn fater mwy hirdymor.

2.6 Sut mae'r Gronfa'n adnabod y gall lefel y cyfraniadau effeithio ar ddarpariaeth gwasanaeth y cyngor a chyflogwyr ac ar y dreth gyngor?

Mae'r Awdurdod Gweinyddu ac actwari'r Gronfa yn ymwybodol iawn, os yw popeth arall yn hafal, y bydd gorfod talu cyfraniad uwch i'r Gronfa yn golygu fod llai o arian ar gael i'r cyflogwr ei wario ar ddarparu gwasanaethau. Er enghraifft:

- Gall cyfraniadau uwch i'r Gronfa Bensiwn arwain at lefelau is o wariant gan y cyngor, a gall hynny yn ei dro effeithio ar yr adnoddau sydd ar gael i wasanaethau'r cyngor, a/neu roi mwy o bwysau ar lefelau'r dreth gyngor;
- Bydd cyflogwyr eraill yn darparu gwahanol wasanaethau i'r gymuned leol, efallai trwy gymdeithasau tai, gwaith elusennol neu drwy gontractio gwasanaethau'r cyngor. Os oes angen iddynt dalu mwy o gyfraniadau pensiwn i'r CPLIL gall hyn effeithio ar eu gallu i ddarparu gwasanaethau lleol am gost resymol.

Er bod hyn i gyd yn wir, dylid cadw mewn cof hefyd:

- Mae'r Gronfa'n cynnig sicrwydd ariannol amhrisiadwy i deuluoedd lleol, boed hynny i'r sawl sydd wedi gweithio yn y gorffennol i wasanaethu eu cymuned leol a bellach wedi ymddeol, neu i'w teuluoedd ar ôl iddynt farw;
- Rhaid i'r Gronfa gael yr asedau i allu talu am y buddion ymddeol a marwolaeth sydd yn ei dro'n golygu fod yn rhaid i bob un o'r gwahanol gyflogwyr dalu drostynt eu hunain. Bydd talu cyfraniadau is heddiw yn golygu fod yn rhaid talu mwy fory: nid yw gohirio talu yn newid cyfanswm ymrwymiad y cyflogwr i'r Gronfa o ran ei weithwyr a'i gyn-weithwyr.
- Yn gyffredinol, bydd pob cyflogwr ond yn talu am ei weithwyr a'i gyn-weithwyr (a'u dibynyddion) ei hun, ac nid am rai cyflogwyr eraill sy'n rhan o'r Gronfa;

- Ymdrecha'r Gronfa i gynnal cyfraddau cyfraniadau cyflogwr gweddol sefydlog pan fo hynny'n briodol ac yn bosib. Fodd bynnag, mae symudiad diweddar yn yr hun a gaiff ei reoleiddio yn golygu fod y Llywodraeth yn blaenoriaethu diddyledrwydd o fewn pob cenhedlaeth dros sefydlogrwydd y cyfraddau cyfraniadau;
- Dymuna'r Gronfa osgoi sefyllfa lle mae cyflogwr ar ei hôl hi gymaint wrth reoli ei ddiffyg cyllido nes nad oes modd ei reoli: gall sefyllfa o'r fath wneud y cyflogwr yn fethdalwr a byddai'n rhaid i gyflogwyr eraill y Gronfa fod yn gyfrifol am y diffyg. Mewn sefyllfa o'r fath, byddai gwasanaethau'r cyflogwyr hynny'n dioddef o ganlyniad;
- Dylai bod lefel cyfraniadau'r cyngor i'r Gronfa yn un addas er mwyn gwarchod buddiannau'r gwahanol genedlaethau o drethdalwyr. Er enghraifft, bydd angen gwneud yn iawn am fethiant i dalu digon o gyfraniadau yn rhai blynyddoedd drwy dalu gormod mewn blynyddoedd eraill; bydd y cyngor yn dymuno lleihau cymaint â phosib y graddau y bydd trethdalwyr yn elwa ar draul rhai sy'n talu ar adeg wahanol.

Drwyddi draw, mae'n amlwg fod angen taro cydbwysedd rhwng yr angen i'r Gronfa gynnal lefelau cyllido darbodus ac angen y cyflogwyr i ddyrannu eu hadnoddau'n briodol. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy ddefnyddio amrywiol dechnegau sy'n effeithio ar gynnydd y cyfraniadau i wahanol raddau (gweler [3.1](#)). Wrth benderfynu pa dechneg i'w defnyddio ar gyfer cyflogwyr, mae'r Awdurdod Gweinyddu'n edrych ar sefyllfa ariannol y cyflogwr, h.y. ei allu i ddiwallu ei ymrwymadau ariannu a'r cyfnod amser perthnasol.

Bydd yr Awdurdod Gweinyddu yn ystyried asesiad risg o'r cyflogwr gan ddefnyddio sail wybodaeth sy'n cael ei monitro a'i diweddarau'n rheolaidd. Bydd y gronfa ddata yn cynnwys gwybodaeth megis y math o gyflogwr, ei broffil aelodaeth a'i sefyllfa gyllido, unrhyw warantwyr neu ddarpariaeth ernes, newidiadau perthnasol a ragwelir ac ati.

Er enghraifft, pan fo Awdurdod Gweinyddu'n weddol hyderus y bydd cyflogwr yn medru cyflawni ei ymrwymadau cyllido, bydd y Gronfa'n caniatáu dewisiadau megis sefydlogi ([gweler 3.3 Nodyn \(b\)](#)), cyfnod amser hwy o gymharu â chyflogwyr eraill, a/neu debygolrwydd is o gyrraedd eu targed cyllido. Bydd dewisiadau o'r fath yn arwain at lefelau cyfraniadau is na'r arfer yn y tymor byr. Caiff hyn ei ganiatáu oherwydd y disgwylir y bydd y cyflogwr yn parhau i allu cyflawni ei rwymedigaethau am nifer o flynyddoedd.

Ar y llaw arall, os oes amheuaeth y bydd cyflogwr yn medru cyflawni ei ymrwymadau cyllido neu wrthsefyll newid sylweddol yn ei ymrwymadau, efallai y bydd angen targed cyllido uwch, a/neu gyfnod byrrach i adfer y diffyg o gymharu â chyflogwyr eraill, a/neu debygolrwydd uwch o gyrraedd y targed.

Mae'r Gronfa'n mynd ati i ofyn am fewnbwn gan gyflogwyr, gan gynnwys mewnbwn i'w drefniadau cyllido, a hynny drwy amrywiol ffyrdd: gweler [Atodiad A](#).

3. Cyfrifo cyfraniadau ar gyfer Cyflogwyr unigol

3.1 Sylwadau cyffredinol

Un o brif heriau'r Awdurdod Gweinyddu yw cydbwysu'r angen am gyfraniadau cyflogwr sefydlog a fforddiadwy gyda'r angen i gadw golwg darbodus ar gyllido yn yr hirdymor a sicrhau diddyledrwydd y Gronfa. Gyda hyn mewn golwg, mae proses tri cham y Gronfa'n adnabod y prif faterion:

1. Beth yw targed darbodus (ond nid yn ormodol) priodol?
2. Faint o amser ddylai'r cyflogwr ei gael i gyrraedd y targed? Dylai hyn fod yn realistig ond nid yn rhy hir neu bydd perygl na fydd y cyflogwr yn cyrraedd y targed cyllido o gwbl.
3. Pa debygolrwydd sydd ei angen i gyrraedd y targed cyllido? Bydd hyn bob amser yn llai na 100% am nad oes modd bod yn sicr o symudiadau'r farchnad yn y dyfodol. Gellir defnyddio "bariau" tebygolrwydd uwch ar gyfer cyflogwyr os yw'r Gronfa'n dymuno gostwng y risg y bydd y cyflogwr yn rhoi'r gorau iddi ac yn gadael diffyg i'r cyflogwyr eraill dalu amdano.

Sonnir am y materion hyn a rhai eraill perthnasol yn y Rhan hon.

Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n cydnabod y bydd weithiau amgylchiadau penodol yn effeithio ar gyflogwyr unigol nad ydynt yn hawdd i'w rheoli o fewn y rheolau a'r polisiau a amlinellir yn y Datganiad Strategaeth Gyllido. Felly, gall yr Awdurdod Gweinyddu benderfynu, ar ei ddisgresiwn ei hun, rhoi cyfarwyddyd i'r actwari ddefnyddio dulliau cyllido gwahanol ar sail bob achos unigol ar gyfer cyflogwyr penodol.

3.2 Effaith talu cyfraniadau is

Mewn amgylchiadau cyfyngedig penodol, gall yr Awdurdod Gweinyddu ganiatáu cyflogwyr i dalu eu cyfraniadau ar lefel is na'r hyn a asesir ar eu cyfer gan ddefnyddio'r broses tri cham uchod. Yn ei ddisgresiwn llwyr, gall yr Awdurdod Gweinyddu:

- ymestyn y cyfnod amser ar gyfer targedu cyllido'n llawn;
- addasu'r tebygolrwydd gofynnol o gyrraedd y targed cyllido;
- caniatáu i gyflogwr fod yn rhan o fecanweithiau sefydlogi'r Gronfa;
- caniatáu ymestyn y cyfnod ar gyfer codi neu ostwng cyfraniadau'n raddol;
- cyfuno cyfraniadau rhwng cyflogwyr sydd â nodweddion tebyg; a
- derbyn rhyw fath o ernes neu warant yn lle talu cyfradd gyfraniadau uwch.

Yn aml, bydd cyflogwyr sy'n cael caniatâd i ddefnyddio un neu fwy o'r dulliau uchod yn talu cyfraniad, am gyfnod, sy'n is na'r hyn sydd ei angen i gyrraedd ei darged cyllido yn ystod y cyfnod amser priodol gyda'r tebygolrwydd llwyddiant gofynnol. Dylai cyflogwyr o'r fath werthfawrogi:

- nid yw cyflymder talu'r cyfraniadau'n effeithio ar eu gwir ymrwymiad yn yr hirdymor (h.y. gwir gost y buddion sy'n daladwy i'w gweithwyr a'u cyn-weithwyr yn y pendraw);

- rhagdybir y bydd talu cyfraniadau is yn y tymor byr yn arwain at golli mwy o enillion buddsoddi ar y diffyg. Felly, gall gohirio swm penodol o gyfraniad arwain at gyfraniadau uwch yn yr hirdymor: ac
- fe all gymryd fwy o amser i gyrraedd eu targed cyllido, os yw popeth arall yn gyfartal.

Ar y dudalen nesaf (3.3) ceir crynodeb o sut mae'r prif bolisiau cyllido yn amrywio ar gyfer gwahanol fathau o gyflogwyr, gyda nodiadau manylach i ddilyn pan fo angen.

Mae Rhan 3.4 yn ymdrin ag amrywiol faterion cyllido eraill sy'n berthnasol i bob cyflogwr.

3.3 Y gwahanol ddulliau a ddefnyddiwyd ar gyfer gwahanol gyflogwyr

Math o gyflogwr	Cyrff ar yr Atodlen		Cyrff Cymunedol a Ganiateir a Chyflogwyr sy'n Dynodi		Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir (pawb)
	Awdurdodau Lleol, yr Heddlu a Pharc Cenedlaethol Eryri	Pob Corff Arall ar yr Atodlen (Cynghorau Tref a Phlwyf)	Agored i ddechreuwr newydd	Wedi cau i ddechreuwr newydd	
Sail Targed Cyllido a ddefnyddiwyd	Parhaus, honnir cyfranogiad hirdymor yn y Gronfa (gweler <u>Atodiad E</u>)		Parhaus, ond gall symud i 'sail giltiau' - gweler <u>Nodyn (a)</u>		Parhaus, honnir cyfnod contract penodol yn y Gronfa (gweler <u>Atodiad E</u>)
Dull prif gyfradd	(gweler <u>Atodiad D - D.2</u>)				
Cyfradd cyfrannu sefydlog?	Oes - gweler <u>Nodyn (b)</u>	Nac oes	Nac oes	Nac oes	Nac oes
Uchafswm cyfnod amser - <u>Nodyn (c)</u>	20 mlynedd	20 mlynedd	Oes gwaith yn y dyfodol + 33%	Oes gwaith yn y dyfodol + 33%	Cyfnod Contract heb ei Gwblhau
Cyfradd eilaidd - <u>Nodyn (d)</u>	Swm ariannol	Swm ariannol	Swm ariannol	Swm ariannol	Swm ariannol
Ymdrin â gwarged	Ymdrin drwy drefniant sefydlogi	Lleihau cyfraniadau drwy gyfradd eilaidd negyddol	Lleihau cyfraniadau drwy gyfradd eilaidd negyddol		Lleihau cyfraniadau drwy wasgaru'r gwarged dros gyfnod y contract sy'n weddill
Tebygolrwydd o gyflawni'r targed - <u>Nodyn (e)</u>	66%	70%	70% neu 75% yn dibynnu ar risg cyflogwr	75%	66%
Camau cyfraniadau gwahanol	Ymdrin drwy drefniant sefydlogi	camau cyfraniadau dros dair blynedd	camau cyfraniadau gwahanol dros dair blynedd	Gellir caniatáu camau cyfraniadau gwahanol dros dair blynedd	Dim
Adolygu cyfraddau - <u>Nodyn (f)</u>	Mae hawl gan yr Awdurdod Gweinyddu i adolygu cyfraddau a symiau cyfraniadau, a'r lefel o sicrwydd a ddarperir, yn rheolaidd rhwng prisiadau				Wedi'u hadolygu'n benodol yn nhair blynedd diwethaf y contract
Cyflogwr newydd	amh.	amh.	<u>Nodyn (g)</u>		<u>Nodiadau (g) a (h)</u>
Darfod cymryd rhan: dyled darfyddiad yn daladwy	Honnir nad yw darfyddiad yn bosib yn gyffredinol, oherwydd bod rhwymedigaeth gyfreithiol ar Gyrrff ar yr Atodlen i gymryd rhan yn CPLIL. Mewn achosion prin pan fydd darfyddiad yn digwydd (oherwydd newidiadau ym mheirianwaith y Llywodraeth er enghraifft), bydd yr egwyddorion dyled darfyddiad a ddefnyddir yn unol â <u>Nodyn (i)</u> .		Gellir ei ddarfod yn amodol ar delerau cytundeb derbyn. Cyfrifir dyled darfyddiad ar sail sy'n briodol i amgylchiadau'r darfyddiad - gweler <u>Nodyn (i)</u> .		Honnir bod cymryd rhan yn dod i ben ar ddiwedd y contract. Cyfrifir dyled darfyddiad (os oes) ar sail barhaus. Bydd yr Awdurdod sy'n Dyrannu yn atebol am ddiffygion a chyfraniadau a gyfyd yn y dyfodol.

Nodyn (a) (Sail ar gyfer Cyrff Cymunedol a Ganiateir (CABs) a Chyflogwyr sy'n Dynodi wedi cau i ddechreuwr newydd)

Mewn amgylchiadau:

- pan fo'r cyflogwr yn Gyflogwr sy'n Dynodi, neu'n Gorff a Ganiateir ond nid yn Gorff Trosglwyddo a Ganiateir, a
- phan nad oes gan y cyflogwr warantwr, a
- phan fydd y cytundeb derbyn yn debygol o ddod i ben, neu phan fydd y cyflogwr yn debygol o golli'i aelod gweithredol olaf, o fewn amserlen a ystyrir yn briodol gan yr Awdurdod Gweinyddu i arwain at newid mewn cyllido,

gallai'r Awdurdod Gweinyddu osod targed cyllido uwch (e.e. defnyddio cyfradd ddisgownt a osodir yn gyfartal â chynnyrch giltiau) erbyn yr amser fydd y cytundeb yn dod i ben neu phan fydd yr aelod gweithredol olaf yn gadael, er mwyn diogelu cyflogwyr eraill yn y Gronfa. Bydd y polisi hwn yn cynyddu cyfraniadau rheolaidd ac yn lleihau'r posibilrwydd, ond ddim yn cael gwared ar y posibilrwydd yn gyfan gwbl, y bydd angen taliad diffyg terfynol gan y cyflogwr pan ymgymerir â phrisiad darfyddiad.

Mae'r Awdurdod Gweinyddu hefyd yn cadw'r hawl i fabwysiadu'r dull uchod mewn perthynas â'r Cyflogwyr sy'n Dynodi a'r Cyrff a Ganiateir sydd heb warantwr, pan ystyrir bod cryfder y cyfamod yn wan ond na cheir disgwyliad uniongyrchol y bydd y cytundeb derbyn yn darford neu'r Cyflogwr sy'n Dynodi yn newid ei ddynodiad.

Nodyn (b) (Sefydlogi)

Mae sefydlogi yn fecanwaith lle cedwir amrywiadau cyfradd cyfraniadau cyflogwr o flwyddyn i flwyddyn o fewn ystod a bennwyd o flaen llaw, gan felly ganiatáu i gyfraddau'r cyflogwyr hynny fod yn gymharol sefydlog. Er budd sefydlogrwydd a fforddiadwyedd cyfraniadau cyflogwr, credai'r Awdurdod Gweinyddu, ar ôl cyngor gan Actwari'r Gronfa, y gellir ystyried sefydlogi cyfraniadau fel dull darbodus hirdymor o hyd. Fodd bynnag, dylai cyflogwyr sydd â chyfraddau cyfraniadau wedi'u 'sefydlogi' (ac felly, allai fod yn talu llai na'u cyfraddau cyfraniadau damcaniaethol) fod yn ymwybodol o risgiau'r dull hwn a dylent ystyried gwneud taliadau ychwanegol i'r Gronfa os yn bosib.

Mae'r mecanwaith sefydlogi hwn yn caniatáu i anweddolrwydd marchnad fuddsoddi fyrdymor gael ei reoli fel nad yw'n achosi anweddolrwydd mewn cyfraddau cyfraniadau cyflogwr, ar y sail y gellir llunio gweledigaeth hirdymor ar y mewnlfif o arian net, enillion ar fuddsoddiadau a chryfder cyfamod y cyflogwr.

Mae'r mecanwaith sefydlogi presennol yn berthnasol os:

- yw'r cyflogwr yn diwallu meini prawf cymhwyster a osodir gan yr Awdurdod Gweinyddu (gweler isod) ac;
- os na cheir unrhyw ddigwyddiadau materol sy'n arwain at y cyflogwr yn dod yn anghymwys, e.e. gostyngiadau sylweddol mewn aelodaeth weithredol (oherwydd allanoli neu ddiswyddiadau), neu newidiadau yn natur y cyflogwr (oherwydd ailstrwythuro gan y Llywodraeth efallai), neu newidiadau yn sicrwydd y cyflogwr.

Ar sail y gwaith modelu helaeth a gynhaliwyd ar gyfer ymarfer prisiad 2016 (gweler Adran 4), mae'r manylion sefydlogi fel a ganlyn:

Math gyflogwr	o	Cynghorau, yr Heddlu a Pharc Cenedlaethol Eryri
Uchafswm cynnydd cyfraniadau		0% o dâl (cyfraniadau yn sefydlog am dair blynedd), gan ddilyn gyda 1% o dâl wedi hynny
Uchafswm lleihad cyfraniadau		0% o dâl (cyfraniadau yn sefydlog am dair blynedd), gan ddilyn gyda 1% o dâl wedi hynny

Bydd y meini prawf sefydlogi a chyfyngiadau'n cael eu hadolygu ym mhrisiad 31 Mawrth 2019, a byddant yn dod i rym o 1 Ebrill 2020. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod Gweinyddu yn cadw'r hawl i adolygu meini prawf a chyfyngiadau sefydlogi ar unrhyw bryd cyn hynny, ar sail aelodaeth a/neu newidiadau cyflogwr fel y disgrifir uchod.

Nodyn (c) (Uchafswm cyfnod amser)

Mae'r uchafswm cyfnod amser yn cychwyn ar ddechrau'r gyfradd cyfrannu ddiwygiedig (1 Ebrill 2017 ar gyfer prisiad 2016). Fel arfer, byddai'r Awdurdod Gweinyddu yn disgwyl i'r un cyfnod gael ei ddefnyddio mewn prisiadau dilynol bob tair blynedd, ond byddai'n cadw'r hawl i gynnig cyfnodau amser gwahanol, pan nad oes unrhyw ddechreuwr newydd er enghraifft.

Nodyn (d) (Cyfradd eilaidd)

Bydd y gyfradd eilaidd yn cael ei gosod fel swm ariannol ar gyfer pob cyflogwr pan fydd y gyfradd eilaidd yn bositif.

Pan fydd y gyfradd eilaidd yn negyddol, h.y. pan fydd gan gyflogwr warged, gosodir y gyfradd eilaidd fel canran o'r cyflogau.

Nodyn (e) (Tebygolrwydd o gyflawni'r targed cyllido)

Mae targed cyllido'n cael ei gyfrifo i bob cyflogwr, ynghyd â chyfnod amser perthnasol ar gyfer cyrraedd y targed hwnnw. Gosodir y cyfraniadau, wedi'u cyfuno gyda chyfran asedau presennol y cyflogwr a symudiadau disgwylidig y farchnad dros y cyfnod amser, fel bod y targed cyllido'n cael ei gyflawni gydag isafswm tebygolrwydd penodol. Bydd cyfnod tebygolrwydd uwch gofynnol yn arwain at gyfraniadau gofynnol uwch, ac fel arall.

Mae'r modd y gosodir cyfraniadau drwy ddefnyddio'r tri cham hyn, a rhagolygon economaidd perthnasol, yn cael ei ddisgrifio mewn mwy o fanylder yn Atodiad D.

Gosodir gwahanol debygolrwydd ar gyfer gwahanol gyflogwyr yn dibynnu ar eu natur a'u hamgylchiadau: yn fras, bydd tebygolrwydd uwch yn berthnasol oherwydd un neu fwy o'r hyn a ganlyn:

- cred y Gronfa bod y cyflogwr yn peri risg cyllido mwy na chyflogwyr eraill,
- nid oes gan y cyflogwr bwerau codi trethi;
- nid oes gan y cyflogwr warantwr na sicrwydd digonol arall i gefnogi'i sefyllfa cyllido; ac/neu

- mae'r cyflogwr yn debygol o ddarfod cymryd rhan yn y Gronfa yn y tymor hir neu ganolig.

Nodyn (f) (Adolygiadau Rheolaidd)

Gall adolygiadau o'r fath gael eu sbarduno gan ddigwyddiadau arwyddocaol, gan gynnwys ond ddim yn gyfyngedig i: gostyngiadau sylweddol mewn cyflogres, amgylchiadau cyflogwr yn newid, ailstrwythuro gan y Llywodraeth yn effeithio ar fusnes y cyflogwr, neu fethiant i dalu cyfraniadau neu drefnu sicrwydd priodol fel sy'n ofynnol gan yr Awdurdod Gweinyddu.

Gall canlyniad adolygiad olygu bod angen cynyddu cyfraniadau (drwy gryfhau'r rhagdybiaethau actwaraidd a fabwysiadwyd a/neu symud at lefelau ariannol o gyfraniadau diffyg fel symiau ariannol), a/neu lefel uwch o sicrwydd neu warant.

Nodyn (g) (Cyrff Newydd a Ganiateir)

O 1 Hydref 2012 ymlaen, cyflwynodd Rheoliadau Amrywiol 2012 CPLIL ofynion gorfodol newydd ar gyfer pob Corff a Ganiateir fyddai'n ymuno â'r Gronfa o'r dyddiad hwnnw. Dan y Rheoliadau hyn, bydd angen i bob Corff newydd a Ganiateir ddarparu rhyw fath o sicrwydd, megis gwarant gan y cyflogwr sy'n gosod, indemniad neu fond. Mae angen y sicrwydd i ymdrin â rhai neu bob un o'r isod:

- cost straen unrhyw ddiswyddiadau/ymddeoliadau cynnar sy'n deillio o derfynu'r contract yn rhy gynnar;
- lwfans ar gyfer y risg o ased yn tanberfformio;
- lwfans ar gyfer y risg o gwmp mewn enillion giltiau;
- lwfans ar gyfer y posibilrwydd o gyfraniadau cyflogwr ac aelod ddim yn cael eu talu i'r Gronfa; a/neu'r
- diffyg presennol.

Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir: Ar gyfer pob Corff Trosglwyddo a Ganiateir (TABs), rhaid i'r sicrwydd fodloni'r Awdurdod Gweinyddu yn ogystal â'r cyflogwr sy'n gosod, a bydd yn cael ei ail-asesu bob blwyddyn. Gweler hefyd [Nodyn \(i\)](#) isod.

Cyrff Cymunedol a Ganiateir: Bydd yr Awdurdod Gweinyddu yn ystyried ceisiadau gan CABs (neu gyrff tebyg eraill, megis partneriaethau GIG adran 75) i ymuno â'r Gronfa dim ond os ydynt wedi'u noddi gan Gorff ar yr Atodlen gyda phwerau codi trethi, sy'n gwarantu eu rhwymedigaethau a hefyd yn darparu rhyw fath o sicrwydd fel yr uchod.

Mae'r dulliau uchod yn lleihau'r risg, i gyflogwyr eraill yn y Gronfa, o orfod ymdrin ag unrhyw ddiffyg ariannol posib o ran Cyrff a Ganiateir yn darfod gyda diffyg heb ei dalu.

Nodyn (h) (Cyrff Trosglwyddo Newydd a Ganiateir)

Fel arfer mae TAB newydd yn ymuno â'r Gronfa o ganlyniad i rai gwasanaethau gan gyflogwr presennol (Corff ar yr Atodlen fel arfer megis cyngor neu academi) yn gosod/allanoli i sefydliad arall ('contractwr'). Mae hyn yn cynnwys trosglwyddiad TUPE rhai staff o'r cyflogwr sy'n gosod i'r contractwr. O ganlyniad, ar gyfer parhad y contract, mae'r contractwr yn gyflogwr newydd sy'n cymryd rhan yn y Gronfa fel bod y gweithwyr sy'n trosglwyddo yn cadw eu cymhwysedd am aelodaeth CPLIL. Ar ddiwedd y contract, mae gweithwyr yn dychwelyd at y cyflogwr sy'n gosod neu at gontractwr arall.

Fel arfer, byddai'r TAB yn cael ei osod yn y Gronfa fel cyflogwr newydd gyda chyfrifoldeb am holl fuddion cronus y gweithwyr sy'n trosglwyddo; yn yr achos hwn, fel arfer byddai'r contractwr yn derbyn dyraniad asedau cychwynnol cyfwerth â gwerth rhwymedigaethau buddion Cronfa'r gweithwyr o'u gwasanaeth yn y gorffennol. Y *quid pro quo* yw bod disgwyl i'r contractwr wedyn sicrhau bod ei ran ef o'r Gronfa hefyd wedi'i chyllido'n llawn ar ddiwedd y contract: gweler Nodyn (i).

Mae gan gyflogwyr sy'n 'allanoli' hyblygrwydd yn y modd maent yn gallu ymdrin â'r posibilrwydd o'r contractwr yn ymgymryd â'r risg pensiwn. Yn benodol, ceir tri gwahanol lwybr y bydd cyflogwyr o'r fath yn dymuno eu mabwysiadu efallai. Yn amlwg, oherwydd bod y risg yn disgyn ar y cyflogwr sy'n gosod y contract yn y pen draw, hwy ddylai gytuno ar y llwybr priodol gyda'r contractwr.

i) Cydrannu

Dan yr opsiwn hwn, caiff y contractwr ei gydrannu gyda'r cyflogwr sy'n gosod. Yn yr achos hwn, mae'r contractwr yn talu'r un gyfradd â'r cyflogwr sy'n gosod, allai gael ei wneud dan ddull sefydlogi.

ii) Cyflogwr sy'n gosod yn cadw risgiau cyn-contract

Dan yr opsiwn hwn, byddai'r cyflogwr sy'n gosod yn cadw cyfrifoldeb am asedau a rhwymedigaethau o ran y gwasanaeth a gronnir cyn dyddiad cychwyn y contract. Byddai'r contractwr yn gyfrifol am ymrwymadau yn y dyfodol sy'n cronni o ran staff a drosglwyddwyd. Gallai cyfradd cyfrannu'r contractwr amrywio o un prisiad i'r llall. Byddai'n atebol am unrhyw ddiffyg ar ddiwedd cyfnod y contract o ran asedau ac ymrwymadau sydd i'w priodoli i'r gwasanaeth a gronnir yn ystod cyfnod y contract.

iii) Cyfradd cyfrannu sefydlog wedi'i chytuno

Dan yr opsiwn hwn, mae'r contractwr yn talu cyfradd cyfraniadau sefydlog ac nid yw'n talu unrhyw ddiffyg wrth ddarfod.

Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn fodlon gweinyddu unrhyw un o'r opsiynau uchod cyn belled ag y bo'r dull yn cael ei nodi yn y Cytundeb Derbyn yn ogystal â'r cytundeb trosglwyddo. Dylai'r Cytundeb Derbyn sicrhau rhyw elfen o drosglwyddiadau risg i'r contractwr, ble mae'n ymwneud â'u penderfyniadau ac mae'n annheg rhoi baich y risg hwnnw i'r cyflogwr sy'n gosod. Er enghraifft, dylai'r contractwr fel arfer fod yn gyfrifol am gostau pensiwn sy'n codi o:

- godiadau cyflog sy'n uwch na'r cyfartaledd, gan gynnwys yr effaith o ran gwasanaeth cyn i'r contract gychwyn hyd yn oed os yw'r cyflogwr sy'n gosod yn cymryd cyfrifoldeb am yr olaf dan (ii) uchod; a
- penderfyniadau diswyddiadau ac ymddeoliadau cynnar.

Nodyn (i) (Cyrff a Ganiateir yn Darfod)

Er gwaethaf darpariaethau'r Cytundeb Derbyn, gallai'r Awdurdod Gweinyddu ystyried unrhyw un o'r isod fel sbardunau ar gyfer darfod cytundeb derbyn gydag unrhyw fath o gorff:

- Yr aelod gweithredol olaf yn darfod cymryd rhan yn y Gronfa (DS golyga newidiadau diweddar yn Rheoliadau CPLIL bod gan yr Awdurdod Gweinyddu ddisgresiwn i oedi cymryd camau gweithredu am hyd at dair blynedd, felly os yw'r cyflogwr yn derbyn un neu fwy o aelodau gweithredol yn y Gronfa yn ystod y cyfnod hwnnw, yna ni sbardunir darfyddiad. Yn ôl polisi presennol y Gronfa, gadewir hwn fel disgresiwn ac efallai y bydd yn berthnasol neu'n amherthnasol mewn unrhyw achos penodol);
- Y Corff a Ganiateir yn fethdaliadol, yn dirwyn i ben neu'n diddymu;
- Unrhyw achos o dor-amod gan y Corff a Ganiateir o ran unrhyw un o'i rwymedigaethau dan y Cytundeb y maent wedi methu eu cywiro i fodlonrwydd y Gronfa;
- Methiant y Corff a Ganiateir i dalu unrhyw symiau sy'n ddyledus i'r Gronfa o fewn y cyfnod sy'n ofynnol gan y Gronfa; neu
- Methiant y Corff a Ganiateir i adnewyddu neu addasu lefel y bond neu'r indemniad, neu i gadarnhau gwarantwr arall priodol, fel sy'n ofynnol gan y Gronfa.

Yn achos darfyddiad, bydd yr Awdurdod Gweinyddu yn cyfarwyddo actwari'r Gronfa i gynnal prisiad darfyddiad er mwyn pennu a oes yna unrhyw ddiffyg neu warged. Os fydd diffyg, byddai angen i'r swm hwn fel arfer gael ei dalu'n llawn gan y Corff a Ganiateir; os fydd gwarged, dylid nodi nad yw'r ddeddfwriaeth bresennol yn caniatáu ad-daliad i'r Corff a Ganiateir.

Ar gyfer Cyrff nad ydynt yn Trosglwyddo a Ganiateir sy'n dod â'u cyfranogiad i ben yn wirfoddol naill ai eu hunain neu gan y Gronfa, neu os fydd darfyddiad yn cael ei sbarduno, rhaid i'r Awdurdod Gweinyddu geisio diogelu buddion gweithwyr cyfredol eraill. Felly, bydd yr actwari yn mabwysiadu dull, i'r graddau sy'n ymarferol resymol, sy'n diogelu gweithwyr eraill rhag y tebygolrwydd o unrhyw golled faterol yn codi yn y dyfodol.

- (a) Os nad oes gwarantwr yn bodoli, yna er mwyn diogelu gweithwyr eraill yn y Gronfa bydd ymrwymadau darfyddiad a diffyg terfynol fel arfer yn cael eu cyfrifo drwy ddefnyddio 'sail darfod giltiau', sy'n fwy darbodus na'r sail barhaus. Nid oes gan hyn lwfans am berfformiad gwell buddsoddiadau posib yn y dyfodol uwchlaw enillion giltiau, ac mae wedi ychwanegu lwfans ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol o ran disgwyliad oes. Gallai hyn arwain at yr angen am ddyledion darfyddiad sylweddol.

- (b) Os oes gwarantwr ar gyfer diffygion yn y dyfodol a chyfraniadau, ystyrir manylion y gwarant cyn i'r prisiad darfyddiad gael ei gynnal. Mewn rhai achosion, y gwarantwr yn syml yw gwarantwr y dewis olaf ac felly cynhelir y prisiad darfyddiad yn gyson â'r dull a ddilynwyd petai dim gwarantwr yn ei le. Fel arall, os nad yw'r gwarantwr yn syml yn warantwr y dewis olaf, gellir cyfrifo'r darfyddiad drwy ddefnyddio'r sail barhaus a ddisgrifir yn Atodiad E;
- (c) Eto, yn dibynnu ar natur y gwarant, mae'n bosib trosglwyddo ymrwymïadau ac asedau'r Corff blaenorol a Ganiateir i'r gwarantwr, heb fod angen crisialu unrhyw ddiffyg. Gellir mabwysïadu'r dull hwn os fydd y cyflogwr yn methu â thalu'r cyfraniadau dyledus, ac mae hyn wedi'i gynnwys yn nhelerau'r gwarant.

Dan (a) a (b), fel arfer byddai unrhyw ddiffyg ariannol yn cael ei osod ar y Corff a Ganiateir sy'n gadael fel taliad lwmp swm unigol. Os nad yw hyn yn bosib, yna byddai'r Gronfa'n rhannu'r taliad ar yr amod bod ychydig o sicrwydd yn ei le i'r cyflogwr megis indemniad bond neu warant.

Os nad yw Cronfa'n gallu adennill y taliad gofynnol yn llawn, yna rhaid i'r symiau heb eu talu gael eu rhannu rhwng yr holl weithwyr eraill yn y Gronfa. Efallai y bydd hyn yn gofyn i'r Dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau sy'n effeithio gweithwyr eraill yn y Gronfa gael ei hadolygu ar unwaith, neu gael ei adlewyrchu yn y cyfraddau cyfraniadau a osodir yn y prisiad ffurfiol nesaf ar ôl dyddiad y darfyddiad.

Fel dewis arall, os fydd Corff a Ganiateir sy'n darfod yn parhau i fod mewn busnes, mae'r Gronfa yn ôl disgresiwn llwyr yn cadw'r hawl i ymrwymo i gytundeb gyda'r Corff a Ganiateir sy'n darfod. Dan y cytundeb hwn, byddai'r Gronfa'n derbyn sicrwydd arall priodol i'w ddal yn erbyn unrhyw ddiffyg, a byddai'n cynnal y prisiad darfyddiad ar sail barhaus: byddai taliadau adennill diffyg yn deillio o'r ddyled darfyddiad hon. Byddai'r dull hwn yn cael ei fonitro fel rhan o bob prisiad bob tair blynedd: mae'r Gronfa'n cadw'r hawl i ddychwelyd at 'sail darfod giltiau' a gofyn i unrhyw ddiffyg cyllido a nodir gael ei dalu ar unwaith. Efallai fydd yr Awdurdod Gweinyddu angen gofyn am gyngor cyfreithiol mewn achosion o'r fath, oherwydd ni fyddai gan y Corff unrhyw aelodau sy'n cyfrannu.

3.4 Hyblygrwydd ychwanegol yn lle sicrwydd ychwanegol

Gall yr Awdurdod Gweinyddu ganiatáu mwy o hyblygrwydd i gyfraniadau'r cyflogwr os fydd y cyflogwr yn darparu sicrwydd ychwanegol i fodlonrwydd yr Awdurdod Gweinyddu.

Mae hyblygrwydd o'r fath yn cynnwys cyfradd lai o gyfraniadau, cyfnod amser estynedig, neu ganiatâd i ymuno â phŵl gyda chorff arall (e.e. yr Awdurdod Lleol).

Gall sicrwydd o'r fath gynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i hynny, bond addas, gwarant wedi'i rwymo mewn cyfraith gan drydydd parti priodol, neu sicrwydd dros ased o werth digonol gan gyflogwr.

Gall graddau'r hyblygrwydd a roddir ystyried ffactorau megis:

- graddau diffyg y cyflogwr;
- swm ac ansawdd y sicrwydd a gynigir;

- sicrwydd ariannol a chynllun busnes y cyflogwr; a
- p'un a yw'r cytundeb derbyn yn debygol o fod ar agor neu ar gau i ddechreuwy'r newydd.

3.5 Costau ymddeoliad cynnar nad yw ar sail salwch

Tybir bod buddion aelodau'n daladwy o'r oedran cynharaf allai'r gweithiwr ymddeol heb achosi gostyngiad i'w buddion (a heb yr angen am ganiatâd eu cyflogwr i ymddeol). (**DS** gallai'r oedran perthnasol fod yn wahanol am gyfnodau gwahanol o wasanaeth, yn dilyn y newidiadau mewn buddion o fis Ebrill 2008 ac Ebrill 2014). Mae gofyn i gyflogwyr dalu cyfraniadau ychwanegol ('straen') pryd bynnag y mae gweithiwr yn ymddeol cyn cyrraedd yr oedran hwn. Nid yw sail cyllido'r actwari'n ystyried ymddeol yn gynnar ac eithrio ar sail salwch.

Gyda chytundeb yr Awdurdod Gweinyddu, gellir rhannu'r taliad fel a ganlyn:

Cyrff Cyflogi Mawr - hyd at 5 mlynedd

Cyrff Cymunedol a Ganiateir a Chyflogwyr sy'n Dynodi - hyd at 3 blynedd

Cyrff Trosglwyddo a Ganiateir - yn daladwy ar unwaith.

3.6 Costau ymddeoliad cynnar ar sail salwch

Os fydd aelod yn ymddeol yn gynnar ar sail salwch, bydd straen cyllido'n codi fel arfer, allai fod yn fawr iawn. Mae gan y Gronfa bolisi yswiriant salwch ar gyfer cyflogwyr llai yn y Gronfa. Bydd hyn yn talu swm i'r Gronfa sy'n gyfwerth yn fras â'r straen cyllido yn achos cais llwyddiannus. Ar gyfer pob cyflogwr arall nad ydynt wedi'u cynnwys yn y polisi yswiriant allanol, byddai unrhyw straen cyllido sy'n fwy na'r ystyriaeth a roddwyd i'r sail cyllido'n cael ei ddiwallu drwy gynyddu cyfraniadau cyfredol.

3.7 Cyflogwyr heb unrhyw aelodau gweithredol ar ôl

Yn gyffredinol, bydd cyflogwr sy'n darfod yn y Gronfa, oherwydd ymadawiad yr aelod gweithredol olaf, yn talu dyled darfyddiad ar sail briodol (gweler [3.3, Nodyn \(i\)](#)) ac o ganlyniad ni fydd ganddo unrhyw rwymedigaeth bellach i'r Gronfa. Yna, disgwylir y bydd un o ddwy sefyllfa'n codi yn y pen draw:

- a) Cyfran asedau'r cyflogwr yn rhedeg allan cyn i holl fuddion ei gyn-weithwyr gael eu talu. Yn y sefyllfa hon, bydd angen i gyflogwyr eraill y Gronfa gyfrannu i dalu'r holl fuddion sy'n weddill: gwneir hyn gan actwari'r Gronfa drwy ddyrannu'r ymrwymadau sy'n weddill ar sail pro-rata mewn prisiadau dilynol ffurfiol;
- b) Mae'r cyn-weithiwr neu'r dibynnydd olaf yn marw cyn i gyfran asedau'r cyflogwr gael ei defnyddio'n llawn. Yn y sefyllfa hon, byddai'r asedau sy'n weddill yn cael eu dyrannu ar sail pro-rata gan actwari'r Gronfa i gyflogwyr eraill y Gronfa.

Mewn amgylchiadau eithriadol, gallai'r Gronfa ganiatáu i gyflogwr heb unrhyw aelodau gweithredol ar ôl barhau i gyfrannu i'r Gronfa. Byddai hyn yn gofyn am ddarparu sicrwydd neu warant addas, yn ogystal ag ymrwymiad parhaus ysgrifenedig i gyllido gweddill goblygiadau'r cyflogwr dros gyfnod priodol. Byddai'r Gronfa'n cadw'r hawl i ddefnyddio gofynion darfyddiad yn y dyfodol, Efallai y bydd yr Awdurdod Gweinyddu angen gofyn am gyngor cyfreithiol mewn achosion o'r fath, oherwydd ni fyddai gan y cyflogwr unrhyw aelodau sy'n cyfrannu.

3.8 Polisiâu ar drosglwyddiadau swmpus

Mae gan y Gronfa bolisi yswiriant ysgrifenedig ar wahân sy'n ymdrin â thaliadau trosglwyddiadau swmpus i'r Gronfa, o'r Gronfa a thu mewn iddi. Ymdrinnir â phob achos yn ôl ei rinweddau ei hun, ond yn gyffredinol:

- Ni fydd y Gronfa'n talu trosglwyddiadau swmpus sy'n fwy na'r swm lleiaf o blith (a) cyfran asedau'r cyflogwr sy'n trosglwyddo yn y Gronfa, a (b) gwerth ymrwmiadau gwasanaeth yr aelodau sy'n trosglwyddo yn y gorffennol;
- Ni fydd y Gronfa'n caniatáu buddion ychwanegol i aelodau sy'n dod â hawliadau o Gronfa arall i mewn oni bai bod y trosglwyddiad ased yn ddigon i ddiwallu'r ymrwmiadau ychwanegol; a
- Gallai'r Gronfa ganiatáu i ddiffyg ariannol godi ar drosglwyddiadau swmpus os oes gan gyflogwr y Gronfa gryfder cyfamod addas ac os yw'n ymrwymo i ddiwallu'r diffyg ariannol hwnnw mewn cyfnod priodol. Efallai bydd hyn yn gofyn i gyfraniadau Cronfa'r cyflogwr gynyddu rhwng prisiadau.

4. Strategaeth gyllido a chysylltiadau i'r strategaeth fuddsoddi

4.1 Beth yw strategaeth fuddsoddi'r Gronfa?

Mae'r Gronfa wedi cynhyrchu asedau dros y blynyddoedd, ac yn parhau i dderbyn cyfraniadau ac incymau eraill. Rhaid buddsoddi hyn i gyd mewn dull addas, a dyma yw'r strategaeth fuddsoddi.

Mae'r awdurdod gweinyddu'n gosod y strategaeth fuddsoddi, ar ôl ymgynghori â'r cyflogwyr ac ar ôl cymryd cyngor ar fuddsoddi. Mae'r union gyfuniad, y rheolwyr a'r targedau enillion wedi'u gosod yn y Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi (sy'n cael ei ddisodli gan Ddatganiad Strategaeth Fuddsoddi dan y Rheoliadau CPLIL newydd), sydd ar gael i aelodau a chyflogwyr.

Gosodir y strategaeth fuddsoddi ar gyfer yr hirdymor, ond fe'i hadolygir o bryd i'w gilydd. Fel arfer, cynhelir adolygiad llawn fel rhan o bob prisiad actwaraidd, ac fe'i hadolygir yn flynyddol rhwng prisiadau actwaraidd i sicrhau ei fod yn parhau'n briodol ar gyfer proffil ymrwymadau'r Gronfa.

Mae'r un strategaeth fuddsoddi'n cael ei dilyn ar gyfer yr holl gyflogwyr ar hyn o bryd.

4.2 Beth yw'r cysylltiad rhwng strategaeth gyllido a strategaeth fuddsoddi?

Rhaid i'r Gronfa fedru talu'r holl daliadau buddion pan ddônt yn ddyledus. Bydd y taliadau hyn yn cael eu bodloni gan gyfraniadau (sy'n arwain o'r strategaeth gyllido) neu enillion ased ac incwm (sy'n arwain o'r strategaeth fuddsoddi). Os bydd yr enillion ar fuddsoddiadau neu incwm yn fyr, yna bydd angen cyfraniadau arian parod uwch gan gyflogwyr, ac i'r gwrthwyneb.

Felly, mae cysylltiad amlwg rhwng y strategaethau cyllido a buddsoddi.

4.3 Sut mae'r strategaeth fuddsoddi'n adlewyrchu strategaeth fuddsoddi'r Gronfa?

Mae actwari'r Gronfa o'r farn fod y polisi cyllido cyfredol yn gyson â strategaeth fuddsoddi gyfredol y Gronfa. Mae rhagdybiaeth gwell perfformiad yr asedau yn y gyfradd ddisgownt (gweler Atodiad [E3](#)) o fewn amrediad fyddai'n cael ei ystyried yn dderbyniol er dibenion cyllido; hefyd, ystyrir ei fod yn gyson â'r gofyn i gymryd "golwg mwy hirdymor darbodus" o gyllido ymrwymadau fel sydd ei angen gan Lywodraeth y DU (gweler Atodiad [A1](#)).

Fodd bynnag, yn y byrdymor - megis yn ystod yr asesiadau bob tair blynedd mewn prisiadau ffurfiol - mae sgôp am anweddolrwydd sylweddol ac mae siawns y bydd enillion ar asedau'n fyr o'r targed yn y byrdymor a'r tymor canolig. Bydd y mesurau sefydlogrwydd a ddisgrifir yn [Adran 3](#) yn lleihau, ond nid yn cael gwared, ar yr effaith ar gyfraniadau cyflogwyr.

Nid yw'r Gronfa'n dal unrhyw reserfau wrth gefn i'w gwarchod rhag anweddolrwydd buddsoddiadau ecwiti.

4.4 Sut mae hyn yn effeithio ar gyflogwr sefydlog mawr?

Mae'r Actwari wedi datblygu pedwar mesur allweddol sy'n rhoi darlun o hanfod strategaethau'r Gronfa, o ran cyllido a buddsoddi:

Gweithredu'n ddarbodus - dylai'r Gronfa fod â disgwyliad rhesymol ei bod wedi'i chyllido'n llawn yn yr hirdymor;

Fforddiadwyedd - faint all cyflogwyr ei fforddio;

Stiwardiaeth - dylai'r tybiaethau a ddefnyddir fod yn gynaliadwy yn yr hirdymor, heb orfod troi at ragdybiaethau gor-optimistaidd ynghylch y dyfodol er mwyn cynnal sefyllfa gyllido sy'n ymddangos yn iach; ac

Sefydlogrwydd - ni ddylai cyflogwyr weld gwahaniaethau sylweddol yn eu cyfraddau cyfraniadau o un flwyddyn i'r llall, er mwyn cynorthwyo i ddarparu amgylchfyd gyllidebu mwy sefydlog.

Y broblem allweddol yw bod amcanion allweddol yn gallu gwrthdaro. Er enghraifft, y ffordd orau o isafu cost hirdymor y cynllun (h.y. cadw cyfraddau cyflogwyr yn fforddiadwy), yw drwy fuddsoddi mewn asedau sy'n rhoi mwy o enillion, e.e. ecwiti. Fodd bynnag, mae ecwiti yn hynod anweddol hefyd (h.y. yn mynd i fyny ac i lawr yn bur aml a hynny ar raddfa fawr), ac mae hyn yn gwrthdaro â'r amcan o gael cyfradd gyfraniadau sefydlog.

Felly, mae angen cynnal cydbwysedd rhwng y risg a'r enillion, ac mae hyn wedi'i ystyried drwy ddefnyddio Modelu Ymrwymadau Ased: dyma gyfres o dechnegau cyfrifo sy'n cael eu defnyddio gan actwari'r Gronfa i fodelu'r amrediad o lefelau diddyledrwydd a chyfraddau cyfraniadau yn y dyfodol.

Bu modd i'r Actwari fodelu effaith y pedwar maes allweddol hwn, er dibenion gosod dull sefydlogi (gweler 3.3 Nodyn (b)). Dengys y modelu fod cadw'r strategaeth fuddsoddi gyfredol, ar y cyd â chyfyngu ar newidiadau i gyfraddau cyfraniadau cyflogwyr fel y'i disgrifir yn 3.3 Nodyn (b), wedi taro cydbwysedd priodol rhwng yr amcanion uchod. Yn enwedig, mae'r dull sefydlogi sydd wedi'i fabwysiadu ar hyn o bryd yn bodloni'r angen am sefydlogrwydd cyfraniadau heb roi amcanion yr Awdurdod Gweinyddu o stiwardio'r Gronfa'n ddarbodus, yn y fantol.

Er bod y mecanwaith sefydlogi cyfredol i fod yn ei le hyd 2020, dylid nodi y bydd angen adolygu hwn yn dilyn prisiad 2019.

5. Adrodd statudol a chymharu â Chronfeydd CPLIL eraill

5.1 Diben

Dan Adran 13(4)(c) Deddf Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus 2013 ("Adran 13"), rhaid i Adran Actwari'r Llywodraeth, yn dilyn pob prisiad tair blynedd, adrodd i'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (ACLIL) ar bob Cronfa CPLIL yng Nghymru a Lloegr. Bydd yr adroddiad yn ymdrin â p'un a yw'r raddfa cyfraniadau cyflogwyr wedi'u gosod ar lefel briodol i sicrhau diddyledrwydd ac effeithiolrwydd cost hirdymor y Gronfa, a hynny ar gyfer pob Cronfa.

Gall yr oruchwyliaeth ychwanegol hon gan yr ACLIL effeithio ar y strategaeth ar gyfer gosod cyfraddau mewn prisiadau yn y dyfodol.

5.2 Diddyledrwydd

Er dibenion Adran 13, pennir fod cyfradd cyfraniadau cyflogwyr wedi'i gosod ar lefel briodol i sicrhau diddyledrwydd os:

- (a) yw cyfradd y cyfraniadau cyflogwyr wedi'i gosod i dargedu lefel gyllido o 100% ar gyfer y Gronfa dros gyfnod priodol o amser a chan ddefnyddio tybiaethau actwaraidd priodol (pan ystyrir priodoldeb yn nhermau absoliwt a pherthnasol o gymharu â chronfeydd eraill) a naill ai
- (b) fod gan gyflogwyr ar y cyd y capasiti ariannol i gynyddu cyfraniadau cyflogwyr, ac/neu mae modd i'r Gronfa gyflawni asedau amodol pe byddai amgylchiadau'n gofyn amdanynt yn y dyfodol, er mwyn bwrw ymlaen i dargedu lefel gyllido o 100%, neu
- (c) fod cynllun priodol yn ei le pe byddai, neu os oes disgwyl yn y dyfodol, gweld cynnydd perthnasol yng nghapasiti cyflogwyr y gronfa i gynyddu cyfraniadau yn ôl yr angen.

5.3 Effeithiolrwydd Cost Hirdymor

Pennir fod cyfradd cyfraniadau cyflogwyr wedi'u gosod ar lefel briodol i sicrhau effeithiolrwydd cost hirdymor os:

- i. yw cyfradd y cyfraniadau cyflogwyr yn ddigonol i ddarparu ar gyfer cost gyfredol y buddion cronnus,
- ii. gydag addasiad priodol yn cael ei wneud i'r gyfradd honno ar gyfer unrhyw warged neu ddiffyg yn y Gronfa.

Wrth asesu p'un ai yw'r amod uchod yn cael ei fodloni, efallai y bydd yr ACLIL yn ystyried amrywiol ystyriaethau absoliwt a pherthnasol. Yn bennaf, mae ystyriaeth berthnasol yn ymwneud â chymharu cronfeydd pensiwn CPLIL â chronfeydd pensiwn CPLIL eraill. Yn bennaf, mae ystyriaeth absoliwt yn ymwneud â chymharu Cronfeydd gyda meincnod penodol a osodwyd.

Mae'r prif ystyriaethau perthnasol yn cynnwys:

1. y cyfnod adfer diffyg ymhlyg; ac
2. yr enillion ar fuddsoddiadau angenrheidiol i gyflawni cyllido llawn ar ôl 20 mlynedd.

Mae'r ystyriaethau absoliwt yn cynnwys:

1. y graddau y mae'r cyfraniadau sy'n daladwy yn ddigonol i dalu am gostau'r buddion cronus cyfredol a chost y llog ar unrhyw ddiffyg;
2. sut mae'r enillion ar fuddsoddiadau angenrheidiol dan yr "ystyriaethau perthnasol" uchod yn cymharu â'r enillion a amcangyfrifir ar gyfer y dyfodol sy'n cael eu targedu gan strategaeth fuddsoddi gyfredol y Gronfa;
3. y graddau mae'r cyfraniadau a dalwyd mewn gwirionedd wedi bod yn unol â'r cyfraniadau disgwylidig yn seiliedig ar y dystysgrif cyfraniadau ac addasiadau gyfredol; ac
4. y graddau y gall unrhyw gynllun adfer diffyg newydd gael ei gysoni â, ac arddangos ei fod yn parhau ag, unrhyw gynllun adfer diffyg blaenorol, ar ôl darparu ar gyfer gwir brofiad y Gronfa.

Gall ACLIL asesu a chymharu'r metricsau hyn ar sail safonol sy'n berthnasol i'r farchnad, er enghraifft, pan nad yw sail actwaraidd cronfeydd lleol yn gwneud cymariaethau yn syml.

Atodiad A - Fframwaith Rheoleiddio

A1 Pam fo'r Gronfa angen FSS?

Mae'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (ACLIL) wedi nodi mai diben yr FSS yw:

“to establish a clear and transparent fund-specific strategy which will identify how employers’ pension liabilities are best met going forward;

*to support the regulatory framework to maintain **as nearly constant employer contribution rates as possible**; and*

*to take a **prudent longer-term view** of funding those liabilities.”*

Gall yr amcanion hyn fod yn ddigon dymunol ar wahân, ond gallant wrthdaro wrth eu hystyried ar yr un pryd.

Mae'r gofyn i gynnal a chyhoeddi FSS wedi'i gynnwys yn y Rheoliadau CPLIL sy'n cael eu diweddarau o bryd i'w gilydd. Wrth gyhoeddi'r FSS, mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi gorfod ystyried unrhyw ganllawiau a gyhoeddwyd gan y *Chartered Institute of Public Finance and Accountancy* (CIPFA) (yn fwyaf diweddar yn 2016) a'i Ddatganiad o Egwyddorion Buddsoddi / Datganiad Strategaeth Fuddsoddi.

Dyma'r fframwaith mae actwari'r Gronfa'n ei ddefnyddio i gynnal y prisiad bob tair blynedd i sefydlu cyfraniadau'r cyflogwyr ac i wneud argymhellion i'r Awdurdod Gweinyddu pan fo angen gwneud penderfyniadau cyllido eraill, pan a phryd y mae cyflogwyr yn ymuno â'r Gronfa neu yn ei gadael. Mae'r FSS yn berthnasol i'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa.

A2 A yw'r Awdurdod Gweinyddu yn ymgynghori ag unrhyw un ar yr FSS?

Ydy. Mae hyn yn ofyn yn Rheoliadau'r CPLIL. Ymdrinnir â hyn mewn mwy o fanylder yng nghanllawiau diweddaraf CIPFA, sy'n nodi bod angen i'r FSS, yn gyntaf, fod yn destun *“consultation with such persons as the authority considers appropriate”*, ac y dylai gynnwys *“a meaningful dialogue at officer and elected member level with council tax raising authorities and with corresponding representatives of other participating employers”*.

Yn ymarferol, ar gyfer y Gronfa, roedd y broses ymgynghori ar gyfer yr FSS hwn fel a ganlyn:

- a) Cylchredwyd fersiwn drafft o'r FSS i'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan ym mis Ionawr 2017 am sylwadau;
- b) Gofynnwyd am sylwadau o fewn 30 diwrnod;
- c) Cynhaliwyd Fforwm Cyflogwyr ar 10 Tachwedd 2016 ac yno, roedd modd holi cwestiynau ynghylch strategaethau cyllido a chael ateb i'r cwestiynau hynny;
- d) Yn dilyn diwedd y cyfnod ymgynghori, cafodd yr FSS ei ddiweddarau ble bo'r angen ac yna cafodd ei gyhoeddi, ym mis Mawrth.

A3 Sut mae'r FSS yn cael ei gyhoeddi?

Mae'r FSS ar gael fel a ganlyn:

Caiff ei gyhoeddi ar y wefan www.cronfabensiwngwynedd.org;

Anfonir copi e-bost at bob cyflogwr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa;

Anfonir copi at gynrychiolwyr gweithwyr;

Copi llawn wedi'i gysyllt] o'r adroddiad blynyddol a chyfrifon y Gronfa;

Anfonir copïau at y rheolwyr buddsoddi ac ymgynghorwyr annibynnol;

Bydd copïau ar gael ar gais.

A4 Pa mor aml mae'r FSS yn cael ei adolygu?

Adolygir yr FSS mewn manylder o leiaf bob tair blynedd fel rhan o'r prisiad bob tair blynedd. Disgwylir i'r fersiwn hon barhau heb ei haddasu hyd nes yr ymgynghorir arni fel rhan o'r broses ffurfiol ar gyfer y prisiad nesaf yn 2019.

Mae'n bosib y bydd angen (mân) addasiadau yn ystod y cyfnod tair blynedd. Byddai angen i'r rhain adlewyrchu unrhyw newidiadau rheoleiddio, neu addasiadau i'r ffordd mae'r Gronfa'n gweithredu (e.e. i ddarparu ar gyfer dosbarth newydd o gyflogwr). Byddai ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar unrhyw addasiadau o'r fath fel sy'n briodol:

- rhoddir gwybod i gyflogwyr am unrhyw fân newidiadau dibwys yn ystod y cylch nesaf o gyfathrebu â chyflogwyr,
- os bydd addasiadau yn effeithio ar un dosbarth o gyflogwyr yn unig, bydd ymgynghoriad yn cael ei gynnal â'r cyflogwyr hynny,
- byddai addasiadau mwy arwyddocaol yn destun ymgynghoriad llawn arall.

Mewn unrhyw achos, byddai angen i'r Pwyllgor Pensiynau ddod i gytundeb ar newidiadau i'r FSS a byddai'n cael ei gynnwys yn y cofnodion Cyfarfod Pwyllgor perthnasol.

A5 Sut mae'r FSS yn ffitio i mewn i ddogfennau eraill y Gronfa?

Mae'r FSS yn grynodedb o ddull y Gronfa o gyllido ymrwymadau. Nid yw'n ddatganiad cynhwysfawr o'r polisi ar yr holl faterion, er enghraifft, mae nifer o ddatganiadau ar wahân yn cael eu cyhoeddi gan y Gronfa yn cynnwys y Datganiad o Egwyddorion Buddsoddi/Datganiad Strategaeth Fuddsoddi, Strategaeth Lywodraethu a'r Strategaeth Gyfathrebu. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n cyhoeddi Adroddiad a Chyfrifon Blynyddol gyda gwybodaeth gyfredol am y Gronfa.

Gweler y dogfennau hyn ar y we yn www.cronfabensiwngwynedd.org

Atodiad B - Cyfrifoldebau'r partïon allweddol

Mae angen i'r partïon amrywiol oll chwarae eu rhan er mwyn i'r Gronfa weithredu'n effeithlon ac effeithiol.

B1 Dylai'r Awdurdod Gweinyddu:-

1. Weithredu'r Gronfa yn unol â'r Rheoliadau CPLIL;
2. rheoli'n effeithiol unrhyw wrthdaro buddiannau posib sy'n codi o'i rôl ddeublyg fel Awdurdod Gweinyddu a chyflogwr y Gronfa;
3. casglu cyfraniadau gan weithwyr a chyflogwyr, ynghyd ag incwm buddsoddi a symiau eraill sy'n ddyledus i'r Gronfa;
4. sicrhau fod arian parod ar gael i dalu buddion pan fyddant yn ddyledus;
5. talu o'r Gronfa'r buddion perthnasol a'r hawliadau sy'n ddyledus;
6. buddsoddi unrhyw arian dros ben (h.y. cyfraniadau ac incymau eraill nad oes eu hangen ar unwaith i dalu buddion) yn unol â Datganiad y Gronfa ar Egwyddorion Buddsoddi/Datganiad Strategaeth Fuddsoddi (SIP/ISS) a'r Rheoliadau CPLIL;
7. cyfathrebu'n effeithiol gyda chyflogwyr fel eu bod yn llwyr ddeall eu goblygiadau tuag at y Gronfa;
8. cymryd mesurau priodol i ddiogelu'r Gronfa yn erbyn y canlyniadau pan fo cyflogwr yn diffygdalu;
9. rheoli'r broses prisiad mewn ymgynghoriad ag actwari'r Gronfa;
10. darparu data a gwybodaeth fel sydd ei angen gan Adran Actwari'r Llywodraeth i gwblhau eu goblygiadau statudol (gweler Adran 5);
11. darparu a chynnal FSS a SIP/ISS, ar ôl ymgynghori;
12. hysbysu actwari'r Gronfa ynghylch newidiadau perthnasol a allai effeithio ar y cyllid (ymdrinnir â hyn mewn cytundeb ar wahân gyda'r actwari); a
13. monitro holl agweddau o berfformiad y gronfa a'r cyllido ac addasu'r FSS a'r SIP/ISS fel bo'r angen ac fel sy'n briodol.

B2 Dylai'r Cyflogwr Unigol:-

1. ddidynnu cyfraniadau o dâl gweithwyr yn gywir;
2. talu'r holl gyfraniadau, yn cynnwys ei rai eu hun fel y pennwyd gan yr actwari, yn brydlon erbyn y dyddiad dyledus;
3. cael polisi a gweithredu disgrisiwn o fewn y fframwaith rheoleiddio;
4. gwneud cyfraniadau ychwanegol yn unol â threfniadau y cytunwyd arnynt mewn perthynas â, er enghraifft, gynnydd ym muddion y cynllun, straen yn sgil ymddeoliad cynnar; ac
5. hysbysu'r Awdurdod Gweinyddu yn brydlon ynghylch yr holl newidiadau yn ei amgylchiadau, rhagolygon neu aelodaeth, a allai effeithio ar gyllido yn y dyfodol.

B3 Dylai Actwari'r Gronfa:-

1. ddarparu prisiadau, yn cynnwys gosod cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr. Bydd hyn yn cynnwys cytuno ar dybiaethau gyda'r Awdurdod Gweinyddu, gan ystyried yr FSS a'r Rheoliadau CPLIL, a thargeddu diddyledrwydd pob cyflogwr yn briodol;
2. darparu data a gwybodaeth fel sydd ei angen gan Adran Actwari'r Llywodraeth i gwblhau eu goblygiadau statudol (gweler Adran 5);
3. rhoi cyngor perthnasol i gyflogwyr newydd yn y Gronfa, gan gynnwys lefel a math y bondiau a ffurfiau eraill o ddiogelwch (a monitro'r rhain);
4. paratoi cyngor a chyfrifiadau mewn perthynas â throsglwyddiadau swmpus a materion unigol yn ymwneud â buddion;
5. cynorthwyo'r Awdurdod Gweinyddu i ystyried newidiadau posib i gyfraniadau cyflogwyr rhwng prisiadau ffurfiol, pan fo amgylchiadau'n awgrymu y gallai hyn fod yn angenrheidiol;
6. cynghori ar derfynu cyfranogiad cyflogwr yn y Gronfa; ac
7. adlewyrchu'n llawn ar ganllawiau proffesiynol actwaraidd ac ar y gofynion yn y cyngor a roddir i'r Awdurdod Gweinyddu.

B4 Partïon eraill:-

1. dylai ymgynghorwyr buddsoddi (naill ai'n fewnol neu'n allanol) sicrhau fod SIP/ISS y Gronfa'n parhau'n briodol ac yn gyson â'r FSS hwn;
2. dylai rheolwyr buddsoddi, ceidwaid a bancwyr i gyd chwarae eu rhan mewn perthynas â buddsoddi (a rhoi'r gorau i fuddsoddi) asedau'r Gronfa, yn unol â'u SIP/ISS;
3. dylai archwilwyr gydymffurfio â'u safonau archwilio eu hunain, sicrhau cydymffurfiaeth y Gronfa â'r holl ofynion, monitro a chynghori ar ganfod twyll, ac arwyddo adroddiadau blynyddol a datganiadau ariannol yn derfynol fel bo'r angen;
4. efallai y penodir ymgynghorwyr llywodraethu i gynghori'r Awdurdod Gweinyddu ar brosesau a dulliau gweithio effeithlon o ran rheoli'r Gronfa;
5. dylai ymgynghorwyr cyfreithiol (naill ai'n fewnol neu'n allanol) sicrhau fod gweithrediad y Gronfa a'i rheolaeth yn parhau i gydymffurfio â'r holl reoliadau a gofynion llywodraeth leol ehangach, gan gynnwys gweithdrefnau'r Awdurdod Gweinyddu ei hun;
6. dylai'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol (gyda chymorth gan Adran Actwari'r Llywodraeth) a Bwrdd Cynghori'r Cynllun, weithio â Chronfeydd CPLIL i fodloni gofynion Adran 13.

Atodiad C - Prif risgiau a rheolaethau

C1 Mathau o risg

Mae gan yr Awdurdod Gweinyddu raglen rheoli risg weithredol yn ei lle. Mae'r mesurau sydd ganddo yn ei le i reoli risgiau allweddol wedi'u crynhoi isod dan y penawdau a ganlyn:

ariannol;

demograffig;

rheoleiddio; a

llywodraethu.

C2 Risgiau ariannol

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Asedau'r gronfa yn methu â chyflawni enillion yn unol â'r enillion a ragwelwyd sy'n tanategu prisiad yr ymrwymadau dros y tymor hir.	<p>Ddim ond yn rhagweld enillion tymor hir ar sail gweddol ddarbodus er mwyn lleihau'r risg o danberfformio.</p> <p>Asedau'n cael eu buddsoddi yn seiliedig ar gyngor arbenigol, mewn dull amrywiol addas ar draws y dosbarthiadau ased, daearyddiaeth, rheolwyr, ac ati.</p> <p>Dadansoddi cynnydd yn ystod y prisiadau bob tair blynedd i'r holl gyflogwyr.</p> <p>Rowlio'r ymrwymadau ymlaen rhwng prisiadau ar lefel Cronfa gyfan.</p>
Strategaeth fuddsoddi hirdymor amhriodol.	<p>Opsiynau ar gyfer y strategaeth fuddsoddi gyffredinol wedi'u hystyried fel rhan hanfodol o'r strategaeth gyllido. Wedi defnyddio Modelu ymrwymadau ased i fesur 4 deilliant allweddol.</p> <p>Ystyrir mai'r opsiwn sydd wedi'i ddewis sy'n rhoi'r cydbwysedd gorau.</p>
Cwmp mewn enillion heb risg ar fondiau'r Llywodraeth, gan arwain at gynnydd yn y gwerth a roddir ar ymrwymadau.	<p>Mae modelu sefydlogi ar lefel y Gronfa gyfan yn caniatáu ar gyfer tebygolrwydd o hyn o fewn cyd-destun mwy hirdymor.</p> <p>Monitro rhwng prisiadau, fel yr uchod.</p> <p>Mae buddsoddi rhywfaint mewn bondiau yn cynorthwyo i liniaru'r risg.</p>
Tanberfformiad rheolwr buddsoddi gweithredol mewn perthynas â'r	<p>Mae monitro buddsoddiadau yn chwarterol yn dadansoddi perfformiad y farchnad a rheolwyr gweithredol o ran eu meincnod</p>

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
meincnod.	mewn perthynas â'r farchnad.
Chwyddiant cyflog a phrisiau yn sylweddol uwch na ragwelwyd.	<p>Mae ffocws y broses brisio actwaraidd ar wir enillion ar asedau, gan gynnwys cynnydd mewn prisiau a chyflogau.</p> <p>Mae monitro rhwng prisiadau, fel yr uchod, yn rhoi rhybudd cynnar.</p> <p>Mae buddsoddi rhywfaint mewn bondiau yn cynorthwyo i liniaru'r risg yn ogystal.</p> <p>Mae cyflogwyr yn talu am eu cyflogau eu hunain a dylent fod yn ystyriol o'r effaith y caiff unrhyw fias mewn codiadau cyflog pensynadwy tuag at weithwyr sydd wedi gwasanaethu am gyfnod hwy, ar ymrwymïadau pensiwn.</p>
Effaith cynnydd posib mewn cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr ar gyflwyniad y gwasanaeth ac ar gyrff a ganiateir / cyrff ar yr atodlen.	<p>Mae mecanwaith sefydlogi penodol wedi'i gytuno fel rhan o'r strategaeth gyllido. Mae mesurau eraill yn eu lle hefyd i gyfyngu ar gynnydd cyflym mewn cyfraniadau.</p>
Mae cyflogwyr amddifad yn arwain at gostau ychwanegol i'r Gronfa.	<p>Mae'r Gronfa'n ceisio dyled darfyddiad (neu sicrwydd/gwarantwr) i isafu'r risg y bydd hyn yn digwydd yn y dyfodol.</p> <p>Os bydd yn digwydd, mae'r Actwari yn cyfrifo'r gost ychwanegol wedi'i rhannu ar sail pro-rata ymysg yr holl gyflogwyr - gweler 3.9).</p>

C3 Risgiau demograffig

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Pensiynwyr yn byw yn hirach, gan gynyddu'r gost i'r Gronfa.	<p>Gosod tybiaethau marwoldeb gyda pheth lwfans am gynnydd mewn disgwyliad oes yn y dyfodol.</p> <p>Mae gan Actwari'r Gronfa fynediad uniongyrchol at brofiadau dros 50 o gronfeydd CPLIL sy'n caniatáu ar gyfer adnabod yn gynnwys unrhyw newidiadau mewn disgwyliad oes a allai yn eu tro effeithio ar y tybiaethau sy'n tanategu'r prisiad.</p>

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
Cronfa sy'n Aeddfedu - h.y. cyfradd y gweithwyr sy'n cyfrannu'n weithredol yn gostwng o gymharu â nifer y gweithwyr sydd wedi ymddeol.	Parhau i fonitro yn ystod pob prisiad, ystyried ceisio symiau o arian yn hytrach na % o'r cyflog ac ystyried strategaethau buddsoddi amgen.
Patrymau o ymddeoliadau cynnar sy'n dirywio	<p>Codir ffi ychwanegol ar gyflogwyr mewn perthynas â chostau ychwanegol ymddeoliadau nad ydynt yn seiliedig ar iechyd yn dilyn pob penderfyniad unigol.</p> <p>Mae profiad ymddeoliad ar sail iechyd gweithwyr yn cael ei fonitro, ac mae polisi yswiriant ar sail iechyd yn ei le ar gyfer cyflogwyr llai.</p>
Gostyngiadau yn y gyflogres yn arwain at daliadau adfer diffyg annigonol	<p>Mewn sawl achos, efallai na fydd hyn yn ddigon o destun pryder, a bydd yn derbyn sylw yn ystod y prisiad ffurfiol nesaf. Fodd bynnag, mae gwarchodaeth pan fo pryderon, fel a ganlyn:</p> <p>Efallai y tynnir cyflogwyr sydd wedi'u cynnwys yn y mecanwaith sefydlogi allan o'r mecanwaith hwnnw i ganiatáu ar gyfer cynnydd priodol mewn cyfraniadau (gweler <u>Nodyn (b)</u> i <u>3.3</u>).</p> <p>I gyflogwyr eraill, caniateir adolygu cyfraniadau yn gyffredinol rhwng prisiadau (gweler <u>Nodyn (f)</u> i <u>3.3</u>). Mae'r Gronfa'n sicrhau fod yr holl gyfraniadau diffyg yn cael eu talu fel symiau penodol o arian yn hytrach na chanran o'r gyflogres.</p>

C4 Risgiau rheoleiddio

Risg	Crynodeb o'r Mecanweithiau Rheoli
------	-----------------------------------

<p>Newidiadau i'r gofynion pensiwn cenedlaethol ac/neu reolau HMRC e.e. newidiadau sy'n codi o ddiwygio pensiynau'r sector cyhoeddus.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n ystyried yr holl bapurau ymgynghori a gyflwynwyd gan y Llywodraeth ac yn gwneud sylwadau fel sy'n briodol.</p> <p>Cafodd canlyniadau'r diwygiadau mwyaf diweddar eu hymgorffori ym mhrisiad 2013. Bydd unrhyw newidiadau i gyfraddau cyfraniadau aelodau neu lefelau buddion yn cael eu cyfathrebu'n ofalus i aelodau er mwyn lleihau'r tebygolrwydd fod aelodau'n dewis peidio ag ymuno â'r cynllun neu gamau andwyol.</p>
<p>Amser, cost ac/neu risgiau i enw da sy'n gysylltiedig ag unrhyw ymyrraeth gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol wedi'i symbylu gan y dadansoddiad Adran 13 (gweler Adran 5).</p>	<p>Cymryd cyngor gan Actwari'r Gronfa ar sefyllfa'r Gronfa fel ag yr oedd yn ystod y prisiad blaenorol, ac ystyried y dull prasio arfaethedig mewn perthynas â'r dadansoddiad Adran 13 a ragwelir.</p>
<p>Newidiadau gan y Llywodraeth i gyfranogiad cyflogwr penodol mewn Cronfeydd CPLIL, gan arwain at effeithiau ar gyllido ac/neu strategaethau buddsoddi.</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n ystyried yr holl bapurau ymgynghori a gyflwynwyd gan y Llywodraeth ac yn gwneud sylwadau fel sy'n briodol.</p> <p>Cymryd cyngor gan Actwari'r Gronfa ar effaith y newidiadau ar y Gronfa ac addasu'r strategaeth fel sy'n briodol.</p>

C5 Risgiau llywodraethu

Risg	Crynodeb o'r Mekanweithiau Rheoli
<p>Awdurdod Gweinyddu ddim yn ymwybodol o newidiadau strwythurol mewn aelodaeth cyflogwr (e.e. cwmp mawr yn y niferoedd aelodau, nifer uchel o ymddeoliadau) neu heb gael eu hysbysu fod cyflogwr yn cau'r Gronfa i ddechreuwr newydd.</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod Gweinyddu berthynas agos â chyrff cyflogi ac yn cyfathrebu'r safonau gofynnol iddynt, e.e. cyflwyno data.</p> <p>Gall yr Actwari adolygu'r dystysgrif cyfraddau ac Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwyr rhwng y prisiad bob tair blynedd.</p> <p>Gellir mynegi cyfraniadau diffyg fel symiau ariannol.</p>
<p>Ni cheisir cyngor actwaraidd nac ar fuddsoddi, neu nid ydyw'n cael ei ystyried, neu profir ei fod yn annigonol</p>	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn parhau mewn cysylltiad agos â'i ymgynghorwyr arbenigol.</p>

Risg	Crynodeb o'r Mekanweithiau Rheoli
mewn unrhyw ffordd	<p>Cyflwynir data drwy gyfarfodydd ffurfiol sydd hefyd yn cynnwys Aelodau Etholedig, ac fe'u cofnodir yn briodol.</p> <p>Mae cyngor actwaraidd yn destun gofynion proffesiynol megis adolygiad cymheiriaid.</p>
Yr Awdurdod Gweinyddu'n methu â chomisiynu Actwari'r Gronfa i gynnal prisiad terfynu ar gyfer Corff a Ganiateir sy'n gadael y Gronfa.	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n gofyn i gyflogwyr sydd â chontractwyr Gwerth Gorau i'w hysbysu o'u newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mae aelodaeth Cyrff Cymunedol a Ganiateir yn cael ei fonitro, ac os bydd aelodaeth weithredol yn gostwng, cymerir camau.</p>
Cyflogwr yn dirwyn i ben gyda chyllid neu fond annigonol.	<p>Mae'r Awdurdod Gweinyddu'n credu y byddai fel arfer yn rhy hwyr i ymdrin â'r sefyllfa hon pe byddai'n cael ei gadael hyd nes yr amser ymadael.</p> <p>Lliniarir y risg drwy:</p> <p>Geisio gwarantwr cyllido gan gyflogwr arall yn y cynllun, neu gorff allanol, ble bynnag y bo modd (gweler <u>Nodiadau (h) a (i) i 3.3</u>).</p> <p>Tynnu sylw'r darpar gyflogwr at ei oblygiadau a'i annog i gymryd cyngor actwaraidd annibynnol.</p> <p>Archwilio cefndir darpar gyflogwyr cyn eu caniatáu.</p> <p>Pan fo'r rheoliadau'n caniatáu hynny, gofyn am fond i amddiffyn y Gronfa rhag risgiau amrywiol.</p> <p>Angen i Gyrrff Cymunedol a Ganiateir newydd fod â gwarantwr.</p> <p>Adolygu trefniadau bondiau neu warantwr yn rheolaidd (gweler <u>Nodyn (f) i 3.3</u>).</p> <p>Adolygu cyfraniadau mewn da bryd cyn iddynt roi'r gorau i fod yn aelod, os teimlir fod hynny'n briodol (gweler <u>Nodyn (a) i 3.3</u>).</p>

Atodiad D - Cyfrifo cyfraniadau Cyflogwr

Yn Adran 2 cafwyd disgrifiad bras o'r ffordd mae cyfraddau cyfraniadau yn cael eu cyfrifo. Mae'r Atodiad yma yn ystyried y cyfrifiadau hyn yn fanylach.

Caiff y tri cham uchod eu hystyried wrth osod cyfraniadau (ceir rhagor o fanylion yn Adran 3 ac Atodiad D):

1. Seiliwyd y **targed cyllido** ar gyfres o ragdybiaethau am y dyfodol, e.e. enillion buddsoddiadau, chwyddiant, disgwyliadau oes pensïynwyr. Er hynny, os yw Cyflogwr yn dod at ddiwedd ei gyfnod fel aelod o'r Gronfa yna gellid gosod ei darged cyllido ar sail fwy darbodus, fel bod ei ymrwymïadau yn llai tebygol o gael eu gwasgaru ymysg cyflogwyr eraill ar ôl iddo derfynu ei gyfranogiad;
2. Yn fras iawn, y **cyfnod amser** sydd ei angen yw'r cyfnod pan fydd unrhyw ddiffyg yn cael ei adfer. Bydd cyfnod llai yn arwain at gyfraniadau uwch ac fel arall (os fydd popeth arall yn ei le). Efallai y bydd cyflogwyr yn cael cyfnod amser llai os oes ganddynt aelodaeth ragweladwy lai parhaol neu os nad oes ganddynt bwerau i godi trethi i gynyddu cyfraniadau os yw enillion buddsoddiadau yn tanberfformio;
3. Mae'r **tebygolrwydd gofynnol i gyflawni'r** targed cyllido yn ystod y cyfnod hwnnw yn ddibynnol ar farn y Gronfa am gryfder cyfamod y cyflogwr a'i broffil cyllido. Pan ystyrir fod cyflogwr yn wannach, neu o bosib yn rhoi'r gorau i'r Gronfa, yna bydd y tebygolrwydd gofynnol yn cael ei osod yn uwch, ac yn ei dro bydd yn cynyddu'r cyfraniadau gofynnol (ac fel arall).

Mae'r cyfrifiadau yn golygu rhagdybiaethau actwaraidd am brofiad yn y dyfodol, ac fe'i disgrifir yn fanwl yn Atodiad E.

D1 Beth yw'r gwahaniaeth rhwng cyfrifiadau ar draws y Gronfa gyfan a chyfrifiadau ar gyfer cyflogwr unigol?

Fel arfer, mae cyfraniadau cyflogwr yn cynnwys dwy elfen:

- a) amcan gost o fuddiannau parhaus wedi eu cronni, y cyfeiriwyd ato fel "cyfradd cyfraniad sylfaenol" (gweler **D2** isod) yn ogystal â
- b) addasiad am y gwahaniaeth rhwng y raddfa Sylfaenol uchod a'r cyfraniad gwirioneddol sydd angen i'r cyflogwr ei dalu, y cyfeiriwyd ato fel y 'raddfa cyfraniadau eilaidd" (gweler **D3** isod).

Mae'r gyfradd gyfrannu i bob cyflogwr yn cael ei mesur fel yr uchod, yn briodol i sefyllfa gyllido bob cyflogwr a'r aelodaeth. Mae sefyllfa'r Gronfa gyfan, yn cynnwys yr hyn a ddefnyddiwyd i adrodd i ACLIL (gweler adran 5) wedi ei gyfrif fel y swm i holl gyfraddau cyflogwr unigol. Ar hyn o bryd mae ACLIL ond yn rheoleiddio ar lefel y Gronfa gyfan heb fonitro sefyllfa cyflogwr unigol.

D2 Sut mae cyfradd y cyfraniad Sylfaenol yn cael ei gyfrif?

Mae elfen Sylfaenol cyfradd cyfraniad y cyflogwr yn cael ei gyfrif gyda'r nod y bydd y cyfraniadau hyn yn cwrdd â thaliadau buddion o safbwynt gwasanaeth yr aelodau yn y Gronfa yn y **dyfodol**. Seliwyd hyn ar gost (yn fwy na chyfraniadau'r aelodau) y buddion mae aelodau sy'n weithwyr yn ei ennill o'u gwasanaeth bob blwyddyn.

Caiff y gyfradd Sylfaenol ei chyfrifo ar wahân i'r holl gyflogwyr, er y bydd cyflogwr mewn pŵl yn talu'r gyfradd gyfraniadau fydd yn gymwys i'r gronfa gyfan. Caiff y gyfradd Sylfaenol ei chyfrif fel ei bod yn rhagamcanu ei bod yn:

1. cwrdd â'r targed cyllido gofynnol ar gyfer holl fuddion cronnus blynyddoedd yn y dyfodol*, heb gynnwys unrhyw asedau cronnus,
2. o fewn y cyfnod amser a bennwyd (gweler **nodyn 3.3 Nodyn (c)** am fwy o fanylion),
3. gyda thebygolrwydd digon uchel, fel y nodwyd gan strategaeth y Gronfa i gategori'r cyflogwr (gweler **3.3 Nodyn (e)** am fwy o fanylion).

* Mae'r rhagamcan ar gyfer aelodaeth weithredol bresennol ble nad yw'r cyflogwr bellach yn derbyn dechreuwy'r o'r newydd, neu yn ychwanegol yn caniatáu dechreuwy'r newydd ble fo hynny yn briodol.

Mae'r rhagamcanion yn cael eu gweithredu drwy ddefnyddio modelwr economaidd a ddatblygwyd gan actwari'r Gronfa sef Hymans Robertson: mae hyn yn caniatáu i ystod eang o ddeilliannau o ran ffactorau allweddol fel enillion asedau (wedi eu seilio ar strategaeth fuddsoddi'r Gronfa), chwyddiant ac elw bondiau. Caiff y cyfraniadau a fesurwyd eu cyfrifo fel bod y gyfran o'r deilliannau yn cwrdd gyda tharged cyllido'r cyflogwr (erbyn diwedd y cyfnod amser) yn hafal i'r tebygolrwydd gofynnol.

Mae'r dull yn cynnwys treuliau gweinyddu i'r graddau fel eu bod yn cael eu hysgwyddo gan y Gronfa ac yn cynnwys lwfansau am fuddion sy'n daladwy os yw rhywun yn marw mewn gwasanaeth ac wrth ymdeol ar sail salwch.

D3 Sut mae cyfradd y cyfraniad eilaidd yn cael ei gyfrifo?

Nod y cyfraddau sylfaenol ac eilaidd yw cyflawni targed cyllido'r cyflogwr, o fewn y cyfnod amser priodol, gyda'r raddfa berthnasol o debygolrwydd.

Ar gyfer y targed cyllido, mae actwari'r Gronfa yn cytuno ar y rhagdybiaethau sydd i'w defnyddio gyda'r Awdurdod Gweinyddu - gweler **Atodiad E**. Defnyddir y rhagdybiaethau i gyfrifo gwerth presennol yr holl daliadau buddion a ddisgwyllir yn y dyfodol, sy'n berthnasol i weithwyr presennol a chyn-weithwyr y cyflogwr hwnnw, ar sail gwasanaeth pensynadwy i'r dyddiad prisio yn unig (h.y. anwybyddu unrhyw fuddion pellach fydd yn cael eu cronni yn y dyfodol).

Mae'r Gronfa yn gweithredu ar yr un lefel targed cyllido i'r holl gyflogwyr sef 100% o'r ymrwymadau cronnus wedi eu prisio ar sail barhaus, oni bai y penderfynir yn wahanol (gweler **Adran 3**).

Caiff y gyfradd eilaidd ei chyfrifo fel y balans dros ac uwchben y gyfradd Sylfaenol, fel bod y cyfanswm yn rhagamcanu i:

1. gwrdd â'r targed cyllido gofynnol sy'n ymwneud â holl fuddion cronnus gwasanaeth yn y dyfodol a'r gorffennol, yn cynnwys cyfran asedau cronnus (gweler **D5** isod)
2. o fewn y cyfnod amser a bennwyd (gweler **3.3 Nodyn (c)** am fwy o fanylion)
3. gyda thebygolrwydd digon uchel, fel y nodwyd gan strategaeth y Gronfa i gategori'r Cyflogwr (gweler **3.3 Nodyn (e)** am fwy o fanylion).

Mae'r rhagamcanion yn cael eu gweithredu drwy ddefnyddio modelwr economaidd a ddatblygwyd gan actwari'r Gronfa Hymans Robertson: mae hyn yn caniatáu i ystod eang o ddeilliannau o ran ffactorau allweddol fel enillion asedau (wedi eu seilio ar strategaeth fuddsoddi'r Gronfa, chwyddiant ac elw bondiau). Caiff y cyfraniadau a

fesurwyd eu cyfrifo fel bod y gyfran o'r canlyniadau yn cwrdd gyda tharged cyllido'r cyflogwr (erbyn diwedd y cyfnod amser) yn hafal i'r tebygolrwydd gofynnol.

D4 Beth sydd yn effeithio ar ganlyniadau prasio cyflogwr penodol?

Bydd canlyniadau'r cyfrifiadau hyn ar gyfer cyflogwr unigol penodol yn cael eu heffeithio gan:

1. gyfraniadau yn y gorffennol o'i gymharu â chost buddion cronnus;
2. gwahanol broffiliau ymrwymadau'r cyflogwr (e.e. cymysgedd o aelodau yn ôl oed, rhyw, gwasanaeth yn erbyn cyflog);
3. effaith unrhyw wahaniaethau yn y targed cyllido h.y. y sail brisio a ddefnyddiwyd i brisio ymrwymadau'r cyflogwr;
4. unrhyw gyfnodau amser gwahanol;
5. y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig i gyflog pensiynadwy;
6. y gwahaniaeth rhwng cynnydd gwirioneddol a thybiedig i daliadau pensiwn a phensiynau gohiriedig;
7. y gwahaniaeth rhwng ymddeoliadau gwirioneddol a thybiedig ar sail salwch o statws gweithredol;
8. y gwahaniaeth rhwng symiau gwirioneddol a thybiedig o bensiwn yn dod i ben wedi marwolaeth;
9. costau ychwanegol unrhyw ymddeoliadau nad ydynt ar sail salwch o'i gymharu ag unrhyw daliadau ychwanegol a wneir; a/neu
10. y gwahaniaethau yn y tebygolrwydd gofynnol o gyflawni'r targed cyllido.

D5 Sut mae cyfran asedau pob cyflogwr yn cael ei gyfrifo?

Nid yw'r Awdurdod Gweinyddu yn rhoi cyfrif ar gyfer asedau pob cyflogwr ar wahân. Yn hytrach, mae'n ofynnol fod actwari'r Gronfa yn dyrannu asedau'r Gronfa gyfan rhwng y cyflogwyr ymhob prisiad a gynhelir bob tair blynedd.

Mae'r dyraniad yma yn defnyddio'r ffigyrau incwm a gwariant a ddarparwyd ar gyfer rhai llifoedd arian i bob cyflogwr. Mae'r broses hon yn addasu ar gyfer trosglwyddo ymrwymadau rhwng cyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa, ond mae yn gwneud nifer o ragdybiaethau wedi eu symleiddio. Cyfrifir y rhaniad drwy ddefnyddio techneg actwari sef 'dadansoddi'r gwarged'.

Mae'r enillion gwirioneddol ar fuddsoddiadau mae'r Gronfa'n eu derbyn rhwng pob prisiad yn cael eu gosod yn gyfatebol ar draws yr holl gyflogwyr, i'r graddau fod cyflogwyr mewn gwirionedd yn rhannu'r un strategaeth fuddsoddi. Mae trosglwyddo ymrwymadau rhwng cyflogwyr yn y Gronfa yn digwydd yn awtomatig yn y broses hon gyda swm sy'n gyfwerth yn fras â'r arian wrth gefn sydd ei angen ar y sail barhaus yn cael ei gyfnewid rhwng y ddau gyflogwr.

Nid yw actwari'r Gronfa yn ystyried rhai digwyddiadau penodol cymharol fychan, gan gynnwys ond ddim yn gyfyngedig i:

1. amseriad gwirioneddol cyfraniadau cyflogwr mewn unrhyw flwyddyn ariannol;

2. effaith taliad cynamserol unrhyw bensiynau sy'n cael eu gohirio ar sail analluedd.

Mae'r effeithiau hyn yn cael eu cynnwys dan eitem amrywiol yn y dadansoddiad o warged, sydd wedi'i rannu rhwng y cyflogwyr yn gymesur â'u hymrwymiaidau.

Golyga'r fethodoleg a fabwysiadwyd y bydd peth gwahaniaeth anorfod rhwng y cyfrannau asedau a gyfrifir ar gyfer cyflogwyr unigol a'r rheini a fyddai wedi eu cyfrifo pe byddai ganddynt adran benodol o'r Gronfa wedi'i chlustnodi iddynt eu hunain.

Gellir gwirio dosraniad yr asedau ond nid i safon archwilio. Mae'r Awdurdod Gweinyddu yn cydnabod cyfyngiadau'r broses, ond mae yn ystyried fod dull actwari'r Gronfa yn ymdrin â risgiau croes gymorthdal cyflogwyr i raddau derbyniol.

Atodiad E - Rhagdybiaethau Actwaraidd

E1 Beth yw rhagdybiaethau actwaraidd?

Disgwyliadau yw'r rhain o brofiad y dyfodol a ddefnyddiwyd i roi gwerth ar daliadau buddion y dyfodol ("yr ymrwymadau"). Mae rhagdybiaethau yn cael eu gwneud am swm y buddion sy'n daladwy i'r aelodau (y rhagdybiaethau ariannol) a'r tebygolrwydd neu amseriad y taliadau (y rhagdybiaethau demograffig). Er enghraifft, mae rhagdybiaethau ariannol yn cynnwys enillion buddsoddiad, twf cyflog a chynnydd pensiwn; mae rhagdybiaethau demograffig yn cynnwys disgwyliad oes, tebygolrwydd o ymddeoliad yn sgil salwch a'r cyfraddau o farwolaethau aelodau sy'n arwain at dalu buddion i ddibynyddion.

Bydd newidiadau mewn rhagdybiaethau yn effeithio ar y targed cyllido a fesurwyd. Er hynny, ni fydd rhagdybiaethau gwahanol yn effeithio ar y buddion gwirioneddol sy'n daladwy gan y Gronfa yn y dyfodol.

Disgrifir y cyfuniad o'r holl ragdybiaethau fel y 'sail'. Gallai sail fwy gobeithiol efallai olygu enillion buddsoddi uwch tybiedig (cyfradd disgownt) neu dwf is na'r hyn a dybiwyd mewn cyflog, cynnydd pensiwn neu ddisgwyliad oes; bydd sail fwy gobeithiol yn rhoi targedau cyllido is a chostau cyflogwyr is. Bydd sail fwy darbodus yn rhoi targedau cyllido uwch a chostau cyflogwyr uwch.

E2 Pa sail a ddefnyddir gan y Gronfa?

Disgrifir sail cyllido safonol y Gronfa fel y 'sail barhaus', sy'n gymwys i fwyafrif y cyflogwyr yn y mwyafrif o amgylchiadau. Caiff hyn ei ddisgrifio'n fanylach isod. Mae'n rhagdybio y bydd cyflogwyr yn aros yn y Gronfa am yr hirdymor.

Er hynny, mewn rhai amgylchiadau, fel arfer pan na ddisgwyllir i gyflogwr aros yn y Gronfa am yr hirdymor, mae sail fwy darbodus yn gymwys: gweler [Nodyn \(a\)](#) i 3.3.

E3 Pa ragdybiaethau a wneir ar sail barhaus?

a) Enillion buddsoddiad /Cyfradd disgownt

Y rhagdybiaeth ariannol allweddol yw'r enillion a ragwelir ar fuddsoddiadau'r Gronfa. Mae'r rhagdybiaeth 'cyfradd disgownt' yma'n rhoi ystyriaeth i enillion gwell na'r disgwyl o'r Gronfa o'i gymharu gydag enillion hirdymor ar fondiau Llywodraeth y DU ('giltiau'). Er hynny, nid oes unrhyw sicrwydd y bydd enillion y Gronfa yn perfformio yn well na giltiau. Mae'r risg yn fwy wrth fesur dros gyfnodau byr fel y tair blynedd rhwng prisiadau actwaraidd ffurfiol, pan gall yr enillion gwirioneddol a'r rhai a dybiwyd wyro yn arw.

O gofio am natur hirdymor yr ymrwymadau, fe gymerir golwg hirdymor ar enillion asedau posib. Yr hirdymor yn y cyd-destun hwn fyddai 20 i 30 mlynedd neu fwy.

I ddibenion y prisiad cyllido bob tair blynedd ar 31 Mawrth 2016 a gosod cyfraddau cyfraniadau yn weithredol o 1 Ebrill 2017, mae actwari'r Gronfa wedi tybio fod yr enillion buddsoddi yn y dyfodol gan y Gronfa dros yr hirdymor yn 1.7% y flwyddyn yn fwy na'r enillion giltiau ar adeg y prisiad (mae hyn yr un fath ag a ddefnyddiwyd ym mhriiad 2013). Barn actwari'r Gronfa, ar sail strategaeth fuddsoddi bresennol y Gronfa, yw bod rhagdybiaeth perfformiad gwell yr ased yma o fewn ystod a fyddai'n cael ei ystyried yn dderbyniol i ddibenion y prisiad cyllido.

b) Twf cyflog

Ar hyn o bryd mae cyflog gweithwyr sector cyhoeddus yn amodol i gyfyngiad gan Lywodraeth y DU tan 2020. Er nad yw'r 'rhewi cyflogau' yma yn swyddogol yn gymwys i lywodraeth leol a chyflogwyr cysylltiedig, fe awgrymwyd eu bod yn debygol o ddangos rheolaeth debyg o ran dyfarniadau cyflog. Ar sail dadansoddiad hanesyddol hirdymor o aelodaeth cronfeydd Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a pharhad gyda mesurau cyni, mae tybiaeth cynnydd cyflog ar brisiad 2016 wedi ei osod fel cyfradd gymysg sy'n cyfuno:

1. 1% y.f. tan 31 Mawrth 2020 ac yna dilynir gan
 2. 0.5% uwchben Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) y flwyddyn wedi hynny.
- Mae hyn yn gyfystyr â rhagdybiaeth cynnydd cyflog unigol CPI.

Mae hyn yn newid o'r prisiad blaenorol oedd yn tybio 1% y.f. am dair blynedd ar gyfer Mynegai Perfformiad Parhaus (RPI) ynghyd â 1% y.f. wedi hynny. Mae'r newid wedi arwain i ostyngiad yn y targed cyllido (gyda phopeth arall yn gyfartal).

c) Cynnydd mewn pensiwn

Ers 2011 CPI yn hytrach na RPI fu sail cynnydd pensiwn sector cyhoeddus gohiriedig a phensiynau taladwy. Dalier sylw fod sail cynnydd o'r fath wedi ei osod gan y Llywodraeth ac nid yw o dan reolaeth y Gronfa nag unrhyw gyflogwyr.

Fel ag yn y prisiad blaenorol, daw ein rhagdybiaeth am RPI o ddata'r farchnad fel y gwahaniaeth rhwng yr enillion ar log sefydlog cyfnod hir a bondiau'r llywodraeth sy'n gysylltiedig â'r farchnad. Caiff hwn wedyn ei ostwng i gyrraedd at y rhagdybiaeth CPI i ganiatáu i effaith y fformiwla i wahaniaethu rhwng RPI a CPI. Yn y prisiad yma rydym wedi defnyddio gostyngiad o 1.0% y flwyddyn. Mae hwn yn ostyngiad mwy na yn 2013, a bydd yn lleihau'r targed cyllido (gyda phopeth arall yn gyfartal). (Nodwch fod y gostyngiad yn cael ei ddefnyddio ar sail geometrig nid rhifydddeg).

d) Disgwyliad Oes

Bwriedir i'r tybiaethau demograffig fod yr amcangyfrifon gorau ar gyfer profiad y Gronfa yn y dyfodol ar sail profiad cronfeydd CPLIL yn y gorffennol sy'n cymryd rhan yn 'Club Vita', y gwasanaeth dadansoddol hirhoedledd a ddefnyddiwyd gan y Gronfa ac a gefnogwyd gan yr actwari.

Mae'r rhagdybiaethau hirhoedledd a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad yn gyfres bwrpasol o 'VitaCurves' sydd wedi'u cynhyrchu gan ddadansoddiad manwl Club Vita ac wedi eu teilwra'n benodol i gyd-fynd â phroffil aelodau'r gronfa. Seliwyd y rhain ar y data a ddarparwyd gan y Gronfa i ddibenion y prisiad hwn.

Cydnabyddir fod disgwyliad oes yn y dyfodol ac, yn arbennig, y lwfans ar gyfer gwelliannau mewn disgwyliad oes, yn ansicr. Mae consensws ymysg actiwariadaid, demograffwyr ac arbenigwyr meddygol y bydd disgwyliad oes yn parhau i wella yn y dyfodol. Rhoddwyd lwfans yn y sail prisiad parhaus i welliannau yn y dyfodol yn unol â fersiwn 2013 o'r model Ymchwiliad Parhaus i Farwolaethau a gyhoeddwyd gan y Proffesiwn Actwaraidd gyda lleiafswm o 1.25% y flwyddyn i danategu gostyngiadau yn y dyfodol mewn cyfraddau marwolaeth. Mae hyn yn lwfans tebyg ar gyfer gwelliannau yn y dyfodol a wnaed yn 2013.

Mae'r dull a gymerwyd yn cael ei ystyried yn rhesymol o gofio natur hirdymor y Gronfa a'r lefel dybiedig o sicrwydd i danategu buddion aelodau.

e) Cyffredinol

Mabwysiadwyd yr un tybiaethau ariannol ar gyfer y mwyafrif o gyflogwyr wrth gyrraedd at y targed cyllido sy'n tanategu cyfraddau Sylfaenol ac eilaidd fel a ddisgrifiwyd yn (3.3), mae'r ffigyrau hyn a gyfrifwyd wedi eu trosi mewn gwahanol ffyrdd i gyfraniadau cyflogwr, yn dibynnu ar amgylchiadau'r cyflogwr.

Mae'r rhagdybiaethau demograffig, yn enwedig y rhagdybiaeth disgwyliad oes, mewn gwirionedd yn amrywio yn ôl y math o aelod gan felly adlewyrchu gwahanol broffiliau aelodaeth cyflogwyr.

Atodiad F - Rhestr Termau

Rhagdybiaethau /Sail Actwaraidd	Cyfres gyfunol o ragdybiaethau wnaed gan actwari, am y dyfodol, i gyfrifo gwerth y targed cyllido . Bydd y prif ragdybiaethau yn ymwneud â'r gyfradd disgownt , twf cyflog, cynnydd pensiwn a hirhoedledd. Bydd rhagdybiaethau mwy darbodus yn rhoi gwerth targed uwch, ble bydd rhagdybiaethau mwy optimistaidd yn rhoi gwerth is.
Yr Awdurdod Gweinyddu	Y cyngor gyda chyfrifoldeb statudol am redeg y Gronfa, mewn gwirionedd 'ymddiriedolwyr' y Gronfa.
Cyrff Mynediad	Cyflogwyr ble fo Cytundeb Mynediad yn nodi beth yw rhwymedigaethau'r cyflogwr. Gall y rhain fod yn Gyrrff Mynediad Cymunedol neu Gyrrff Mynediad wedi eu Trosglwyddo. I gael rhagor o fanylion (ewch i <u>2.3</u>).
Cyfamod	Cryfder ariannol y cyflogwr wedi'i asesu. Mae cyfamod cryf yn dangos mwy o allu (a pharodrwydd) i dalu am ymrwymadau pensiwn yn y tymor hir. Bydd cyfamod gwannach yn golygu ei bod yn ymddangos y gall y cyflogwr gael trafferthion i gwrdd â'i ymrwymadau pensiwn yn llawn dros y tymor hirach.
Cyflogwr Dynodedig	Cyflogwyr fel cyngorau cymuned a thref sy'n gallu cymryd rhan yn y CPLIL drwy benderfyniad. Gall y cyflogwyr hyn ddynodi pa weithwyr sy'n gymwys i ymuno â'r Gronfa.
Cyfradd disgownt	Y gyfradd flynyddol ble bydd llif arian tybiedig yn y dyfodol (i mewn ac allan o'r Gronfa) yn cael ei ostwng hyd y presennol. Mae hyn yn angenrheidiol i ddarparu targed cyllido sy'n gyson gyda gwerth cyfredol yr asedau. Mae cyfradd disgownt is yn rhoi gwerth targed uwch, ac i'r gwrthwyneb. Defnyddir hwn i gyfrifo'r cyfraddau Sylfaenol ac Eilaidd .
Cyflogwr	Corff unigol sy'n cymryd rhan yn y Gronfa, sy'n cyflogi (neu yn arfer cyflogi) aelodau o'r Gronfa. Fel arfer, bydd gwerth yr asedau a'r targed cyllido i bob cyflogwr yn cael eu holrhain yn unigol ynghyd a'r gyfradd sylfaenol ymhob prisiad .
Targed Cyllido	Y gwerth cyfredol actiwaiaid i'r holl hawliadau pensiwn i holl aelodau'r Gronfa, a adeiladwyd hyd yma. Caiff hyn ei gymharu gyda gwerth presennol y farchnad o asedau'r Gronfa i olrhain y diffyg . Caiff ei gyfrif ar set ddethol o ragdybiaethau actwaraidd .
Giltiau	Bond Llywodraeth y DU, h.y. addewid gan y Llywodraeth i dalu llog a chyfalaf yn unol â thelerau'r giltiau penodol hynny, am daliad cychwynnol cyfalaf gan y prynwr. Gall giltiau fod yn rhai gyda 'llog sefydlog' ble mae'r taliadau llog yn parhau yn gyson drwy gyfnod y giltiau neu yn 'gysylltiedig â'r mynegai' ble mae'r taliadau llog yn amrywio bob blwyddyn yn unol â mynegai

penodol (fel arfer RPI). Gellir prynu giltiau fel asedau gan y Gronfa ond eu prif ddefnydd ariannu yw fel mesur diddyledrwydd gwrthrychol.

**Gwarant /
gwarantwr**

Addewid ffurfiol gan drydydd parti (y gwarantwr) y bydd yn cwrdd ag unrhyw ymrwymiadau pensiwn nad ydynt yn cael eu cwrdd gan gyflogwr penodol. Bydd presenoldeb gwarantwr yn golygu er enghraifft y gall y Gronfa ystyried **cyfamod** y cyflogwr i fod mor gryf â'i warantwr.

Cyflogwr gosod

Cyflogwr sy'n allanol neu'n trosglwyddo rhan o'i wasanaethau a gweithlu i gyflogwr arall (fel arfer contractwr). Bydd y contractwr yn talu tuag at y buddion CPLIL a gasglwyd drwy drosglwyddo aelodau, ond yn y pen draw bydd yr ymrwymiad i dalu am y buddion hyn yn mynd yn ôl i'r cyflogwr gosod. Fel arfer, bydd cyflogwr gosod yn awdurdod lleol, ond weithiau gall fod yn fath arall o gyflogwr fel Academi.

CPLLL

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, trefniant pensiwn sector cyhoeddus a sefydlwyd drwy Reoliadau'r Llywodraeth i weithwyr mewn llywodraeth leol. Mae'r rheoliadau hyn hefyd yn pennu cymhwyster (yn arbennig ar gyfer Cyrff ar yr Atodlen) cyfraddau cyfraniadau aelodau, cyfrifon buddion a rhai gofynion llywodraethu. Rhannwyd y CPLIL yn 101 Cronfa sy'n mynd dros y DU. Mae pob Cronfa CPLIL yn annibynnol i'r graddau nad yw yn cael ei bennu gan Reoliadau e.e. ynglŷn â'r strategaeth fuddsoddi, cyfraniadau cyflogwr a dewis o ymgynghorwyr.

Aeddfedrwydd

Term cyffredinol i ddisgrifio Cronfa (neu sefyllfa cyflogwr mewn Cronfa) ble mae'r aelodau yn agosach i ymddeol (neu mwy ohonynt eisoes wedi ymddeol) a bod y cyfnod buddsoddi yn fyrrach. Mae gan hyn oblygiadau i'r strategaeth fuddsoddi ac yn sgil hynny'r strategaeth gyllido.

Aelodau

Yr unigolion sydd wedi cronni (ac efallai yn dal i gronni) eu hawliau yn y Gronfa. Cânt eu rhannu yn aelodau gweithredol (aelodau presennol sy'n weithwyr), aelodau gohiriedig (cyn-weithwyr sydd heb ymddeol eto) a phensiynwyr (cyn-weithwyr sydd wedi ymddeol a dibynyddion cyn-weithwyr ymadawedig).

**Cyfradd
Cyfraniad
Sylfaenol**

Cyfradd cyfraniad y cyflogwr sydd ei angen i dalu am fuddion cronnus parhaus aelodau gweithredol (yn cynnwys lwfans am dreuliau gweinyddol). Gweler Atodiad D am fwy o fanylion.

Proffil

Mae proffil aelodaeth y cyflogwr neu'r ymrwymiad yn adlewyrchu amryfal fesuriadau **aelodau'r** cyflogwr hwnnw, h.y. gweithwyr presennol a chyn-weithwyr. Mae hyn yn cynnwys: y cyfrannau sy'n weithredol, gohiriedig neu yn bensiynwyr; oed cyfartalog bob categori; amryfal lefel cyflogau neu pensiwn; hyd gwasanaeth aelodau gweithredol yn erbyn eu lefel cyflog ac ati. Gall proffil

aelodaeth (neu ymrwymiad) hefyd gael ei fesur ar gyfer ei **aeddfedrwydd**.

**Tystysgrif
Cyfraddau ac
Addasiadau**

Dogfen ffurfiol sy'n ofynnol gan Reoliadau CPLIL, ac mae'n rhaid ei diweddarau o leiaf bob tair blynedd wedi cwblhau'r **prisiad** ffurfiol. Caiff hwn ei gwblhau gan yr actwari ac mae yn cadarnhau'r cyfraniadau sydd i'w talu gan bob cyflogwr (neu gronfa o gyflogwyr) i'r Gronfa am y cyfnod tair blynedd tan fo'r prisiad nesaf wedi ei gwblhau.

**Cyrff ar yr
Atodlen**

Mathau o gyflogwr a ddiffinnir yn benodol yn Rheoliadau CPLIL, y mae'n rhaid cynnig aelodaeth i'r cyflogwyr o'u Cronfa CPLIL. Mae'r rhain yn cynnwys Cynghorau, colegau, prifysgolion, academiâu, yr awdurdodau'r heddlu a thân ac ati heblaw am y gweithwyr hynny sydd â hawl i gynllun pensiwn sector cyhoeddus gwahanol (e.e. athrawon, swyddogion yr heddlu a thân, darlithwyr prifysgol).

**Cyfradd
Cyfraniad
Eilaidd**

Y gwahaniaeth rhwng cyfraddau gwirioneddol a **chyfraddau sylfaenol y cyflogwr**. Yn fras, mae hyn yn ymwneud â'r diffyg yng nghyfran ei ased i'w **darged cyllido**. Gweler Atodiad D am fwy o fanylion.

Sefydlogi

Unrhyw ddull a ddefnyddir i lyfnhau newidiadau yng nghyfraniadau cyflogwr o un flwyddyn i'r llall. Mae hyn yn ofynnol yn fras gan y rheoliadau CPLIL ond yn ymarferol caiff ei ddefnyddio ar gyfer cyflogwyr mawr sefydlog yn y Gronfa. Gall dulliau gwahanol olygu: modelu ar sail tebygolrwydd symudiadau'r farchnad yn y dyfodol; cyfnodau hirach i adfer diffyg; cyfraddau disgownt uwch; neu gyfuniadau o'r rhain.

Prisiad

Ymchwiliad actwaraidd i gyfrif yr ymrwymadau, cyfradd cyfraniadau gwasanaeth yn y dyfodol a'r gyfradd gyfraniadau gyffredin i Gronfa ac fel arfer i gyflogwyr unigol hefyd. Cynhelir hyn fel arfer yn llawn bob tair blynedd (y tro diwethaf ar 31 Mawrth 2016) ond gellir ei ddiweddarau ar adegau eraill. Mae gwerth yr asedau wedi ei seilio ar werthoedd y farchnad ar y dyddiad prisiad gyda gwerth yr ymrwymadau a'r cyfraddau cyfraniadau wedi eu seilio ar enillion hirdymor y farchnad bondiau hefyd ar y dyddiad hwnnw.

Atodiad 2 – Cyfraniadau Cyflogwyr, Cyfnodau Gwasgaru a Chyflwyno'n Raddol

Yn dilyn prisiant 2016, mae'r isafswm cyfraniadau cyflogwr a ddangosir yn y dystysgrif Cyfraddau ac Amrywiadau sydd ynghlwm ag adroddiad prisiant 2016 yn seiliedig ar y cyfnodau adfer diffyg a'r cyfnodau chyflwyno'r raddol a ddangosir yn y tabl isod. Mae'r tabl hefyd yn dangos yr amrywiadau unigol o dan Reoliad 77(6) i gyfraniadau pob cyflogwr o'r 'Gyfradd Cyfraniad Cyffredin'.

COD	Enw'r Cyflogwr neu Pwl	Uchafswm Cyfnod Adennill Diffyg Arfaethedig (mewn blynyddoedd)	Cyfnod Gwasgaru (mewn blynyddoedd)	Cyfraddau a Symiau Cyfraniadau am y flwyddyn sy'n gorffen					
				CGD 31.03.18 %	Diffyg 31.03.18 £'000	CGD 31.03.19 %	Diffyg 31.03.19 £'000	CGD 31.03.20 %	Diffyg 31.03.20 £'000
	Prif Gyrrff ar yr Atodlen								
100	Gwynedd	20	S	18.3	3,045	18.3	3,045	18.3	3,045
200	Ynys Môn	20	S	18.6	1,294	18.6	1,294	18.6	1,294
Pool	Pwl Conwy								
300	- Cyngor Bwrdeistref Sirof Conwy	20	S	19.1	1,347	19.1	1,347	19.1	1,347
55	- Ysgol Emrys ap Iwan	20	S	19.1		19.1		19.1	
56	- Ysgol Uwchradd Eirias	20	S	19.1		19.1		19.1	
57	- Ysgol Bryn Elian	20	S	19.1		19.1		19.1	
58	- Ysgol Pen y Bryn	20	S	19.1		19.1		19.1	
	Prif Gyrrff a Ganiateir								
37	Gyrfa Cymru	OGD	0	23.1	0	23.1	0	23.1	0
38	Cwmni Cynnal	OGD	0	24.0	0	24.0	0	24.0	0
43	Parc Cenedlaethol Eryri	20	S	19.5	71	19.5	71	19.5	71
76	Cartrefi Conwy	OGD	0	10.1	0	10.1	0	10.1	0
77	Cartrefi Cymunedol Gwynedd	OGD	0	17.0	0	17.0	0	17.0	0
78	Grŵp Llandrillo Menai	15	0	21.1	0	21.1	0	21.1	0
81	Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	20	S	16.3	844	16.3	844	16.3	844
	Cyrrff Eraill ar yr Atodlen								
13	C.T. Caernarfon	20	0	18.4	0	18.4	0	18.4	0
14	C.T. Menai Bridge	20	0	19.8	0	19.8	0	19.8	0
16	C.D. Bangor	20	3	21.2	3.0	21.2	5.0	21.2	7.0
17	C.T. Llangefni	20	3	21.0	0.4	20.7	0	19.7	0
22	C.T. Beaumaris	20	3	16.6	2.5	16.6	1.7	16.6	0.9
27	C.T. Holyhead	20	0	16.4	0	16.4	0	16.3	0

		Uchafswm Cyfnod Adennill Diffyg Arfaethedig (mewn blynyddoedd)	Cyfnod Gwasgaru (mewn blynyddoedd)	Cyfraddau a Symiau Cyfraniadau am y flwyddyn sy'n gorffen					
CODE	Employer Name or Pool	Recovery Period (In years)	CGD 31.03.18 %	Diffyg 31.03.18 £'000	CGD 31.03.19 %	Diffyg 31.03.19 £'000	CGD 31.03.20 %	Diffyg 31.03.20 £'000	Deficit 31.03.17 £'000
28	C.T. Llandudno	20	0	20.0	0	20.0	0	20.0	0
66	C.T Tywyn	20	3	20.5	1.5	20.5	0.7	20.2	0
68	C.T. Llanllyfni	20	3	19.8	0.3	19.8	0.4	19.8	0.5
70	C.T. Towyn a Kinmel Bay	20	0	18.1	0	18.1	0	18.1	0
72	C.T. Abergele	20	3	21.5	0	22.2	0	22.6	0.3
73	C.T. Colwyn Bay	20	0	19.5	0	19.5	0	19.5	0
74	C.T. Blaenau Ffestiniog	20	3	19.7	0.7	19.7	0.4	19.7	0.1
83	C.T. Conwy	20	3	21.2	0	21.8	0	21.8	0
Cyrff Eraill a Ganiateir									
11	Cymdeithas Gog Cymru i'r Deillion	OGD	3	26.1	0	26.5	2.0	26.5	6.0
25	Cydbwyllgor Claddu Caergybi	OGD	3	28.1	3.0	28.1	7.0	28.1	11.0
34	Coleg Harlech	OGD	3	24.7	32.0	24.7	33.0	24.7	33.0
41	Cwmni'r Fran Wen*	OGD	3	22.4	0	22.4	0	22.4	0
61	Gwasanaeth Gwirfoddol Conwy	OGD	3	25.6	0	27.7	0	29.4	1.0
62	Medrwn Môn	OGD	3	25.8	0	26.0	2.0	26.0	4.0
63	Mantell Gwynedd	OGD	0	27.9	0	27.9	0	27.9	0
64	Canolfan Cyngori Ynys Môn	OGD	3	32.4	1.0	32.4	3.0	32.4	4.0
67	Menter Môn	OGD	0	23.3	0	23.3	0	23.3	0
69	Canolfan Cyngori Conwy	OGD	3	32.6	0	33.2	2.0	33.2	2.0
71	CAIS	OGD	3	29.7	5.0	29.7	8.0	29.7	11.0
80	Jewsons Ltd	OGD	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0
84	Caterlink Ltd	OGD	3	27.0	38.0	27.0	39.0	27.0	40.0
87	Antur Teifi	OGD	0	25.4	0	25.4	0	25.4	0

OGD = Oes Gwaith Dyfodol

S = Corff statudol sydd yn codi trethi – dim codiad mewn cyfradd cyfraniadau

CGD = Cyfraniad Gwasanaeth y Dyfodol

* Trafodaeth yn parhau

Eitem 7

PWYLLGOR	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD	19 MAWRTH 2017
PWRPAS	Mabwysiadu'r Datganiad Strategaeth Buddsoddi yn dilyn ymgynghoriad
TEITL	DATGANIAD STRATEGAETH BUDDSODDI
AWDUR	CAROLINE ROBERTS, RHEOLWR BUDDSODDI

1. CYFLWYNIAD

Fel adroddwyd i'r cyfarfod y Pwyllgor hwn ar 19 Ionawr 2017 mae rhaid i ni gyhoeddi Datganiad Strategaeth Buddsoddi (DSB) sydd yn cymryd lle'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi (DEB). Fel rhan o'r broses cytunodd y Pwyllgor hwn ar DSB ym mis Ionawr a chafodd ei danfon allan am ymgynghoriad gyda phartïon a diddordeb.

2. CYFYNGIADAU AR FUDDSODDIADAU

O dan y gofyn ar gyfer y SIP roedd cyfyngiadau ar fuddsoddiadau penodol ac roedd bob cronfa yn gallu penderfynu codi'r cyfyngiadau os yn berthnasol er mwyn gosod dyraniad priodol ar gyfer ei anghenion penodol. Nid oes cyfyngiadau penodol yn y ddeddfwriaeth newydd ac felly nid oes angen i godi cyfyngiadau yn swyddogol. Er hynny mae'n ymarfer da i gael cyfyngiadau llydan a chynhwysir y rheiny yn y DSB.

3. YR YMATEB

Nid oedd unrhyw ymateb i'r ymgynghoriad.

4. DATGANIAD STRATEGAETH BUDDSODDI ARFAETHEDIG

Mae copi yr DSB arfaethedig yn Atodiad A. Ni does unrhyw newidiadau o'r fersiwn a gafodd ei gyflwyno i'r pwyllgor hon ar 19 Ionawr 2017.

5. ARGYMHELLIAD

Bod y Datganiad Strategaeth Buddsoddi yn cael ei gymeradwyo.

Datganiad Strategaeth Fuddsoddi

1. Cyflwyniad a Chefndir

Dyma Ddatganiad Strategaeth Fuddsoddi ("ISS") Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd ("yr Awdurdod Gweinyddu"). Mae'r ISS yn cael ei lunio yn unol â Rheoliad 7 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ("y Rheoliadau").

Darparwyd yr ISS gan Bwyllgor Pensiynau'r Gronfa ("y Pwyllgor") yn dilyn derbyn cyngor gan ymgynghorydd buddsoddi'r Gronfa, Hymans Robertson LLP. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu ar awdurdod dirprwyedig yr Awdurdod Gweinyddu.

Mae'r ISS, a gymeradwyir gan y Pwyllgor ar 16 Mawrth 2017, yn destun adolygiad cyfnodol o leiaf bob tair blynedd ac ar unwaith yn dilyn unrhyw newid sylweddol mewn polisi buddsoddi. Mae'r Pwyllgor wedi ymgynghori ar gynnwys strategaeth fuddsoddi'r Gronfa gyda'r personau y mae'n eu hystyried yn briodol.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio buddsoddi unrhyw arian yn y Gronfa nad oes ei angen ar unwaith i wneud taliadau o'r Gronfa, yn unol â'r ISS. Dylid darllen yr ISS ar y cyd â Datganiad Strategaeth Gyllido'r Gronfa (sydd yn cael ei adolygu ar hyn o bryd).

2. Addasrwydd buddsoddiadau penodol a mathau o fuddsoddiadau

Prif amcan y Gronfa yw darparu buddion pensiwn a lwmp swm i aelodau pan fyddant yn ymddeol ac/neu fuddion marwolaeth, cyn neu'n dilyn ymddeoliad, ar gyfer eu dibynyddion, ar sail buddion diffiniedig. Adolygir y sefyllfa gyllido yn ystod pob prisiad actwaraidd a gynhelir bob tair blynedd, neu'n fwy aml fel bo'r angen.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio cyllido'r Gronfa yn y fath fodd, mewn amgylchiadau marchnad arferol, fel bo'r holl fuddion a gronnir yn cael eu cyfrif yn llawn gan werth asedau'r Gronfa ac y deuir i gytundeb ar lefel cyfraniadau priodol gan y cyflogwr i gwrdd â chostau'r buddion sy'n cronni i'r dyfodol. I aelodau sy'n weithwyr, bydd buddion yn seiliedig ar y gwasanaeth a gwblhawyd ond bydd hefyd yn ystyried codiadau cyflog yn y dyfodol ac/neu chwyddiant.

Mae'r Pwyllgor wedi cyfieithu ei amcanion i feincnod dyrannu asedau strategol addas ar gyfer y Gronfa. Mae'r meincnod hwn yn cyd-fynd â barn y Pwyllgor ar y cydbwysedd priodol rhwng cynhyrchu enillion hirdymor boddhaol ar fuddsoddiadau ac ystyried anweddolrwydd y farchnad a risg a natur ymrwymadau'r Gronfa ar yr un pryd.

Bwriedir i strategaeth fuddsoddi'r Gronfa gael ei hadolygu o leiaf unwaith bob tair blynedd yn dilyn prisiad actwaraidd y Gronfa. Dyma sut mae'r Gronfa'n mynd ati i osod strategaeth fuddsoddi addas:

Mae'r gronfa wedi ymgymryd ymarfer modeli ased rhwymedigaethau fel rhan o'r prisiad actwaraidd 2016. Modelwyd nifer o wahanol strategaethau cyfraniadau a buddsoddiadau ac ystyriwyd esblygiad y Gronfa yn y dyfodol o dan amrediad eang o

senarios gwahanol. Mae'r Pwyllgor wedi gosod targed i gael siawns o leiaf 67% i gyrraedd eu targed cyllido tymor hir - yn dod yn ôl i sefyllfa wedi cyllido'n llawn o fewn y 20 blynedd nesaf. Maent wedi ystyried y risg o beidio cyrraedd y targed yn y strategaethau amrywiol wrth adnabod y lefelau cyllido isel y gellir ymddangos os byddai canlyniadau gwael.

Mae'r dull hwn yn gymorth i sicrhau fod y strategaeth fuddsoddi'n rhoi ystyriaeth ddilys i broffil aeddfedrwydd y Gronfa (o ran y cyfrannau perthnasol o ymrwymadau o ran pensiynwyr, aelodau gohiriedig a gweithredol), ynghyd â lefel y gwaged neu'r diffyg (perthnasol i'r sail gyllido a ddefnyddiwyd).

Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn monitro'r strategaeth fuddsoddi'n barhaus, gan ganolbwyntio ar ffactorau yn cynnwys, ond nad ydynt yn gyfyngedig i:

- Addasrwydd o ystyried lefel cyllido'r Gronfa a'r proffil ymrwymadau
- Lefel y risg ddisgwyliedig
- Rhagolygon ar gyfer enillion ar asedau

Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn monitro dyraniad actwaraidd y Gronfa'n rheolaidd i sicrhau nad ydyw'n gwyr'n amlwg oddi wrth y dyraniad targed.

Roedd y dychweliadau asedau tymor hir fesul dosbarth sydd wedi eu tybio ar gyfer yr ymarfer modeli fel a ganlyn:

Dosbarth Asedau	Dychweliad Canolrif a Disgwyllir 10 mlynedd (%yf)	Dychweliad Canolrif a Disgwyllir 20 mlynedd (%yf)
Ecwiti'r DU	5.0	5.9
Ecwiti Tramor	4.6	5.6
Ecwiti Preifat	5.9	7.0
Eiddo'r DU	2.8	3.7
Bondiau Dychweliad Absoliwt	2.6	3.6

3. Buddsoddi arian mewn amrediad o fuddsoddiadau

Dosbarthiadau o asedau

Gall y Gronfa fuddsoddi mewn buddsoddiadau a ddyfynnwyd a rhai na ddyfynnwyd ym marchnadoedd y DU a thramor, yn cynnwys ecwiti, bondiau llog sefydlog a bondiau llog sy'n gysylltiedig â'r farchnad, arian parod, eiddo a phrif nwyddau, naill ai'n uniongyrchol neu drwy bŵlio arian. Yn ogystal, gall y Gronfa ddefnyddio contractau ar gyfer gwahaniaethau neu ddeilliadau eraill yn uniongyrchol neu drwy bŵlio arian i fuddsoddi yn y cynnyrch hwn, er diben rheoli portffolio yn effeithlon neu gyfyngu ar risgiau penodol.

Mae'r Pwyllgor yn adolygu natur buddsoddiadau'r Gronfa yn rheolaidd, gan gyfeirio'n benodol at addasrwydd ac amrywiaeth. Mae'r Pwyllgor yn ceisio ac yn ystyried cyngor ysgrifenedig gan berson sydd wedi cymhwyso'n addas i gynnal adolygiad o'r fath. Os, ar unrhyw adeg, y cynigir buddsoddiad mewn buddsoddiad neu gynnrych

nad ydyw'n wybodus i'r Pwyllgor, ceisir cyngor priodol ac fe'i hystyrir er mwyn sicrhau ei addasrwydd a'i amrywiaeth.

Gweler isod strategaeth fuddsoddi targed y Gronfa. Yn unol â'r Rheoliadau, nid yw strategaeth fuddsoddi'r awdurdod yn caniatáu i fwy na 5% o gyfanswm gwerth holl fuddsoddiadau arian y gronfa i gael eu buddsoddi mewn endidau sy'n gysylltiedig â'r awdurdod hwnnw yn unol ag ystyr adran 212 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd Mewn Iechyd 2007".

Tabl 1: Dyraniad y Gronfa

Dosbarth ased	Dyraniad targed %
Ecwiti'r DU	19.5
Ecwiti tramor	53.0
Cyfanswm ecwiti	72.5
Eiddo	10.0
Bondiau	15.0
Isadeiladwaith	2.5
Cyfanswm	100.0

Rheolwyr

Mae'r Pwyllgor wedi penodi nifer o reolwyr buddsoddi ac mae pob un ohonynt wedi'u hawdurdodi dan Ddeddf Gwasanaethau a Marchnadoedd Ariannol 2000 i ymgymryd â busnes buddsoddi.

Mae'r Pwyllgor, wedi cael cyngor priodol ar fuddsoddi, wedi cytuno ar feincnodau penodol â phob rheolwr er mwyn, ar gyfanred, iddynt fod yn gyson â'r dyraniad asedau cyffredinol ar gyfer y Gronfa. Bydd rheolwyr buddsoddi'r Gronfa yn dal cymysgedd o fuddsoddiadau sy'n adlewyrchu eu barn mewn perthynas â'u meincnodau perthnasol. O fewn pob marchnad fawr a dosbarth ased, bydd y rheolwyr yn cynnal portffolios amrywiol drwy fuddsoddi'n uniongyrchol neu fel rhan o bŵl. Bydd rheolwyr y cronfeydd goddefol y mae'r Gronfa'n buddsoddi ynddi yn dal cymysgedd o fuddsoddiadau o fewn pob cronfa sydd wedi'i phŵlio sy'n adlewyrchu eu meincnodau perthnasol.

4. Y dull o ymdrin â risg, gan gynnwys sut mae risgiau'n cael eu mesur a'u rheoli

Mae'r Pwyllgor yn ymwybodol fod angen i'r Gronfa gymryd risgiau (e.e. buddsoddi mewn asedau twf) i'w gynorthwyo i gyflawni ei amcanion cyllido. Mae ganddo raglen rheoli risg weithredol yn ei lle sy'n ceisio'i gynorthwyo i adnabod y risgiau sy'n cael eu cymryd ac yn rhoi prosesau yn eu lle i reoli, mesur, monitro a (ble bo modd) lliniaru'r risgiau sy'n cael eu cymryd. Mae'r Pwyllgor yn grediniol nad oes arno angen cymryd mwy o risg fuddsoddi nag sydd angen.

Mae'r prif risgiau sy'n effeithio ar y Gronfa wedi'u nodi isod; rydym hefyd yn trafod dull y Gronfa o reoli'r risgiau hyn a'r cynlluniau argyfwng sydd yn eu lle:

Risgiau ariannu

- Camgymheiriad Ariannol - Y risg y bydd asedau'r Gronfa'n methu â thyfu'n unol â'r gost ddatblygol o gwrdd â'r ymrwymadau.
- Newid demograffig - Y risg fod hirhoedledd yn gwella a bod ffactorau demograffig eraill yn newid, gan gynyddu cost buddion y Gronfa.
- Risg systemig– Y posibilrwydd o fethiant cysylltiedig ar yr un pryd o sawl dosbarth ased ac/neu reolwyr buddsoddi, o bosib wedi'u llesteirio gan 'contagion' ariannol, gan arwain at gynydd yn y gost o fodloni ymrwymadau'r Gronfa.

Mae'r Pwyllgor yn mesur ac yn rheoli camgymhariad ariannol mewn dwy ffordd. Fel y nodwyd uchod, mae'r Pwyllgor wedi gosod meincnod dyrannu asedau strategol ar gyfer y Gronfa. Gosodwyd y meincnod hwn gan roi ystyriaeth i fodelu ymrwymadau ased oedd yn canolbwyntio ar y tebygolrwydd o lwyddiant a lefel y risg anfanteisiol. Dengys canlyniadau dadansoddiad 2016 fod gan y Gronfa debygolrwydd o 77% y bydd yn cyflawni cronfa sydd wedi'i hariannu'n llawn dros y cyfnod i 2037 a mesur risg is yn unol â lefel cyllido o 38% ar y dyddiad yna yn gyfartalog y 5% alldodau gwaetha . Bydd y dadansoddiad hwn yn cael ei ailymweld fel rhan o broses brisio 2016. Mae'r Pwyllgor yn asesu risg sy'n berthnasol i'r meincnod strategol drwy fonitro dyraniad asedau'r Gronfa ac enillion ar fuddsoddiadau sy'n gymharol i'r meincnod. Yn ogystal, mae'r Pwyllgor yn asesu risg sy'n gymharol i'r ymrwymadau drwy fonitro cyflawniad enillion meincnod sy'n gymharol i'r ymrwymadau.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn ceisio deall y tybiaethau a ddefnyddiwyd mewn unrhyw ddadansoddiad a modelu fel y gellir eu cymharu â'u barn eu hunain a lefel y risgiau sy'n gysylltiedig â'r tybiaethau hyn sydd i'w hasesu.

Mae'r Pwyllgor yn ceisio lliniaru risg systemig drwy gael portffolio amrywiol ond nid yw'n bosib gwneud darpariaeth benodol ar gyfer pob sefyllfa allai godi dan y pennawd hwn.

Risgiau ased

- Crynhoad - Y risg y gallai dyraniad sylweddol i unrhyw gategori ased unigol a'i danberfformiad cymharol i'r disgwyliad arwain at anawsterau o ran cyflawni amcanion ariannu.
- Anhylifedd - Y risg na all y Gronfa gwrdd â'i ymrwymadau ar hyn o bryd gan nad oes ganddo ddigon o asedau hylifol.
- Risg Arian Cyfred (*currency*) - Y risg fod arian cyfred asedau'r Gronfa'n tanberfformio o gymharu â Sterling (h.y. arian cyfred yr ymrwymadau).
- Amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu ("ESG") - Y risg fod ffactorau ESG yn lleihau gallu'r Gronfa i gynhyrchu'r enillion hirdymor.
- Tanberfformiad y rheolwr - Methiant rheolwyr y gronfa i gyflawni'r raddfa enillion ar fuddsoddiadau a dybiwyd wrth osod eu mandadau.

Mae'r Pwyllgor yn mesur ac yn rheoli risgiau asedau fel a ganlyn.

Mae meincnod dyrannu asedau strategol y Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad amrywiol o ddsbarthiadau ased. Mae'r Pwyllgor wedi rhoi trefniadau ail-gydbwysu yn eu lle er mwyn sicrhau nad yw "gwir ddyraniad" y Gronfa'n tynnu'n sylweddol oddi ar ei darged. Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad o fandadau buddsoddi; pob un ag amcan, meincnod perfformi a phroses reoli ddiffiniedig, sydd, mewn cyfanred, yn cynorthwyo i leihau risg grynhoi asedau'r Gronfa. Drwy fuddsoddi ar draws amrediad o asedau, yn cynnwys ecwiti a bondiau hylifol wedi'u dyfynnu, ynghyd ag eiddo, mae'r Pwyllgor yn cydnabod yr angen i gael mynediad i hylifedd yn y tymor byr.

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn amrediad o farchnadoedd tramor sy'n darparu dull amrywiol o ymdrin â'r marchnadoedd arian cyfred; mae'r Pwyllgor hefyd yn asesu risg arian cyfred y Gronfa yn cynnwys eu dadansoddiad risg. Mae manylion dull y Gronfa o ymdrin â risgiau ESG wedi'i nodi yn ddiweddarach yn y ddogfen hon.

Mae'r Pwyllgor wedi ystyried y risg o danberfformiad gan unrhyw reolwr buddsoddi sengl ac wedi ceisio lleihau'r risg yma drwy benodi mwy nag un rheolwr a chael cyfran arwyddocaol o asedau'r Cynllun i gael eu rheoli ar sail oddefol. Mae'r Pwyllgor yn asesu perfformiad rheolwyr y Gronfa yn rheolaidd, a bydd yn cymryd camau, yn cynnwys amnewid un neu fwy o'u rheolwyr, os bydd y tanberfformiad yn parhau.

Risgiau darparwyr eraill

- Risg trosglwyddo - Y risg o fynd i gostau annisgwyl mewn perthynas â throsglwyddo asedau ymysg rheolwyr. Wrth ymgymryd â throsglwyddiadau arwyddocaol, mae'r Pwyllgor yn ceisio cyngor proffesiynol addas.
- Risg ceidwad - y risg o golli hawliau economaidd i asedau'r Gronfa, pan fônt yn cael eu dal gan geidwad neu wrth iddynt gael eu masnachu.
- Diffygdalu credyd - y posibilrwydd o wrthbarti yn methu â bodloni ei oblygiadau.
- Benthycia stoc - Y posibilrwydd o ddiffygdalu a cholli hawliau economaidd i asedau'r Gronfa.

Mae'r Pwyllgor yn monitro ac yn rheoli risgiau yn yr ardaloedd hyn drwy broses o graffu ei ddarparwyr yn rheolaidd, ac archwilio'r gweithrediadau mae'n eu gwneud ar gyfer y Gronfa, neu wedi dirprwyo'r fath fonitro a rheoli risg i'r rheolwyr buddsoddi a benodwyd fel sy'n briodol (e.e. risg ceidwad mewn perthynas â chronfeydd wedi'u pŵlio). Mae gan y Pwyllgor bŵer i amnewid darparwr os bydd ganddo bryderon difrifol.

Mae atodlen ar wahân o risgiau mae'r Gronfa'n eu monitro wedi'u nodi yn Natganiad Strategaeth Gyllido'r Gronfa.

5. Y dull o ymdrin â buddsoddiadau wedi'u pŵlio, yn cynnwys y defnydd o gerbydau buddsoddi cyfunol a gwasanaethau a rennir

Mae'r Gronfa yn gynllun sy'n cymryd rhan ym Mhŵl CYMRU. Nodwyd y strwythur arfaethedig a'r sail y bydd Pŵl CYMRU yn gweithredu ynddi yn y cyflwyniad a roddwyd i'r Llywodraeth ym mis Gorffennaf 2016.

Asedau i'w buddsoddi yn y Pŵl

Bwriad y Gronfa yw buddsoddi ei asedau drwy Bŵl CYMRU pan a phryd y daw datrysiadau buddsoddi'r Gronfa ar gael. Nodwyd amserlen ddangosol ar gyfer buddsoddi drwy'r Pŵl yn y cyflwyniad a roddwyd i'r Llywodraeth ym mis Gorffennaf 2016. Bydd y meini prawf allweddol ar gyfer asesu datrysiadau'r Pŵl fel a ganlyn:

- 1 Fod y Pŵl yn galluogi mynediad at ddatrysiad priodol sy'n bodloni'r amcanion a'r meini prawf meincnod a osodwyd gan y Gronfa.
- 2 Fod budd ariannol clir i'r Gronfa fuddsoddi yn y datrysiad a gynigir gan y Pŵl, pe byddai angen newid darparwr.

Ar adeg paratoi'r datganiad hwn, mae'r Gronfa wedi buddsoddi'n barod yn yr asedau a ganlyn drwy Bŵl CYMRU:

Dosbarth ased	Rheolwr	% asedau'r Gronfa	Meincnod ac amcan perfformiad
Ecwiti Goddefol	BlackRock	22.5	FTSE All-Share a'r FTSE All-World Indices Elw'r Meincnod

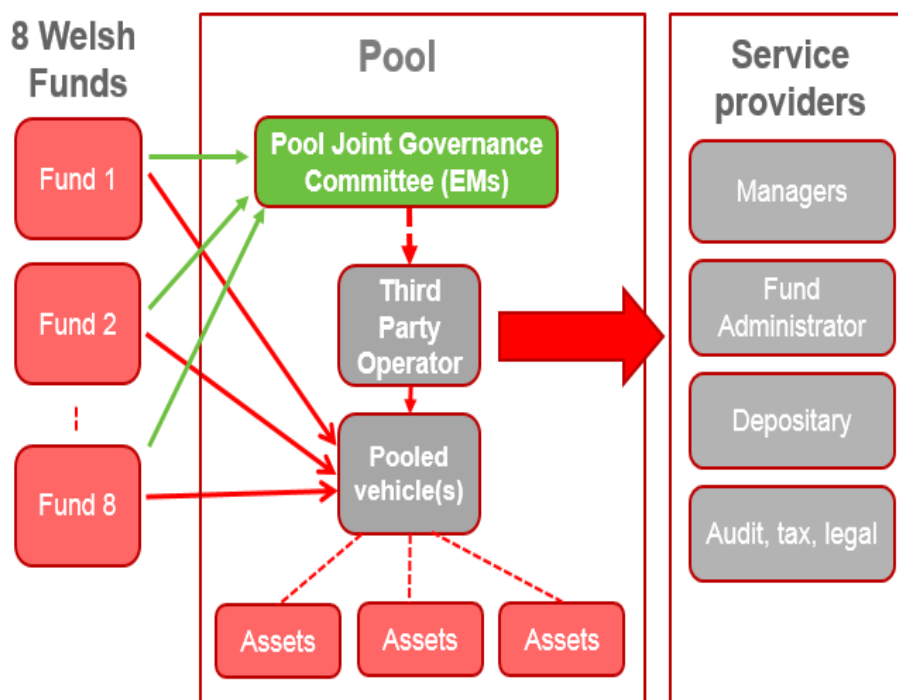
Ar adeg paratoi'r datganiad hwn, mae'r Gronfa wedi dewis i beidio buddsoddi'r asedau a ganlyn drwy Bŵl CYMRU:

Dosbarth ased	Rheolwr	% asedau'r Gronfa	Meincnod ac amcanion perfformiad	Y rheswm am beidio â buddsoddi drwy Bŵl CYMRU
Ecwiti Preifat	Partners	5.0	MSCI World Meincnod + 5% y flwyddyn	Ymrwymadau cytundebol cyfredol sydd â bywyd terfynedig
Isadeiladwaith	Partners	2.5	MSCI World Meincnod + 5% y flwyddyn	Ymrwymadau cytundebol cyfredol sydd â bywyd terfynedig

Adolygir unrhyw asedau nad ydynt yn cael eu buddsoddi yn y Pŵl ar hyn o bryd bob tair blynedd fan leiaf er mwyn penderfynu p'un a yw'r rhesymeg yn parhau'n briodol, a p'un ai yw'n parhau i arddangos gwerth am arian. Ni fydd yr adolygiad nesaf o'r fath yn digwydd ddim hwyrach na 2020.

Strwythur a llywodraethu Pŵl CYMRU

Bydd y Pŵl yn penodi gweithredwr trydydd parti a awdurdodir gan y FCA i ddarparu cyfres o is-gronfeydd buddsoddi ac fe fuddsoddir asedau'r cronfeydd sy'n cymryd rhan ynddynt.

Sefydlir Cydbwyllgor Llywodraethu (CLI) i oruchwylio'r gweithredwr. Bydd y Pwyllgor yn cynnwys aelodau etholedig - un o bob un o'r cronfeydd sy'n cymryd rhan. Rhagwelir mai Cadeiryddion y Pwyllgorau Pensiynau fydd y bobl debygol i wasanaethu ar y pwyllgor, er y gallai awdurdodau gweinyddu ddewis enwebu aelodau amgen os yw hynny'n briodol. Bydd y trefniant hwn yn rhoi atebolrwydd i'r gweithredwr yn ôl i awdurdodau gweinyddu unigol.

Bydd y Cydbwyllgor Llywodraethu'n cael ei sefydlu'n ffurfiol fel Cydbwyllgor rhwng yr awdurdodau gweinyddu sy'n cymryd rhan. Bydd gan bob cronfa un aelod etholedig ar y Pwyllgor. Bydd yn gweithredu ar sail 'Un Gronfa, Un Bleidlais', er mai'r bwriad fydd dod i gonsensws ar unrhyw benderfyniadau, ble bynnag y bo modd. Bydd Cylch Gorchwyl ffurfiol yn cael ei lunio ar gyfer y Pwyllgor.

Bydd y Pwyllgor yn gyfrifol am sicrhau, ble bo modd, fod amrediad priodol o is-gronfeydd ar gael er mwyn i awdurdodau gweinyddu weithredu dyraniadau ased o'u

dewis eu hunain. Bydd y CLI mewn trafodaethau rheolaidd â'r gweithredwr ynghylch yr is-gronfeydd penodol ddylid eu sefydlu o fewn y Pŵl, ar y dechrau ac yn barhaus.

Bydd swyddogion o bob awdurdod gweinyddu'n mynychu cyfarfodydd y CLI (ni fydd ganddynt bleidlais). Mae'r swyddogion yn cydweithio'n barod fel Is-grŵp Pensiynau'r SWT (*Society of Welsh Treasurers*). Bydd cylch gorchwyl terfynol y grŵp swyddogion hwn yn cael ei adolygu yn sgil y trefniadau pŵlio newydd. Bydd y swyddogion yn cynghori'r CLI ar y gwaith o sefydlu a monitro'r is-gronfeydd amrywiol ynghyd â chysylltu'n uniongyrchol â'r gweithredwr ar unrhyw faterion buddsoddi dydd i ddydd.

Yn y lle cyntaf, disgwylir i gynrychiolwyr y gronfa ar y CLI adrodd yn ôl i bwyllgorau pensiwn eu cronfeydd unigol a byddant hwy'n gyfrifol am fodloni eu hunain ynghylch effeithiolrwydd y trefniadau pŵlio cyffredinol a gweithrediad y CLI. Fodd bynnag, gallai Pwyllgorau Pensiynau lleol hefyd geisio sicrwydd ar agweddau o reoli buddsoddiadau'r gronfa.

Yn ogystal, bydd y FCA yn ymgymryd â chaffael allanol a diwydrwydd dyledus y gweithredwr a'r ceidwad yn ei rôl fel rheoleiddiwr.

Bydd y gweithredwr yn gyfrifol am ddewis a mynd i gytundeb â rheolwyr buddsoddi ar gyfer pob un o'r is-gronfeydd ac am benodi darparwyr gwasanaeth eraill megis gwasanaethwr asedau i geidwaid, ac fel prisiwr allanol fel bo'r angen.

Ar hyn o bryd, rydym yn rhagweld fod y bondiau a'r ecwiti sydd wedi'u rhestru yn debygol o gael eu buddsoddi drwy Gynllun Cytundebu Awdurdodedig (ACS) yn seiliedig yn y DU er mwyn elwa o natur tryloywder treth y cerbyd, er y byddwn yn trafod y mater hwn gyda'r gweithredwr sydd wedi'i benodi. Efallai y bydd cerbydau amgen yn fwy priodol ar gyfer rhai dosbarthiadau ased eraill. Ynghyd ag ystyried yr opsiynau gyda'r gweithredwr, byddwn hefyd yn cymryd cyngor allanol ar y dull arfaethedig terfynol ar sail effeithiolrwydd treth a chydymffurfiaeth â'r gyfraith.

Dan y strwythur arfaethedig, y ceidwad fydd yn dal y teitl cyfreithiol i asedau'r Pŵl. Y gweithredwr fydd yn gyfrifol am reoli a gweithredu'r Pŵl, gan gynnwys ymrwymo i gytundebau cyfreithiol â'r rheolwyr buddsoddi.

Bydd y gweithredwr a benodir yn darparu ac yn gweithredu amrediad o gerbydau buddsoddi i ganiatáu buddsoddiad cyfunol gan y cronfeydd sy'n cymryd rhan.

Bydd y gweithredwr yn gyfrifol am ddewis a chytundebu â rheolwyr buddsoddi ar gyfer rheoli'r asedau gwaelodol. Yn ogystal, byddant yn gyfrifol am weinyddu mewn perthynas â'r cerbydau o ran prisio unedau, prisiad, ymdrin â llif arian i mewn ac allan o'r amrywiol is-gronfeydd, prosesu masnach ac adrodd ar berfformiad.

Byddant yn gyfrifol am ddiwydrwydd dyladwy o safbwynt archwilio, cyfreithiol a threth ar gyfer yr is-gronfeydd perthnasol a hefyd am ethol ceidwad i'r Pŵl.

Yn ogystal, bydd y Pŵl yn caffael cyngor cyfreithiol a threthiant allanol fel bo'r angen er mwyn eu cefnogi yn eu perthynas â'r gweithredwr.

5. Sut mae ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol neu lywodraethu corfforaethol yn derbyn sylw wrth ddewis, peidio â dewis, cadw a gwireddu buddsoddiadau

Cydnabyddir y gall ffactorau ESG ddylanwadu ar berfformiad buddsoddi hirdymor a'r gallu i gyflawni enillion cynaliadwy yn yr hirdymor. Mae'r Pwyllgor yn ystyried fod dull y Gronfa o ymdrin â buddsoddiad yn cynnwys dau brif faes:

- **Buddsoddiad cynaliadwy / ffactorau ESG** - ystyried effaith ariannol ffactorau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) ar ei fuddsoddiadau.
- **Stiwardiaeth a llywodraethu** - yn gweithredu fel buddsoddwyr/perchnogion cyfrifol a gweithredol, drwy gymryd pleidlais ystyriol ar gyfranddaliadau ac ymgysylltu â rheolwyr y cwmni y buddsoddir ynddo fel rhan o'r broses fuddsoddi.

Ar hyn o bryd nid yw'r Pwyllgor yn cymryd materion di-gyllid i ystyried wrth ddewis, cadw neu werthu'i buddsoddiadau. Mae'r Pwyllgor yn deall nad yw'r Gronfa yn gallu gwahardd buddsoddiadau er mwyn dilyn boicot, gwerthiad ac ataliad yn erbyn cenhedloedd tramor a diwylliannau amddiffyn y DU, oni bai bod ataliadau cyfreithiol ffurfiol, gwaharddiadau a chyfyngiadau wedi cael ei datgan gan y Llywodraeth.

Hyd yma, mae'r Gronfa wedi ymdrin â buddsoddiadau Cymdeithasol drwy ddirprwyo hyn i'w rheolwyr buddsoddi gwaelodol fel rhan o'u dyletswyddau ESG cyffredinol. Mae rheolwyr y Gronfa'n adrodd ar y mater hwn fel rhan o adolygiad ESG blynyddol y Gronfa.

Nid yw'r Gronfa'n dal unrhyw asedau y mae'n eu hystyried i fod yn fuddsoddiadau cymdeithasol.

Ymarfer hawliau (gan gynnwys hawliau pleidleisio) sy'n gysylltiedig â buddsoddiadau

Hawliau pleidleisio

Mae'r Pwyllgor wedi dirprwyo'r ymarferiad o hawliau pleidleisio i'r Rheolwyr Cronfa ar y sail y bydd yn defnyddio hawliau pleidleisio gyda'r bwriad o gynnal neu gynyddu gwerth hirdymor i'r cyfranddaliwr. Yn unol â hynny, mae rheolwyr y Gronfa wedi cynhyrchu canllawiau ysgrifenedig yn nodi eu prosesau a'u hymarferion yn y cyswllt hwn. Anogir rheolwyr yn gryf i bleidleisio yn unol â'u canllawiau o ran yr holl benderfyniadau yng nghyfarfodydd cyffredinol blynyddol ac arbennig y cwmnïau dan Reoliad 7(2)(f).

Stiwardiaeth

Mae'r Pwyllgor wedi cytuno mewn egwyddor i fod llofnodwr y Cod Stiwardiaeth fel y'i cyhoeddwyd gan y Cyngor Adrodd Ariannol (FRC). Mae'r Pwyllgor yn disgwyl i Bŵl CYMRU ac unrhyw reolwyr buddsoddi a benodir yn uniongyrchol i gydymffurfio â'r Cod Stiwardiaeth hefyd.

Mae'r Gronfa'n credu mewn ymgysylltiad cyfunol ac mae'n aelod o Fforwm Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol (LAPFF), ac fel aelod o'r fforwm, mae'n lleisio barn ar amrediad o faterion llywodraethu corfforaethol.